

TALOUSARVIO 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Kaupunginvaltuusto 16.11.2021

SISÄLLYS

I YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	3
1.2 Kuntatalous	4
1.3 Toimintaympäristön muutokset	5
1.4 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset	6
1.5 Työllisyyden ja elinkeinoelämän kehitys.....	7
1.6 Hyvinvointikertomus.....	9
1.7 Maankäyttö ja asuntorakentaminen	9
1.8 Sote-yhteistyö.....	10
2 STRATEGINEN OHJAUS	11
2.1 Haminan kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa.....	11
2.2 Kaupunkistrategia Hamina	12
2.3 Kaupunkistrategian toimeenpano	12
2.4 Eettiset pelisäännöt	19
2.5 Hamina-konserni ja muutokset konsernirakenteessa	21
2.6 Omistajapolitiikka ja -ohjaus.....	22
2.7 Tärkeimpien konserniyhteisöiden tavoitteet.....	23
2.8 Edunvalvonta	30
2.9 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	32
2.10 Hankintojen ohjaus.....	33
2.11 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen.....	33
2.12 Toimenpideohjelmat ja kärkihankkeet.....	33
2.13 Hamina-konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot.....	36
3 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT	38
3.1 Taloussuunnitelman laadinta	38
3.2 Verotulot	39
3.3 Haminan verotulot.....	39
3.4 Käyttötalouden valtionosuudet.....	41
3.5 Toimintatuotot.....	42
3.6 Toimintakulut.....	42
3.7 Investoinnit.....	42
3.8 Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto	43
3.9 Alijäämän kattaminen	43
4 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE	44
4.1 Kuntalaki	44
4.2 Talousarvio ja -suunnitelman rakenne.....	44
4.3 Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus	44
5 TALOUSARVION SITOVUUS	45
5.1 Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	46
6 KÄYTTÖTALOUSOSA	47
6.1 Kaupunginvaltuusto	48
6.2 Tarkastustoimi	49
6.3 Strateginen johtaminen.....	50
6.4 Hyvinvoiva haminalainen	59
6.5 Vetovoimainen Hamina	72

7 INVESTOINTIOSA	87
7.1 Strategisen johtamisen investoinnit	88
7.2 Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit	88
7.3 Vetovoimaisen Haminan investoinnit	89
8 TULOSLASKELMA	93
9 RAHOITUS	99
9.1 Verotulot	99
9.2 Valtionosuudet.....	99
9.3 Rahoitustuotot ja -kulut	99
9.4 Antolainojen muutokset.....	100
9.5 Pitkäaikaisten lainojen muutokset	100
HAMINAN VESI -LIIKELAITOS	101
LIITTEET	110
Kaupungin talous.....	111
Talousarviorakenne 2022	112

I YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

I.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Kesän aikana on vahvistunut näkemys, että Suomen talous toipuu koronan aiheuttamasta iskusta nopeasti loppuvuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana. Valtiovarainministeriön arvion mukaan kasvupyrähdys jää kuitenkin väliaikaiseksi. Valtiovarainministeriö arvioi BKT:n kasvavan noin kolmen prosentin vauhtia vuosina 2021-2022. Kasvupyrähdysten jälkeen BKT:n kasvu uhkaa hidastua 1-1,5 prosentin haarukkaan. Tämän enempään vanheneva Suomi ei nykytilalla yllä.

Talouden kasvupyrähdys ja epidemiaan suoraan liittyvän rahankäytön voimakas vähentyminen pienentävät julkisen talouden alijäämää vuosina 2021-2022, mutta eivät auta kääntämään tilannetta suotuisammaksi pidemmällä aikavälillä. Kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen tilanteessa, jossa rokottaminen etenee ripeästi, liiketoiminnalle asetettuja rajoituksia puretaan ja kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on vahva. Julkisen talouden velkaantumisen taittaminen niin, että julkisen talouden pito lepäisi vakaalla ja kestävällä perustalla pitkällä aikavälillä, vaatisi yhteiskunnan voimavarojen laajempaa ja tehokkaampaa käyttöä: enemmän työllisiä, talouden ripeämpää kasvua ja kustannustehokkaampaa julkista hallintoa. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Kasvupyrähdysten rinnalla niin Suomen kuin maailman taloudessa etenee rakenteellinen murros. Murros liittyy epidemian aikana koeteltuihin uusiin tapoihin kuluttaa ja tehdä työtä. Suomessa väestön vanheneminen ja työikäisen väestön määrän pieneneminen ovat olleet osa murrosta jo vuosikausia. Uutena voimakkaasti etenevänä tekijänä murrosta ajaa globaali uuden teknologian käyttöönotto ja tuotannon rakenteen muutos, jotka kumpuavat ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen torjumiseen liittyvistä kuluttajien muuttuvista valinnoista ja yritysten investoinneista.

Muutoksen mahdollistamiseksi on tärkeää, että muutoksenkin keskellä Suomessa on tarjolla riittävästi työikäistä, työkykyistä, työmarkkinoilla käytävissä olevaa ja osaavaa työvoimaa ja että työvoima ohjautuu tehokkaasti sinne, missä se on tuottavimmassa käytössä. Tältä osin tilanne ei ole hyvä. Työvoima ja työllisyys kasvavat toki juuri nyt nopeasti, mutta samaan aikaan pitkäaikaistyöttömyys pysyttelee korkeana, työpaikkoja on runsaasti avoinna ja osaavan työvoiman puute on nostettu jälleen esiin

tuotannon kasvua rajoittavana tekijänä. Talouden työvoima on vajaassa käytössä, ja tilanteen korjaaminen on yksi talouspolitiikan akuuteista ydinkysymyksistä.

Ilmastonmuutos, tuotannon rakennemuutos ja uuden teknologian käyttöönotto vaativat suuria investointeja globaalisti. Kohentaakseen talouden suorituskykyä ja kääntääkseen talouden kasvun näköpiirissä olevaa ripeämpään vauhtiin, Suomen pitäisi pystyä hyödyntämään avautuvaa tilaisuutta ja houkuttelemaan mahdollisimman iso siivu investoinneista Suomeen.

Suomi velkaantuu tällä hetkellä voimakkaasti. Samaan aikaan kestävyysvajeen kurominen ei näytä etenevän lainkaan. Kummastakin asiasta lasku lankeaa erityisesti nuorille sukupolville. Syntyvyys laskee, huollettavien määrä kasvaa ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi tarvitaan seuraavina vuosikymmeninä valtavia panostuksia. Huolestuttavaa on, ettei hallitus näytä kykenevän sopeuttamaan talouspolitiikkaan käynnissä olevan ja lyhyeksi ennakoitun noususuhdanteen aikana. Hallitus on sen sijaan päättänyt alkuperäisten menokehysiensä ylittämistä tulevina vuosina ja lisäksi perunut jo tekemänsä linjaukset muun muassa poliisin ja Veikkauksen edunsaajien rahoituksesta.

Erityisen tärkeää olisi onnistua sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottavuuden parantamisessa, joka hillitsisi sote-kustannusten kasvua. Valitettavasti vuoden 2023 alusta voimaan tuleva sote-uudistus uhkaa päinvastoin kiihdyttää sote-menojen kasvua. Uudistuksessa luodaan myös uutta hallintoporrasta, mikä entisestään kasvattaa kustannuksia.

Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan runsaat 2,5 % suhteessa BKT:hen eli noin 8 mrd. euroa vuoden 2025 tasolla. Viime kevääseen nähden arvio kestävyysvajeen suuruudesta ei ole olennaisesti muuttunut. Saadun tuloksen tulkinta on se, että väestön ikääntyminen luo merkittävän haasteen julkisen talouden kestävyydelle. Lisäksi julkisen talouden velkasuhteen arvioidaan kasvavan muutamassa vuodessa selvästi yli 70 prosenttiin, mikä lisää julkisen talouden riskejä aiempaan noin 60 prosentin velkasuhteeseen verrattuna.

(Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus syksy 2021)

I.2 Kuntatalous

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi talousluvuilla mitattuna vuonna 2020 varsin hyvään tilanteeseen. Viime vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi kuntataloudelle koronaepidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet taloudelliset menetykset. Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna, ja myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen kuntatalouden näkökulmasta. Koronaepidemia vaikutti laajasti sekä kuntien tulo- että menokehitykseen, mutta toisaalta vaikutukset jäivät kuitenkin pelättyä pienemmiksi.

Peruspalveluiden turvaamiseksi ja kuntien taloudellisen toimeliaisuuden tukemiseksi valtio osoitti kuntatalouteen mittavasti tukea. Yhteensä valtionapujen lisäys ja yhteisöveron jako-osuuksien korotus olivat vuonna 2020 noin 3 miljardia euroa. Vaikka kriisin vaikutuksia kuntatalouteen ei voida täsmällisesti mitata, voidaan arvioida, että koronatuki ylitti epidemiasta aiheutuneet nettokustannukset runsaalla miljardilla eurolla vuonna 2020. Vaikutukset kuitenkin vaihtelivat kunnittain.

Vuosi 2021 on ollut covid-19-kriisin vuoksi kuntataloudessa edelleen poikkeuksellinen. Covid-19-epidemian hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin, ja monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään terveydenhuollossa koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Koronaepidemian vuoksi kuntatalouteen kohdenneet mittavat tukitoimet ovat peittäneet hetkeksi alleen kuntatalouden rakenteelliset ongelmat. Vuosi 2022 näyttää kuntataloudelle kuitenkin taas hyvin

vaikealta, mitä selittävät toimintakatteen eli nettomenojen selvä kolmen prosentin kasvu, verotulojen vaatimaton kehitys sekä valtion korona-avustusten päättymisen. Koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, poistuvat. Kuntien menot kasvavat tuloja nopeammin, ja toiminnan ja investointien rahavirta syvenee 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi. On kuitenkin todennäköistä, että koronatautilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia jonkin verran myös ensi vuonna. Kuntatalouden kehitysarvioon näitä kustannuksia on sisällytetty 600 milj. euroa.

Kuntatalouden menot pysyvät koko tarkastelujaksolla 2021-2025 tuloja suurempina lukuun ottamatta vuotta 2023, jolloin sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kuntataloutta rasittavat rakenteelliset ongelmat, jotka helpottuvat hie-man sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavien menojen siirtyessä pois kuntien vastuulta. Silti kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on painelaskelman mukaan yli 700 miljoonaa euroa negatiivinen vuosina 2024-2025, mikä kertoo, että kuntataloudessa tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistuksen tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkatkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, syksy 2021).

I.3 Toimintaympäristön muutokset

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Vuosi 2023 on hyvin poikkeuksellinen kuntataloudessa niin menojen kuin tulojenkin kehityksen osalta, sillä eduskunta hyväksyi 23.6.2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointi-alueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Sote-uudistuksen seurauksena sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle vaikuttaa myös kuntatalouden rahoitukseen. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 33,4 prosenttia vuonna 2023. Toimintatulojen laskua hidastaa kuntien sote-kiinteistöistä saamat vuokratulot, joiden suuruudeksi on oletettu kehitysarviossa 700 milj. euroa vuonna 2023.

Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa yhtä suurella prosenttiyksiköllä sote-uudistuksen voimaantulo-vuonna. Lisäksi yhteisöverotulojen jako-osuutta pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion jako-osuutta kasvate-taan vastaavasti. Kuntien valtionosuuksista vähennetään hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien rahoitus. Lisäksi kuntien valtionosuuksia pienentää 24 milj. euron sopeutus vuodesta 2023 alkaen, joka oli osa hallituksen puoliväliriihipäätöstä, jossa kehysmenoja alennetaan pysyvästi 370 milj. eurolla vuodesta 2023 alkaen. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 46,8 prosenttia ja valtionosuuksien 70,2 prosenttia vuonna 2023.

Yksittäisen kunnan talouden tasapainon kannalta on välttämätöntä, etteivät sote-kustannukset kasva hallitsemattomasti vuonna 2022 ennen tehtävien siirtymistä hyvinvointialueelle. Käytännössä kunnilta siis vähennetään siirtyviä menoja vastaava määrä verorahoitusta ja mahdollinen talouden epätasapaino seuraa yksittäistä kuntaa vuodesta 2023 eteenpäin.

Merkittävä sote-uudistukseen liittyvä haaste ovat sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt ja niiden tulevaisuus palvelutuotannossa. Kymenlaaksossa Kymsote on jo karsinut palveluverkkoa eikä kuntayhtymässä

nähdä kaikille nykyisillekään toimitiloille ja kiinteistöille tarvetta palvelutuotannossa. Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitusasema heikkenee viimeisimpien rahoituslaskelmien perusteella yli 9 miljoonaa euroa. Kun kuntayhtymän talous on jo nyt epätasapainossa, talouden sopeutuspaineeet uudella hyvinvointialueella ovat valtavat. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kiinteistöjenomaisuuteen liittyy merkittävät riskit ja kaupungin tuleekin linjata, onko sote-kiinteistöjen omistaminen tulevaisuudessa tarvittavine korjausinvestointeineen järkevää. Kaupungilla on palvelutuotannossa tarpeettomaksi jääneitä kiinteistöjä, jotka sote-kiinteistöjen tavoin muodostavat taloudellisen riskin, ellei niitä pystytä suunnitelmallisesti realisoimaan.

Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000 - 10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoiminnan välinen kytkös poistettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen vaimeana kasvuna. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

Vuodesta 2023 lähtien kuntien kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatukseen sekä koulutuksen järjestämisestä. Koko 2010-luvun jatkunut syntyvyyden aleneminen on kääntänyt varhaiskasvatukseen ja koulutuksen las-kennällisen palvelutarpeen laskuun. Jotta palvelutarpeen pieneneminen toteutuisi menosäästönä, kunnissa on oltava valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoaan palvelutarpeen muuttuessa.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, syksy 2021).

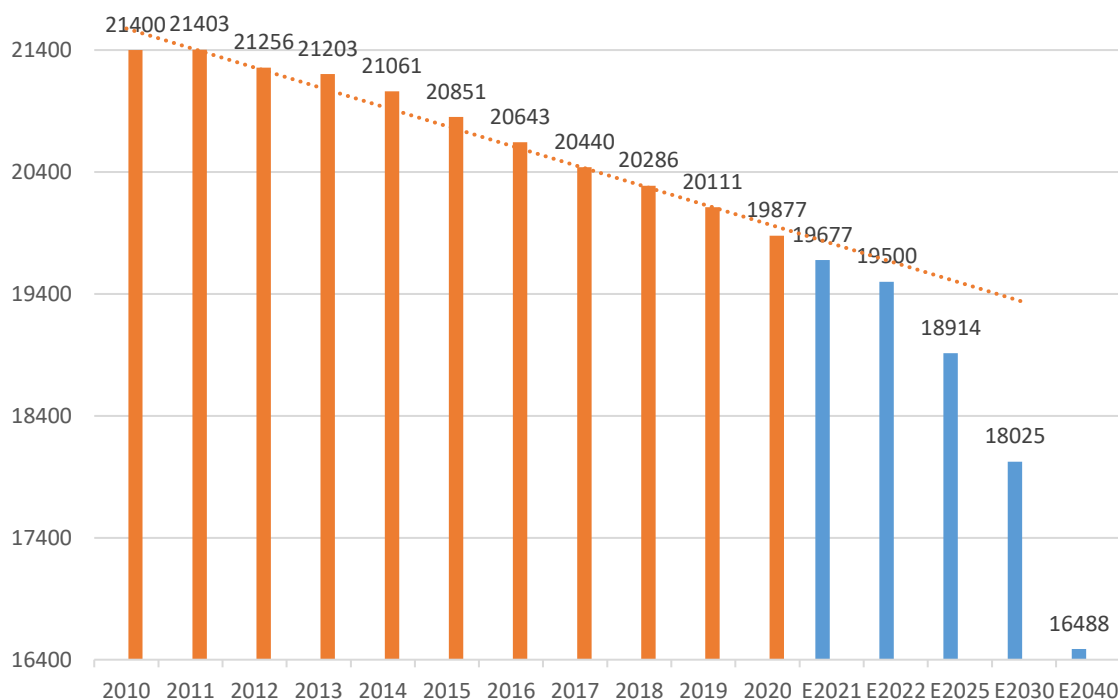
I.4 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Vuoden 2020 lopussa Haminan väestömäärä oli 19 877. Väestömäärä laski edelliseen vuoteen nähden 234 henkilöllä (-1,2 %). Vuoden aikana syntyi 111 (115 vuonna 2019) lasta. Kuolleiden määrä oli 278 (291). Kokonaisnettomuutto (nettomaahanmuuton ja kuntien välisen nettomuuton summa) oli - 66 henkilöä, kun se edellisenä vuonna oli - 4 henkilöä.

Haminan ennakkoväkiluku oli syyskuussa 19 720, mikä oli 157 asukasta vuodenvaihteen tilannetta vähemmän. Lasku muodostuu pääosin luonnollisesta väestönlisäyksestä, joka oli -122 henkilöä. Kuntien välinen nettomuutto oli kuitenkin myös negatiivinen ollen -45 asukasta. Nettomaahanmuutto oli edelleen positiivinen, +6 asukasta.

Vuodesta 2021 eteenpäin asukasluku on arvioitu Tilastokeskuksen 30.9.2021 julkaiseman ennusteen mukaisena. Sen mukaan 19 000 asukkaan raja alittuu vuonna 2025. Historia on osoittanut, että Kymenlaaksossa ennusteet ovat viime vuosina olleet toteutunutta kehitystä positiivisempia. Esimerkiksi vuonna 2014 julkaistussa ennusteessa 20 000 asukkaan rajan ennustettiin alittuvan vasta vuonna 2025. Väkiluvun kehityksen kääntämiseen ennen kaikkea kuntien välisen nettomuuton osalta on välttämättä panostaa.

Väestökehitys vuoteen 2040

Lähde: Tilastokeskus

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen asiakkaat vähenevät uusimman ennusteen mukaan rajusti, sillä vuoteen 2030 alle 16 vuotiaita on peräti 725 nykyistä vähemmän (vuoden 2021 lopussa alle 16 vuotiaita asukkaita on n. 2670). Tämä muutos on huomioitava myös tulevaisuuden palveluverkkoa suunniteltaessa.

Vastaava muutos tapahtuu myös yli 75 -vuotiaissa, joiden osuus väestöstä kasvaa kymmenessä vuodessa nykyisestä alle 15 prosentista yli 20 prosenttiin. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa noin 800 henkilöllä. Tämä merkitsee edelleen huoltosuhteen heikkenemistä.

I.5 Työllisyyden ja elinkeinoelämän kehitys

Vuosi	Työpaikat	Muutos
2004	8535	246
2005	8406	-129
2006	8575	169
2007	8312	-260
2008	7508	-807
2009	7158	-305
2010	7428	270
2011	7223	-205
2012	6928	-295
2013	6861	-67
2014	6722	-139
2015	6504	-218
2016	6409	-95
2017	6272	-137
2018	6453	181
2019	6277	-176

Lähde: Tilastokeskus

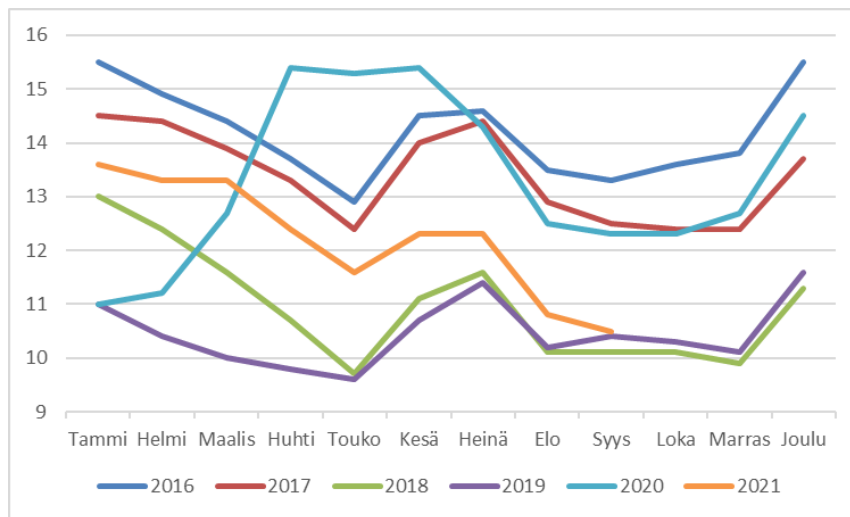
Kymenlaakso on pitkään kärsinyt teollisuuden rakennemuutoksesta, mutta nyt tilanne on kääntynyt myönteisemmäksi. Seudulla on jo toteutunut ja edelleen suunnitteilla merkittäviä investointeja, jotka vahvistavat työllisyyttä. Sataman liikennemäärät olivat ennen koronaa jatkuvassa kasvussa ja myös Vaalimaalle toteutui merkittäviä hankkeita. Viime vuosien panostukset investointeihin tulevat todennäköisesti näkymään myönteisesti työpaikkakehityksessä.

Tilastokeskuksen kahden vuoden viiveellä julkaisemien tilastojen mukaan Haminassa työpaikkojen määrä kääntyi ensi kertaa kasvuun vuonna 2018 sitten vuoden 2010. Valitettavasti vuonna 2019 Tilastokeskuksen tilastoimat työpaikat vähenivät jälleen.

Viiden vuoden suotuisan työllisyyskehityksen jälkeen työttömyysaste kääntyi lievään nousuun

vuoden 2019 jälkipuoliskolla. Koronapandemian ja sen tuomien rajoitustoimien seurauksena työttömyysaste nousi rajusti vuoden 2020 aikana. Tilanne on parantunut vuoden 2021 kuluessa ja oli syyskuussa jo vuoden 2019 tasolla. Koronan osalta vaara ei kuitenkaan ole vielä ohi. Syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 164 vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden määrä oli syyskuun 2019 tasolla (-2). Työttömyysaste oli 10,5 % (12,3 % 9/2020).

Pitkäaikaistyöttömien määrässä on ollut koronapandemian seurauksena selkeä suunta ylöspäin (+58 hlö/17,9 %). Positiivista on kuitenkin nuorten työttömien määrän olennainen vähentyminen vuoden takaiseen verrattuna (-51 hlö/34,0 %). Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä (99) oli alle sadan ensimmäistä kertaa vuodesta 2017 alkaen tarkasteltaessa.

Lähde: ELY-keskus, työttömyyskatsaukset

Koronan myötä venäläisten matkailu ei ole elpynyt, mutta kotimaan matkailu on voimakkaassa kasvussa. Koronarajoitusten purkamisen myötä kansainvälisen matkailun oletetaan elpyvän. Venäjän rajan avautumisen osalta ennakoiti on hankalaa.

Tervasaaren asunto- ja satama-alueen kehittäminen on edelleen kaupungin kärkihanke. Kehittämistyö käynnistyi muutama vuosi sitten ja sitä jatketaan määrätietoisesti eteenpäin. Alueeseen osoitetaan aiempaa selvästi enemmän kiinnostusta.

Sataman liikenteessä on syyskuun tilanteessa laskua 2,1 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tämä johtuu kaasuputkihankkeen päättymisestä, konttipulasta ja Venäjän nestetransiton vähenemisestä. Koronapandemiasta ja kansainvälisen konttiliikenteen vaikeuksista huolimatta sataman vuosi on ennusteiden mukaan kohtuullisen hyvä.

Googlen viime vuosina tekemät investoinnit Haminan alueelle ovat kaupungin elinkeinoelämän kannalta merkittävät ja tulevat rakentamisen jälkeenkin tarjoamaan uusia työpaikkoja alueelle. Myös akkumateriaalitehtaan sijoittumisella alueelle olisi merkittävät vaikutukset elinkeinoelämään sekä työpaikkojen määrään.

Hillonlahden pohjoispuolelle sijoittuva työpaikka-alueella tarjoaa tulevaisuudessa mahdollisuuksia isoille toimijoille, esimerkiksi datacentereille tai akkuteollisuuden toimijoille. Alueella tuetaan myös Haminan satamaosan kehitysmahdollisuuksia.

Haminan Energia Oy:n LNG-hanke on loppusuoralla ja LNG-terminaalin on tarkoitus valmistua tuotantokäyttöön vuoden 2022 aikana. Hanke on työllistänyt rakennusvaiheessa noin 100 henkeä ja vakituisia työpaikkoja syntyy 10.

Cursorin kanssa jatketaan toimenpiteitä satamasidonnaisen yritystoiminnan lisäämiseksi (Business Mooring). Yhteisestä seutumarkkinoinnista haetaan uutta liiketoimintaa seudulle.

E18-moottoritie luo uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle ja uusien työpaikkojen syntymiselle.

Haminan kaupungista on kehittymässä monipuolinen tapahtumakaupunki. Musiikki- ja kulttuuritapahtumien rinnalle on noussut ja nousee uusia mielenkiintoisia tapahtumia ja matkailullisia vetovoimatekijöitä. Hamina Festivals -konsepti tulee entisestään lisäämään tapahtumien merkitystä kaupungin elinvoiman kannalta.

Kaupungin näkökulmasta Ekamin linjaus keskittää teknisten alojen opetusta Haminan kampukselle on myönteinen asia ja turvaa opiskelumahdollisuuksien kehittymisen Haminan alueella. Ekami on kehittämässä autoasentajien koulutusta Haminassa vastaamaan tulevaisuuden sähkö- ja hybridautojen asentajien osaamistarpeisiin. Myös prosessitekniikan osalta kehitystyötä on tehty.

I.6 Hyvinvointikertomus

Valtuustolla on käytettävissään vuonna 2022 Haminan ensimmäinen laaja hyvinvointikertomus.

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus johtopäätöksineen kuntalaisten hyvinvoinnista, työ- ja toimintakyvystä sekä niiden edistämisestä kunnan eri toimialueilla. Kertomukseen on koottu Haminan eri väestöryhmien hyvinvointi- ja terveyseroja ja niiden kaventamiseen liittyviä tavoitteita. Lisäksi hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia tekijöitä ja niiden muutoksia. Samalla saadaan tietoa sosiaali- ja terveyspalveluiden ja kaupungin hyvinvointipalveluiden toimivuu-

desta. Hyvinvointikertomus muodostuu hyvinvointia edistävien rakenteiden kehittämissuunnitelmasta, osallisuussuunnitelmasta, lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta sekä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmasta.

Hyvinvointikertomus tukee tiedolla johtamista ja edistää suunnitelmallista hyvinvoinnin, työ- ja toimintakykyä edistävien rakenteiden ja toiminnan johtamista. Hyvinvoinnin tavoitteita ja toimenpiteitä arvioidaan vuosittain ja niitä voidaan painottaa eri vuosina eri tavoin.

I.7 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Haminan kaupunkiseutua suunnitellaan toimivaksi, taloudelliseksi ja ekologisesti kestäväksi, viihtyisäksi ja turvalliseksi luomalla toiminnallisia alueita asumiselle, palveluille ja elinkeinon harjoittamiselle.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii kaupungin maapolitiikan valmistelusta, kaavoituksesta, tonttitarjonnasta, kiinteistönmuodostuksesta sekä mittaus- ja kartastopalveluista.

Alueiden käytön suunnittelulla vaikutetaan suoraan asumisen, elinkeinoelämän ja vapaa-ajan toimintojen sijoittumiseen sekä niitä yhdistäviin verkostoihin. Kestävällä alueiden käytön suunnittelulla edistetään yhteiskunnan toimivuutta, rakennetun ympäristön laatua ja ihmisen arjen sujuvuutta. Nyt tehtävät alueiden käyttöä koskevat ratkaisut vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen, myös tulevien sukupolvien hyvinvointiin.

Kaavoituksen ja maankäytön periaatteina on pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus, aktiivisuus ja avoimuus sekä yhdenvertaisuus. Lisäksi keskeistä on myös ekologisen, sosiaalisen, taloudellisen ja kulttuurisen kestävyuden tukeminen maankäytön keinoin. Maankäytön suunnittelun ja toteuttamisen tavoitteena on luoda kasvun edellytykset ja vahvistaa kaupungin veto- sekä pitovoimaa. Tässä keskeisenä keinona on turvata kaupungin riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta rakentamiseen ja yritystoimintaan.

Maanhankinnan ja kaavoituksen tulee olla oikea-aikaista ja ennakoivaa. Näin vastaamme kysyntään ja luomme toimivaa ja houkuttelevaa toimintaympäristöä uusille, alueelle sijoittuville sekä nykyisille alueella toimiville yrityksille sekä luomme pohjan myös olemassa olevan yritystoiminnan kehittymiselle.

Tavoitteena on luoda veto- ja pitovoimaisia asuinalueita. Asuinalueiden suunnittelussa huomioidaan yhteisöllisyys ja monipuolinen palvelurakenne. Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, sosiaalisesti toimiva ja eri väestöryhmien tarpeet huomioiva elin- ja toimintaympäristö edistää asukkaiden hyvinvointia. Suunnittelu ja toteuttaminen toteutetaan vuorovaihteisesti asukkaiden kanssa. Tavoitteena on muodostaa asuinrakentamiseen soveltuvia tontteja eri puolille kaupunkia, lähelle palveluita.

Myös alueiden välisiä yhteyksiä, kuten viheralueverkostoa, ylläpidetään ja kehitetään maankäytön suunnittelun keinoin. Yhdyskuntarakenteen eheyttämisellä ja tiivistämisellä sekä olemassa olevan infran hyödyntämisellä luodaan taloudellisesti ja ekologisesti kestävämpää yhdyskuntarakennetta.

I.8 Sote-yhteistyö

Kymenlaakson kuntien yhteisen sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymän, Kymsoten, toiminta alkoi vuoden 2019 alusta. Haminan kaupungin mukaan lähdön syynä olivat valtiovallan selkeä linjaus ja pyrkimys yhtä kuntaa suurempiin yksiköihin, korkeatasoisen erikoissairaanhoidon turvaaminen seudulla, Hoikun toiminnan jatkuminen ja taloudelliset paineet. Valtiovallan pitkäaikainen tavoite soteuudistuksesta toteutuu viimein, kun sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät vuoden 2023 alusta pitkälti maakuntarajoja noudatteleville hyvinvointialueille.

Kuntayhtymän talous ajautui koronapandemian vauhdittamana raskaasti alijäämäiseksi vuonna 2020. Kuluva vuosi ei ole mennyt taloudellisesti juurikaan paremmin, vaikka Kymsote on onnistunut purkamaan pandemian aikana kertynyttä hoitovelkaa ja kuntalaskutus on viimeisimmän (25.10.2021) ennusteen mukaan ylittämässä kuntien palvelusopimuksessa arvioidun tason peräti yli 50 miljoonalla eurolla.

Kymsoten viimeisen toimintavuoden lähtökohdat ovat ennennäkemättömän vaikeat. Vaikka kuntayhtymän johto aloitti kuntien kanssa vuoden 2022 maksuosuusneuvottelut jo toukokuun lopulla, ei jäsenkuntien ja kuntayhtymän johdon välillä ole päästy yhteisymmärrykseen ensi vuoden menokehyksestä vielä lokakuun lopullakaan. Haastetta ei ole helpottanut kuntayhtymän ongelmat talouden ennustamisessa eikä kuntayhtymän johdon taholta maksuosuusneuvotteluiden kytkeminen osaksi tulevan hyvinvointialueen rahoituksen turvaamista.

Kuntatalouden kestävyuden ja tulevan hyvinvointialueen rahoitusohjelman kannalta intressit sotemenojen kehitykselle vuonna 2022 ovat täysin päinvastaiset. Tässä kohdin on olemassa vakava rakenteellinen valuvika hyvinvointialueuudistuksen valmisteluun liittyvässä lainsäädännössä. Kun Kymenlaakson hyvinvointialue on lokakuussa julkaistujen laskelmien mukaan menettämässä rahoitusohjastaan (7 vuoden

siirtymäajan kuluessa) yli 9 miljoonaa euroa ja kun todella mittava palkkaharmonisointi on tehtävä vuoden 2023 loppuun mennessä ilman siihen osoitettavaa erillistä valtionrahoitusta, on haasteiden mitta-luokka valtava.

Vuonna 2022 ja edelleen seuraavina vuosina on välttämätöntä pystyä turvaamaan riittävät sote-lähipalvelut Haminassa. Palvelurakennemuutoksia tarvitaan, jotta sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Kymsote ajaa edelleen nopeita muutoksia mm. vanhusten asumispalveluihin, koska Kymenlaaksossa ja Haminassa on enemmän tehostettua palveluasumista kuin valtakunnassa keskimäärin. Samanaikaisesti kuitenkin kotiin vietävien palveluiden tuottamisessa on suuria haasteita. Kotihoidossa on jatkuvaa pulaa hoitajista eikä kotisairaanhoidon kehittäminen ole edennyt toivotulla tavalla.

Palvelurakennemuutokset tulee tehdä niin, että korvaavat palvelut ovat toimivat, ennen kuin olemassa olevia palveluja karsitaan. Hyvin toimivat perusterveydenhuollon palvelut ovat ehdoton edellytys tehokkaasti ja taloudellisesti toimiville hoitoketjuille. Hamina muodostaa kompaktin kokonaisuuden, jossa niin perusterveydenhuollon kuin sosiaalitoimen lähipalvelut tulee saada ja tarvittavien kiirevastaanottojen pitää toimia asiakastarpeen mukaisesti. Yhteistyö ja jatkuva vuorovaikutus kaupungin ja Kymsoten välillä on välttämätöntä. Yhteistyössä erityisen tärkeää ovat hyvin toimiva ennaltaehkäisy ja ennakoiva toiminta. Kiinteistökytymykset pitää ratkaista yhdessä.

Yhteistyönä Kymsoten kanssa suunnitellaan Haminan perhekeskusta, jonka tarkoituksena on koota lapsiperheiden palveluja samaan toimipaikkaan. Perhekeskuksen on tarkoitus aloittaa Haminan sairaalan lakkautetun osaston tiloissa vuoden 2022 aikana. Lapsiperheiden palveluiden suunnittelussa tehdään maakunnallista yhteistyötä kaikkien Kymenlaakson kuntien ja kaupunkien sekä Kymsoten kesken.

2 STRATEGINEN OHJAUS

2.1 Haminan kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatiorakenteessa

Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio

Kaupunginvaltuuston päätti vuonna 2020, että valtuutettujen lukumäärä pysyy 43:ssa uudella valtuustokaudella, vaikka kaupungin asukasluku on alle 20 000. Kuntavaalien piti alunperin olla huhtikuussa 2021 ja valtuustokauden vaihtua 1.6.2021, mutta koronaviruspandemian vuoksi kuntavaalien ajankohtaa siirrettiin kesäkuulle ja uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021. Uusi kaupunginvaltuusto kokoontui 10.8.2021 tekemään luottamushenkilövalinnat. Valiokuntamallia, joka otettiin käyttöön edellisen valtuustokauden alussa, jatkettiin.

Luottamushenkilöorganisaation rakennetta arvioitiin hyvissä ajoin ennen valtuustokauden vaihtumista ja todettiin, että aiemmat valiokunnat säilyivät sellaisinaan, vaikka keskustelua muistakin vaihtoehdoista käytiin. Konserni- ja elinvoimajaosto lakkautettiin samassa yhteydessä, kun keväällä 2021 päivitettiin hallintosääntöä ja konserniohjetta.

Kaupungin toiminnanohjausjärjestelmää arvioidaan säännöllisesti. Kaupunginhallitus päätti toiminnanohjausjärjestelmän päivittämisestä 1.2.2020 lukien. Päivitetystä toiminnanohjausjärjestelmässä aktiivisena ja osallisena -palveluprosessi nostettiin

omaksi poikkileikkaavaksi prosessiksi, jota johtaa osallisuusjohtaja. Hänen vastuulla ovat osallisuuden johtaminen ja vahvistaminen, viestintä, tietohallinto, digitalisaation edistäminen, SOTE-yhteyshenkilönä toimiminen sekä kehittämistoimenpiteet. Osallisuusjohtaja toimii myös hyvinvointivaliokunnan esittelijänä.

Hallintojohtaja on helmikuusta 2020 alkaen toiminut myös henkilöstöjohtajana ja johtanut kaupungin henkilöstöhallintoa ja palkkalaskentaa. Vetovoimaisen Haminan ydinprosessissa on tapahtunut muutamia sisäisiä esimies- ja toimirajamuutoksia. Ympäristöpäällikkö on toiminut kevästä 2021 lähtien tapahtumatuotannon esimiehenä ja kiinteistöpalvelut siirtyivät operatiivisesti muutosjohtajan alaisuuteen viihtyisä ympäristö -palveluprosessista. Kiinteistö- ja aluepalveluiden esimiehenä toimii kiinteistöpäällikkö. Haminan Vesi liikelaitoksen toimitusjohtaja vaihtui kesällä 2021.

2.2 Kaupunkistrategia Hamina

Kaupungin strategia on hyväksytty joulukuussa 2017. Strategiaa päivitetään uuden valtuuston kanssa alkuvuodesta 2022. Syksyllä 2021 on jo käynnistetty valmisteluprosessi. Kaupungin viranhaltijajohto on päävittänyt talousarviokirjan kärkihankkeita. Osa vanhoista kärkihankkeista säilyi ja muutama uusi tuli tilalle.

Toimenpideohjelmat ja kärkihankkeet on esitelty luvussa 2.12.

Päivitetty strategia on tarkoitus hyväksyä kaupunginvaltuustossa vuoden 2022 aikana. Nykyinen strategia on osaltaan toimiva eikä täydelliselle uudistamisprosessille ole tarvetta. Strategisia tavoitteita on tarkoituksenmukaista tarkentaa. Kaupungin visio ja arvot vastaavat yhä tämän päivän haasteisiin.

2.3 Kaupunkistrategian toimeenpano

Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö		
Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Tarjoamme vetovoimaisia tontteja ja modernia kaupunkiasumista, monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, parannamme kaupunkikuvaa puistoja ja yleisiä alueita ehostamalla	<p>Tervasaaren kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan Tervasaaren laiturialueelle viihtyisä, kävely painotteinen oleskelualue, joka tukeutuu sekä Oolanninpuistoon, että läheisten yritysten tarjoamiin palveluihin Mittari: Tehty / Ei <p>Tervasaaren markkinointisuunnitelma on laadittu ja toimenpiteet toteutuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Kyllä / Ei <p>Senioritalojen rakentaminen 2022-2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Projekti etenee siten, että toteutus on mahdollista vuonna 2023 Mittari: Toteutus on mahdollista / Ei 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta

	<p>Luontoliikunta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartoittaa luontoreittien / -raittien tila ja tehdään vuosittainen kehittämissuunnitelma • Mittari: Tehty / Ei <p>Oolanninpuisto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oolanninpuiston toteutus jatkuu siten, että Jänissaareen toteutus on valmis vuonna 2023. • Mittari: Vesialueiden luvat kunnossa ja suunnitelmat valmiina 2022. 	
	<p>Jatko kehitetään Husulan koulun piha-alueita vuoden 2022 aikana palvelemaan monipuolisena lähiliikunta-paikkana eri ikäisiä ihmisiä.</p> <p>Mittari: Tehty / Ei ole tehty</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>

Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
<p>Huolehdimme varhaiskasvatuksen ja opetuksen korkeasta laadusta, tuemme elinikäistä oppimista, järjestämme palvelut terveellisissä toimitiloissa, ehkäisemme kiusaamista ja syrjäytymistä</p>	<p>Käyttöön otetaan positiivisen pedagogissa osana syrjäytymisen vastaista toimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jatko kehitetään kiusaamista ehkäisevää toimintatapaa kaikissa kouluissa vuoden 2022 aikana. Toimintaa ja sen vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain koulukyselyn avulla. <p>Mittari: Koulukysely on tehty ja sen edellyttämät kiusaamisen vastaiset toimenpiteet ovat käynnissä, Kyllä / Ei</p>	<p>Kasvatus ja koulutus -valiokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta</p>
	<p>Järjestetään oikea-aikaista tukea lasten ja nuorten kasvatuksen ja koulunkäynnin sekä nuorten aikuisten ja lapsiperheiden arjen sujumista varten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulutetaan 20 kasvatus- ja koulutuspalveluissa toimivaa henkilöä Nepsy-valmennuksen osaajiksi vuosien 2022-2023 aikana <p>Mittari: Koulutettu / Ei koulutettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pidetään koulupudokkaiden määrä mahdollisimman pienenä käyttöönottamalla toimintatapa kaupungin ohjaus- ja valvontavelvollisuuden hoitamiseksi oppivelvollisuuslain edellyttämällä tavalla <p>Mittari: Toimintatapa käytössä / Ei käytössä</p>	<p>Kasvatus ja koulutus -valiokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta</p>
	<p>Käyttöön otetaan vuosien 2022-2024 aikana Haminan malli, jonka avulla varmistetaan kaikille haminalaisille lapsille ja nuorille harrastustoimintaa ja rakennetaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä eri ikäisten kesken.</p> <p>Mittari: Haminan malli käytössä / Ei käytössä</p>	<p>Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta</p>
	<p>Jatketaan englanninkielisen päiväkotiryhmän toiminnan suunnittelua yhdessä kumppaneiden kanssa vuoden 2022 aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään palvelun tarvekartoitus • Suunnitellaan toimintamalli palvelumuotoilun avulla • Arvioidaan palvelun käynnistämisen mahdollisuudet <p>Mittari: Arvioitu palvelun käynnistämisen mahdollisuudet, Kyllä / Ei</p>	<p>Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>

	<p>Jatketaan suomenkielisen lukio-opiskelun suunnittelua ulkomaalaisia opiskelijoita varten yhdessä kumppaneiden kanssa vuoden 2022 aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään palvelun tarvekartoitus • Suunnitellaan toimintamalli palvelumuotoilun avulla • Arvioidaan palvelun käynnistämisen mahdollisuudet <p>Mittari: Arvioitu palvelun käynnistämisen mahdollisuudet, Kyllä / Ei</p>	Kasvatus ja koulutus -valiokunta
	<p>Uudistetaan esi- ja perusopetuksen oppimisympäristöjä digitaalisten ratkaisujen avulla vuosina 2022-2023.</p> <p>Mittari: Tehty uudistus, Kyllä / Ei</p>	Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta
	<p>Jatketaan oppilaiden systematisoitua tietoteknisten valmiuksien harjaannuttamista (e-passitoiminta) kaikissa esi- ja peruskouluissa vuosien 2022-2024 aikana.</p> <p>Mittari: Tehty toimintamalli oppilaiden tietoteknisten valmiuksien harjaannuttamiseksi, Kyllä / Ei</p>	

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
<p>Edistämme kaupungin saavutettavuutta sekä yhteyksien rakentamista, parannamme yhteistyössä seudullisten toimijoiden kanssa yrityksille tuotettavia palveluja, markkinoimme aktiivisesti kaupungin vetovoimatekijöitä sekä tuemme kansallisesti merkittävänä tapahtuma- ja matkailukaupunkina yritysten elinvoimaa</p>	<p>Maaseudun vahvuuksien hyödyntäminen, erilainen kulttuuri ja tapahtumat maaseudulla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laaditaan "Haminan väljästi asutut alueet" -suunnitelma yhteistyötahojen kanssa siten, että ensimmäiset kokeilut pystytään tekemään suunnitelman teon yhteydessä <p>Mittari: Suunnitelma tehty ja kokeilut käynnissä Kyllä / Ei</p> <p>Aktiivinen maanhankinta/maapolitiikka ja infran rakentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teollisuusalueiden hankintaa ja kaavoitusta jatketaan uusilla alueilla. Tavoitteena on, että viiden vuoden kuluttua kaupungilla on tarjota valmiita suurteollisuuden tontteja 30 hehtaarin verran. <p>Mittari: Vuosittain tavoite lähenee kuudella hehtaarilla.</p> <p>Tonttien jalostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: koko ajan on yli 10 pienteollisuustonttia tarjolla kiinnostavilla alueilla <p>Tapahtumakaupungin imagon vahvistaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkinointisuunnitelma on tehty ja toimenpiteet käynnissä <p>Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Matkailun tiekartta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiekartta on laadittu ja toimenpiteet käynnissä <p>Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Yrittäjäyhteistyöverkosto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään yrittäjien kanssa yhteistyöverkoston toimintaa jota kaupunki koordinoi. <p>Mittari: Toiminta käynnissä Kyllä / Ei</p>	<p>Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta</p>

	<p>Uudenlainen tapahtumatuotanto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumatuotannon ja kulttuuripuolen yhteistyötä tiivistetään entisestään. Mittari: Tapahtumat suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä ja jokaiseen on nimetty vastuhenkilö • Jatketaan Hamina Festivals -konseptin markkinointia, Mittari: Kyllä / Ei • Haminassa on kansainvälisesti merkittäviä näytteilyitä, Mittari: Kyllä / Ei 	
--	---	--

Kumppanuuksien, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Luomme edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä rakennamme alustan yhdessä tekemiseen, edistämme seutu yhteistyötä ja kansainvälisyttä sekä huolehdimme edunvalvonnasta	<p>Rakennetaan kansainvälistä kumppanuustoimintaa kulttuuripalvelujen tuottamista varten. Rakennetaan kulttuuriyhteistyötä mm. Viipurin kanssa vuoden 2022 aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: Yhteistyöhankkeiden / tapahtumien määrä 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta
	<p>Käyttöön otetaan lasten ja nuorten kulttuuripolku varhaiskasvatuksessa ja kouluissa yhteistyössä kulttuuripalveluiden ja kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: Kulttuuripolku on käytössä, Kyllä / Ei, raportti toteutumista 	Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta
	<p>Parannetaan ehkäisevän päihdetyön toimintatapa kaikenikäisiä varten vuosien 2022-2023 aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: toteutuneet toimenpiteet/ raportti toteutumista 	Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta
	<p>Käynnistetään verkostomaisen kulttuurikeskuksen valmistelu. Käyttöön otetaan Summan koulun tilat ja kartoitetaan vuoden 2022 aikana Vallin koulun mahdollisuudet osana kulttuurikeskuksen toimintaa. Vallinkoulun osalta tehdään tarveselvitys ja hankesuunnitelma.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: Vallinkouluun liittyvä tarveselvitys ja hankesuunnitelma tehty, Kyllä / Ei 	Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta
	<p>Uudistetaan Haminan kirjaston tilat saneeraamalla ne asiakastarvetta vastaavaksi sekä toiminnallisuutta ja aktiivisuutta edistäviksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: toteutunut Kyllä / Ei, asiakastytyväisyyskysely 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta
	<p>Otetaan käyttöön digihyvinvointia edistävä ja digisyrjäytymistä ehkäisevä toimintamalli Haminassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: käytössä Kyllä / Ei, asukaskysely 	Hyvinvointivaliokunta
	<p>Tuetaan arjen turvallisuuden edistymistä kaupungissa. Laaditaan suunnitelma toimenpiteistä. Tehostetaan viestintää yksilön ja yhteisön vastuusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittari: suunnitelma laadittu, Kyllä / Ei 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta

	Laajennetaan ja parannetaan elämys- ja luontoliikunnan reittejä ja fasiliteettejä <ul style="list-style-type: none"> Mittari: laajennuksia ja parannuksia on tehty / lista uudistuksista 	Kaupunkikehitysvaliokunta ja hyvinvointivaliokunta yhdessä
	Tuetaan kuntalaisaktivismia ja mahdollistetaan eri asuinalueiden kuntalaisten vaikuttaminen oman asuinalueen kehittämiseen <ul style="list-style-type: none"> Mittari: toimintamalli käytössä, Kyllä / Ei 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta
	Edistetään kuntalaisten äänen kuulumista ja kokemuksen hyödyntämistä. Otetaan käyttöön kuntalaisia varten uusi palautejärjestelmä, markkinoidaan sen käyttöä ja sovitaan palautteiden käsittelyyn liittyvästä toimintamallista. <ul style="list-style-type: none"> Mittari: uusi palautejärjestelmä käytössä Kyllä / Ei 	Hyvinvointivaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta
	Käynnistetään pysyvä hyvinvointityöryhmän työskentely hyvinvoinnin systemaattisen arvioinnin ja kehittämistyön varmistamiseksi. <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Hyvinvointityöryhmän työskentely käynnistynyt, Kyllä / Ei 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta

Ekologinen Hamina		
Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
<p>Huolehdimme, että ekologisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassamme, luomme siitä uudenlaista yritys-toimintaa, toteutamme hiilineutraaliohjelman (HINKU) toimenpiteitä, edistämme puurakentamista</p> <p>HINKU = hiilineutraalikunta</p> <p>KETS = kuntien energiatehokkuussopimus</p>	<p>Edistetään kestävä elämäntapaa ja kehitystä kasvatus-, koulutus- ja hyvinvointipalveluissa vuoden 2022 aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekologisuuden teemaa sisällytetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaan ja oppiaineisiin, Mittari: toteutunut Kyllä / Ei Kierrätys ja kiertotalouden oppeja sisällytetään koulujen toimintaan yhteistyössä kiinteistöpalveluiden kanssa, Mittari: toteutunut Kyllä / Ei Laajennetaan ekotukihenkilötoiminta koskemaan kaikkia kaupungin yksiköitä Mittari: Kyllä / Ei 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta Hyvinvointivaliokunta
	<p>Haminan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toteutuksen aloitus mm. keskustan infra olosuhteita parantamalla</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Toteutetaan pyöräilyä edistävä investointi Mannerheimintielle 	Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta
	<p>Kestävä kehitys hankinnoissa</p> <ul style="list-style-type: none"> Otetaan hankinnoissa huomioon kestävän kehityksen vaatimukset Mittari: Huomioitu Kyllä / Ei 	
	<p>Luodaan henkilöstölle kannustinjärjestelmä kestävän liikkumisen edistämiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Luotu Kyllä / Ei 	

Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Henkilöstömme palvelukyky on korkea, kannustamme henkilöstöä palvelujen kehittämiseen yhteistyössä kuntalaisten kanssa, otamme palveluissa käyttöön uusia innovaatioita, hyödynnämme tekoälyn ja robotiikan mahdollisuudet ja koulutamme henkilöstöämme jatkuvasti	<p>Työhyvinvointikysely / On kiva tulla töihin</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: tavoite keskiarvo 3,5 (asteikko 1-4), kevät 2021 keskiarvo oli 3,3. <p>Otetaan käyttöön digitaalisia työvälineitä tuottavuuden parantumiksi ja työn helpottamiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: uudet välineet käytössä, työntekijät kokevat työn helpottuneen. <p>Tuetaan henkilöstöä uusien digitaalisten työvälineiden käytössä. Kokeillaan tekoälyn ja ohjelmistorobotiikan mahdollisuuksia palvelujen kehittämisessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Automatisoitujen prosessien lukumäärä. <p>Sisäisen kehittäjäverkoston yhteistoiminnan vahvistaminen ja kehittämispotentiaalin hyödyntäminen palvelujen kehittämiseksi asukaskokemusta hyödyntäen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: toteutunut (Kyllä / Ei), sisäisen kehittäjäverkoston kysely. 	<p>Kaupunginhallitus Muutosjohtaja Kasvatus- ja koulutusjohtaja Osallisuusjohtaja</p>

Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Johdamme vastuullisesti, päätöksenteko on nopeaa ja rakentavaa, arvostamme henkilöstöämme sekä toimimme vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa	<p>Työhyvinvointikysely / Tunnen, että esimies arvostaa minua</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: tavoite keskiarvo 3,2 (asteikko 1-4), keväällä 2021 keskiarvo oli 3,1. <p>Vakiinnutetaan johtajien työyksikkötapaamiset vuoden 2022-2023 aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: on vakiinnutettu (Kyllä / Ei) <p>Otetaan käyttöön yhteinen toimintamalli ja systemaattinen toimintatapa avustusten ja hankerahoituksen hakemiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mittari: on otettu käyttöön (Kyllä / Ei) 	<p>Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja Muutosjohtaja Kasvatus- ja koulutusjohtaja Osallisuusjohtaja</p>

Kestävä talous ja omaisuuden hallinta

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Huolehdimme siitä, että toimintakatteen alijäämä ei ylitä verotulojen ja valtionosuuksien kasvua, käänämme lainamäärän laskuun, luovumme tarpeettomista kiinteistöistä, uudistamme palvelut vastaamaan kysyntää, pidämme veroprosentit kilpailukykyisinä	<p>Toimintakatteen alijäämän kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Lainamäärä euroa/asukas vähenee Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Vuosikate/poistot %, tavoite yli 120 Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Rakennusten laskennallinen korjausvelka pienenee Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>2-3 kiinteistöä uusiokäytössä, myyty tai purettu Mittari: Kyllä / Ei</p> <p>Kaupungin talouden tasapainon varmistaminen sote-uudistuksen jälkeen vuodesta 2023 eteenpäin. Mittari: laaditaan tasapainoinen taloussuunnitelma 2023-2025 sekä ennuste siirtymävuosille 2023-2027. Kyllä / Ei</p> <p>Asumaan Haminaan -projektin jatkaminen <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Nettomuutto positiivista </p>	<p>Kaupunginhallitus (omistaja) Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta Lupavalioikunta</p>

Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho
Varmistamme asiakas-tarpeeseen perustuvat sote-palvelut	<p>Varmistetaan lähipalvelujen saatavuus ja saavutettavuus toimenpideohjelman kuvaamalla tavalla. <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Toteutunut / Ei toteutunut </p> <p>Varmistetaan kaupungin ja hyvinvointialueen välinen neuvottelumenettely. <ul style="list-style-type: none"> Mittari: Toteutunut / Ei toteutunut </p>	<p>Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja</p>

2.4 Eettiset pelisäännöt

Kuntalain 69.2 §:n mukaan ”Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.”

Eettisyys ja oikeudenmukaisuus edistävät hyvinvointia ja jaksamista sekä vahvistavat sitoutumista yhdessä tekemiseen. Myös toiminnan tehokkuus ja sujuvuus lisääntyvät. Kuntaa, joka on hyväksynyt yhteisesti sovitut eettiset pelisäännöt, voidaan pitää edelläkävijänä kuntasektorilla. Eettiset pelisäännöt vahvistavat tahtoa toimia yhteisen haminalaisen edun ja hyvinvoinnin puolesta. Säännöt myös antavat rohkeutta ja työkalun puuttua tilanteisiin, jotka koetaan epäasiallisiksi. Kaupunginvaltuusto johtaa esimerkillään Haminan kaupunkia maailmanluokan pikkukaupungiksi.

Vuoden 2020 talousarvion käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi luottamushenkilöiden eettiset pelisäännöt, jotka he itse olivat tehneet. Valtuusto antoi myös henkilöstölle tehtäväksi laatia luottamushenkilöiden mallin mukaisesti Haminan kaupungin työntekijöiden eettiset pelisäännöt. Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2020 työntekijöiden eettiset pelisäännöt, jotka tehtiin yhdessä johtavien viranhaltijoiden, asiantuntijapäälliköiden ja henkilöstönedustajien kanssa.

Kaupunginvaltuusto valtuutti kaupunginhallituksen antamaan tarkemmat ohjeet, miten toimitaan, jos eettisiä pelisääntöjä ei noudateta. Ensisijaisesti pitää

olettaa, että luottamushenkilöt sekä työntekijät sitoutuvat yhdessä sovittuihin eettisiin pelisääntöihin. Kaupunginvaltuusto ja muutkin toimielimet voivat vuosittain tai toimikausittain arvioida omaa työskentelyään ja samassa yhteydessä arvioida, miten eettisiä pelisääntöjä on noudatettu kyseisen toimielimen toiminnassa. Yhtä lailla vuosittain suoritettavassa henkilöstön työhyvinvointikyselyssä esitetään henkilöstölle muutamia kysymyksiä eettisistä pelisäännöistä.

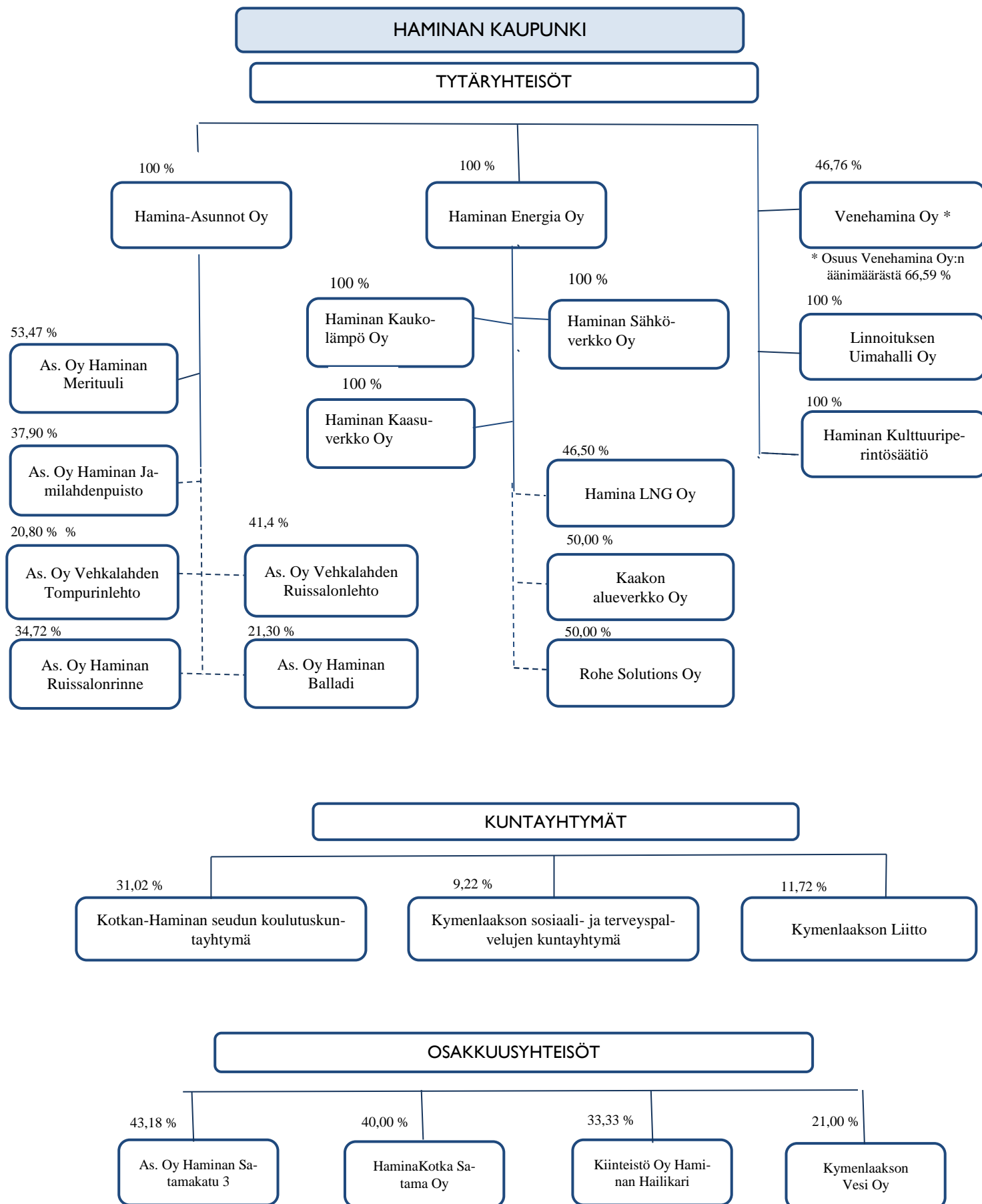
Jos luottamushenkilö tai työntekijä huomaa, että kollega toimii eettisten pelisääntöjen vastaisesti, tulee asiasta asiallisesti ja välittömästi mainita kyseiselle henkilölle. Jos eettisten pelisääntöjen noudattamatta jättäminen on jatkuvaa, tulee asia tuoda esimiehen tietoon, jos kyse on työntekijästä. Luottamushenkilöiden kohdalla asia tuodaan tiedoksi valtuustoryhmien neuvottelukunnalle, joka koostuu kaikista valtuustoryhmien puheenjohtajista ja kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajista. Neuvottelukunta päättää sitten, miten asiassa edetään.

Hallintojohtajan tehtävänä on toimia eettisten pelisääntöjen vastuullisena viranhaltijana.

Luottamushenkilöiden eettisiä pelisääntöjä voidaan päivittää uuden kaupunginvaltuuston kanssa vuoden 2022 aikana, jos kaupunginvaltuusto kokee sen tarpeelliseksi.

2.5 Hamina-konserni ja muutokset konsernirakenteessa

2.6 Omistajapolitiikka ja -ohjaus

Kaupungin omistajapolitiittisten linjausten lähtökohtana ovat kaupungin kehittämistavoitteet, joiden tarkoituksena on tukea kaupunkistrategian toteutusta. Linjauksissa määritellään kunnan pääoman ja eri omaisuuserien omistamiseen, hankintaan ja käyttöön liittyvän päätöksenteon periaatteet. Linjausten tavoitteena on turvata päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus.

- Kaupunki omistajana pyrkii selkeään konsernirakenteeseen toiminnan läpinäkyvyyden turvaamiseksi. Samankaltainen toiminta pyritään järjestämään omaksi järkeväksi kokonaisuudeksi.
- Kaupunginvaltuusto asettaa vuosittain tai määräajaksi kaupungin liikelaitoksille ja tytäryhteisöille tuottovaatimuksen.
- Kaupunki perii sijoittamalleen pääomalle kohtuullisen koron.
- Kaupungin palvelutuotannon tai hallinnon kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan kiinteistöstrategian linjausten mukaisesti. Omistusjärjestelyjä tehtäessä noudatetaan käyvän arvon periaatetta ja omaisuudesta luopumisen tulee tapahtua markkinahintaan, ellei ole erityisiä perusteita poiketa tästä periaatteesta.
- Eri toimintojen tarvitsemat toimitilat tulee hankkia kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla joko vuokraamalla tai rakennuttamalla. Kone- ja kalustohankinnoissa on arvioitava kokonaistaloudellisuus omaan taseeseen hankinnan ja vuokrauspalvelun / leasing-rahoituksen välillä. Arviointi on tehtävä tapauskohtaisesti eikä yleistä suositusta hankintojen rahoituksesta ole mahdollista antaa.
- Kaupungin toimitilajärjestelyissä tulee ensisijaisesti hyödyntää kaupunkikonsernin omistamia tiloja.
- Sisäinen vuokra koostuu ylläpito- ja pääomavuokrasta.
- Kaupungin määräysvallassa oleville tytäryhtiöille tai yhteisöille voidaan myöntää takaus. Takauksen myöntämisessä noudatetaan valtiontukisäännöksiä. Konsernin ulkopuoliselle toimijalle voidaan myöntää takaus vain poikkeustapauksessa (Kuntalaki 129 §).
- Antolainoista peritään vähintään markkinakorko lukuun ottamatta yhteisöjen työllistämiseen ja kehittämishankkeisiin myönnettyjä lyhytaikaisia lainoja (ns. puskurirahoitus), jotka ovat korottomia.
- Haminan kaupungin omistamien yhtiöiden ja liikelaitosten hallinnollista ja muuta yhteistyötä lisätään.

Liikelaitoksia koskeva ohjeistus

- Vesiliikelaitoksen toiminta tulee olla kannattavaa. Hinnoittelu perustuu omakustannushinnoitteluun siten, että hinta kattaa toiminnasta aiheutuvat pääomakulut ja käyttökulut sekä varautumisen verkoston uudistamisesta ja korvausinvestoinneista aiheutuviin kuluihin pitkällä aikavälillä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt erillisen konserniohjeen (15.6.2021). Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapolitiittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla. Konserniohjeessa määritellään, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

2.7 Tärkeimpien konserniyhteisöiden tavoitteet

Yhteisön nimi	Haminan Energia Oy
Yhteisön tytäryhtiöt	Haminan Kaasuverkko Oy (100 %) Haminan Kaukolämpö Oy (100 %) Haminan Sähköverkko Oy (100 %)
Yhteisön osakkuusyhtiöt	Haminan LNG Oy (46,5 %) Kaakon Alueverkko Oy (50 %) Rohe Solutions Oy (50 %) Suomen Voima Oy (< 10 %)

Toiminta-ajatus

Haminan Energia -konsernin omistajapoliittisena pääta-voitteena on kestävästi turvata energiahuollon toiminta-varmuus, energian laatu ja kilpailukykyinen hinta sekä energiatoimialan kehittäminen paikallisesti ja valituilla toimialoilla myös kansallisesti.

Haminan Energian tulee toiminnassaan ja hinnoitte-lussaan toimia tasapuolisesti ja kustannusvastaavasti sekä kehittää energianhuoltoverkostoja ja palvelun-tarjontaa niin, että alueen luonnollinen kasvu on mahdollista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022

Haminan Energian keskeisimpänä tavoitteena on sen pe-rusliiketoimintoihin liittyvien energiahyödykkeiden toi-mitusvarmuuden ja riittävän laatutason ylläpitäminen. Sähköntuotanto on täysin päästötöntä tai uusiutuvaa. Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 78 %, ja yhtiö panostaa voimakkaasti kau-kolämmön jakelun ja hiilineutraalin tuotannon kehittämi-seen toiminta-alueellaan.

Yhtiö tavoittelee merkittävää markkina-asemaa energiakaasujen liiketoiminta-alueella kehittämällä

ja monipuolistamalla palvelutarjontaansa. Yhtiö pa-nostaa palvelutuotantoon ja tarjoaa mm. paikalli-sesti kaukolämmön kokonaistoimitusratkaisuja sekä sähköautonlataus- ja aurinkoenergiapalveluita asiakkaille.

Henkilöstö on yhtiön keskeinen voimavara ja yhtiö pyrkii jatkuvasti parantamaan työssä viihtymistä ja työturvallisuutta: tavoitteena on, että työtapatu-rmia ei sattuisi lainkaan.

Sitovat taloudelliset tavoitteet 2022

Konserni tavoittelee tilikaudella 2022 merkittävää liikevaihdon kasvua LNG-terminaalien valmistuessa kaupalliseen käyttöön sekä energiakaasuliiketoiminnan ja kaukolämpöliiketoiminnan kasvun myötä. Haminan Energia panostaa voimakkaasti strategiansa mukaisesti ydinliiketoimintoihinsa. Ta-voitteena on, että konsernin liikevoittoprosentti

on 7,8 % ja tilikauden voitto on 4,6 M€. Vuonna 2021 toteutuneen yritysraakene- ja rahoitusuudis-tuksen jälkeen konsernin vakavaraisuutta ja taseen pääomarakennetta kuvaava omavaraisuusasteta-voite on 25 %. Sijoitetun pääoman tuotto-prosentin odotetaan nousevan 8,3 %:iin.

Tärkeimmät investoinnit 2022-2024

Kaukolämpöverkon laajentaminen ja hiilineutraalin läm-möntuotantokapasiteetin lisääminen palvelemaan kasva-vaa kysyntää.

Sähköverkon ja maakaasuverkon toimintavar-muutta parantavat korvaus- ja laajennusinvestoin-nit sekä varautuminen yhteiskunnan sähköistämi-sen edellyttämiin mahdollisuuksiin.

Fennovoima- ja tuulivoimahankkeet Suomen Voiman kautta.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Haminan Energian näkemyksen mukaan konsernin merkittävimmät riskit liittyvät toimialalle tyypillisesti pääomia sitoviin investointeihin, niiden rahoitukseen ja hankkeiden toteutukseen, sekä energiamarkkinoihin ja poliittiseen päätöksentekoon liittyvät riskit.

Konserni päivittää aktiivisesti eri liiketoimintojensa riskikäsikirjoja ja konserniyhtiöiden riskienhallintapolitiikkaa sekä kehittää toimintajärjestelmäänsä vastaamaan nykyaikaista laatu- ja johtamisjärjestelmää.

Huomattavin yksittäinen riski liittyy LNG-terminaalien valmiiksi saattamiseen ja terminaalien kaupalliseen käyttöönottoon, joihin liittyen Hamina Energialla on merkittävät taloudelliset vastuut terminaaliyhtiön rahoitusvastuiden kautta. Riskiä hallitaan terminaaliyhtiön omistajaohjauksellisin keinoin sekä varautumalla LNG-liiketoiminnan käynnistymiseen vuonna 2022.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Liikevaihto €	26 318 740	24 051 947	37 777 838	66 672 253
Liikevaihdon muutos, %	-6,7	-8,6	57,1 %	76,5 %
Liikevoitto %	6,5	-7,7	4,5	7,8
Tilikauden tulos, €	1 457 523	-3 350 975	866 257	4 645 460
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,8	-5,0	3,0	8,3
Lainat	38 330 693	40 555 124	44 800 000 *)	42 350 000 *)
Leasingvuokravastuut €	19 563 799	14 082 728	13 030 179	11 357 976
Taseen loppusumma €	58 795 728	62 195 560	70 034 000	70 485 000
Omavaraisuusaste %	21,1	24,2	25,1	24,9
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100
Henkilöstö	44	52	55	57

Kaupungin sijoitukset	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Oman pääoman sijoitus Hamina kaupungilta, €	10 091 276	17 091 276	17 091 276	17 091 276
Pääomalainat, €	-	-	-	-
Muut lainat, €	12 000 000	5 000 000	4 800 000	4 600 000
Takaukset, €	11 791 166	9 744 094	8 000 000 *)	8 000 000 *)

*) asiat vaativat erillispäätöksen

Yhteisön nimi

Hamina-Asunnot Oy

Yhteisön tytäryhtiöt

Asunto Oy Haminan Merituuli

Toiminta-ajatus

Viihtyisää, turvallista ja vaivatonta asumista kohtuuhinnalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022

Asetetaan asuntojen käyttöastetavoitteeksi 95,0 % (toteuma 1.1 - 31.8.2021: 88,6 %).

Asuntojen käyttöasteen parantamiseksi lähdetään selvittämään 2-3 kiinteistön mahdollista myyntiä tai purkua. Kiinteistökannassa on kohteita, joissa käyttöaste on ollut jo pitkään alhaisella tasolla tai jotka ovat huonokuntoisia ja niissä on tiedossa suuria ja kalliita peruskorjauksia.

Asuntojen vuokraustoimintaa tehostetaan lisäämällä markkinointia sekä lyhentämällä asuntojen tyhjänä oloaika vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä.

Vuokrat säilytetään kohtuullisella ja kilpailukykyisellä tasolla. Vuokrankorotustarve vuodelle 2022 on noin

1,7 %, jolla mahdollistetaan rakennusten tarvittavat korjaukset ja asuntojen viihtyisyys myös tulevaisuudessa.

Kiinteistöhoito kilpailutetaan vuoden 2022 aikana.

Kuntoarvioiden tekoa jatketaan ja niistä saadaan tarkempaa tietoa kiinteistöjen nykyisistä ja tulevista korjaustarpeista.

Kuntoarvioiden tuloksia hyödynnetään kiinteistöjen salkutuksessa, jota jatketaan vuonna 2022.

Sitovat taloudelliset tavoitteet 2022

Ei tulostavoitetta.

Tärkeimmät investoinnit 2022-2024

Investoidaan rakennusten ulko- ja sisäpuolisiin korjaushankkeisiin (peruskorjauksiin ja huoneistokohtaisiin korjauksiin).

Selvitetään ja suunnitellaan uudisrakentamista keskustan alueelle, johon suurin osa asuntojen kysynnästä kohdistuu.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Yhtiön merkittävimmät taloudelliset riskit liittyvät vuokrausasteen laskuun ja vaihtuvuuden kasvuun. Vuokra-asuntojen käyttöastetta, vaihtuvuutta, hakijoiden määrää sekä näiden muutoksia seurataan kuukausitasolla ja reagoidaan mahdollisimman nopeasti muutoksiin.

Käyttöasteen parantamiseksi selvitetään pidempään huonolla käyttöasteella olevien ja suuria peruskorjauksia tarvitsevien kohteiden myyntiä tai purkua.

Rahoitusriskejä hallitaan korkokehityksen jatkuvalla seurannalla ja tarvittaessa lainojen uudelleen järjestelyllä. Lainasalkussa vaihtuvakorkoisten lainojen osuus pidetään pienenä. Investointien rahoittaminen hoidetaan pääsääntöisesti kiinteäkorkoisilla lainoilla rahoituskustannusten pitkän ajan ennustettavuuden vuoksi.

Koronapandemian mukanaan tuoma talouden epävakaus lisää edelleen vuokrausasteeseen liittyvää riskiä. Luottotappioriskiä hallinnoidaan asukkaiden maksukykyä seuraamalla, asukasneuvonnalla ja ulkoistetulla perintäpalvelulla.

Merkittävimmät kiinteistöihin liittyvät riskit ovat vahinkoriskejä, kuten vesivahingot ja tulipalot. Vahinkoriskejä hallitaan asianmukaisella ennaltaehkäisevällä turvallisuustyöllä ja oikeansuuruisilla vahinkovakuutuksilla.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Liikevaihto, €	5 456 574	5 482 502	5 437 003	5 820 000
Liikevaihdon muutos, %	- 0,11	0,5	-0,83	7,04
Liikevoitto, %	19,4	16,3	11,7	16,0
Tilikauden tulos, €	0,70	0,85	0,16	0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,0	0,79	1,0	1,0
Lainat, €	27 281 467	31 637 945	29 976 900	31 976 900
Leasingvuokravastuut €	227 865	177 228	126 600	75 972
Taseen loppusumma, €	36 664 702	41 778 251	40 892 755	40 890 000
Omavaraisuusaste, %	23	22	22	22
Asuntojen määrä, kpl	823	816	821	815
Asuntojen käyttöaste, %	92,4	93,3	90	95
Asukasvaihuvuus, %	23	16	16	20
Vuokra-asuntojen keskineliövuokra, €/kk	10,08	10,09	10,20	10,37
Haminan kaupungin omistusosuus, %	100	100	100	100
Henkilöstö	9	8	8	8

Kaupungin sijoitukset	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta, €	632 867	632 867	632 867	632 867
Pääomalainat, €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Muut lainat, €	2 639 911	3 104 201	3 046 831	3 046 831
Takaukset, €	15 840 718	24 034 895	23 613 702	25 613 702

Yhteisön nimi

HaminaKotka Satama Oy

Yhteisön tytäryhtiöt

Kotkan Satamatalot Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiön perustehtävä ja toiminnan tarkoitus on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infra-

struktuurista ja alusliikenteestä. Satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi on pääosin keskitetty tytäryhtiö Kotkan Satamatalot Oy:lle.

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet 2022

EU:n tukema D-alueen 2. vaiheen rakentaminen ja yhteistyö asiakkaiden kanssa alueen tehokkaan hyödyntämisen varmistamiseksi. Toisessa vaiheessa rakennetaan lisää kaksi laituria, joiden kustannusarvio on yhteensä 22 miljoonaa euroa.

Hietasen satamanosan kehittäminen investoimalla uusimman kehityksen mukaiseen kelluvaan laituriin, joka voidaan tarvittaessa siirtää myös johonkin toiseen satamanosaan.

Haminan Lakulahden laitureiden kunnostaminen.

Mikäli UPM tekee päätöksen biojalostamon sijoittamisesta Mussaloon, toimii satama tärkeimpänä yhteistyökumppanina hankkeessa. Hanke kasvattaisi merkittävästi sataman liikennettä.

Akkuteollisuuden käynnistymisen tukeminen.

Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan etsiminen ja sijoittumisen varmistaminen.

Risteilyliikenteen edellytysten parantaminen Kotkan ja Haminan alueella. EU-rahoitteisen Kotka Pax-hankkeen

vetäminen säännöllisen Kotkan ja Pietarin välisen risteilyliikenteen fasilitteettien rakentamiseksi Kotkan kantasatamaan.

Valmiuksien ylläpito koronapandemian uudelleen paahenemisen varalle, jotta sataman aukiolo ja toiminnan jatkuminen pystytään turvaamaan kaikissa olosuhteissa.

Toimistotilojen muuntelu ja vuokraaminen myös muuhun kuin satamasidonnaiseen toimintaan. Investoinnit 0,5 M€ vuosittain.

Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia energiatehokkuutta parantaville investoinneille.

5G-verkon käyttöönotto.

Liikennemäärän kasvattaminen siten, että HaminaKotka Satama säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleissatamana.

Sarensilta vapautuneiden alueiden markkinointi uuteen käyttöön.

Tärkeimmät investoinnit 2022-2024

EU:n tukema D-alueen rakentamisen loppuunsaattaminen.

Hietasen laitureiden vaiheittainen kehittäminen vastaamaan laivakokojen kasvamisen asettamiin haasteisiin.

UPM:n biojalostamon vaatiman infran rakentaminen, mikäli sijoittumispäätös Kotkaan toteutuu.

Lakulahden laitureiden kunnostaminen.

Akkutehtaan rakentamisen aiheuttamat muutostyöt satamainfraan.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Yhteistyö kumppanien kanssa – rajallisten resurssien ja investointien tehokas suuntaaminen: Riskiä hallitaan kehittämällä sataman kilpailukykyä, poistamalla liikenteen solmukohtia ja lobbaamalla sataman kannalta tärkeitä hankkeita aktiivisesti.

Hinnoitteluriski - ison asiakkaan menetys: Kilpailutilanne satamien kesken on kireä. Riskiä hallitaan seuraamalla logistiikan ja satamatoiminnan kehitystä ja hinnoittelua, yhteistyöllä operaattoreiden kanssa, aktiivisella yhteydenpidolla nykyisiin asiakkaisiin ja hankkimalla uusia asiakkaita. Säilytetään sataman asema neutraalina ja tuetaan tasapuolisesti kaikkien asiakkaiden toimintaa.

Laivakoon kasvaminen aiheuttaa investointipaineita laiturien rakentamiseen ja korjaamiseen. Riskiä hallitaan kuulemalla asiakkaiden tarpeita ja sitouttamalla asiakkaat pitkäaikaisiin liikennesopimuksiin, mikäli investointeja tehdään.

Pandemiat ja tartuntataudit. Akuuttien järjestelyjen lisäksi pitkään jatkuessa epidemia hidastaa yleistä talouskehitystä, mikä heijastuu viiveellä sataman kautta kulke-

vaan tavaramäärään. Riskiä hallitaan varautumissuunnittelulla, johon kuuluu mm. suunnitelma sijaisten palkkaamisesta, etätöjärjestelyt sekä matkustamisen ja vierailujen vähentäminen. Taloudellisiin riskeihin varaudutaan tiukalla kulujen hallinnalla ja siirtämällä investointeja.

Tietomurrot, palvelunestohyökkäykset ja kiristyshaittaohjelmat. Riskiä hallitaan pitämällä ohjelmistot ja käyttöjärjestelmät päivitettyinä. Koulutetaan ja tiedotetaan henkilöstöä tietoturvaohjelmista.

Kemialliset riskit, palo- ja vuotoriskit, sähkökatkokset, tekniset järjestelmäriskit: Ylläpidetään kattava palo- ja vuotohälytysjärjestelmä sekä kamerajärjestelmä ja vartiointi. Tekniset laitteistot huolletaan säännöllisesti ja laitteita käytetään asianmukaisesti. Henkilöstöä ja asiakkaita koulutetaan. Budjetoidaan saneerauksiin lisää rahaa mahdollisuuksien mukaan.

Omistajien kovat tuotto-odotukset. Riskiä hallitaan avoimella tiedottamisella sataman taloudellisesta tilanteesta. Hallituksen jäsenet perehdytetään hyvin.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Liikennemäärä, tuhatta tn	18,1	14,8	14,7	14,8
Liikevaihto, €	45 456 687	41 164 293	40 070 000	41 300 000
Liikevaihdon muutos %	+6,2	-9,8	-2,7	3,1
Liikevoitto, €	11 169 295	9 359 360	9 050 000	4 630 000
Liikevoitto %	24,6	22,7	22,6	11,2
Tilikauden tulos, €	7 551 768	6 056 147	5 950 000	2 690 000
Käyttökate %	59	63	62	27
Sijoitetun pääoman tuotto %	6,0	4,8	4,7	2,5
Lainat, €	98 292 831	94 562 425	86 242 003	88 500 000
Leasingvuokravastuut, €	672 889	465 705	364 000	350 000
Taseen loppusumma, €	187 891 244	175 222 172	168 800 000	184 000 000
Omavaraisuusaste %	31	36	41	39
Haminan kaupungin omistusosuus, %	40	40	40	40
Henkilöstö	65	66	65	65

Kaupungin sijoitukset	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	24 843 446	23 351 168	20 730 044	21 300 000

Yhteisön nimi **Linnoituksen Uimahalli Oy**

Yhteisön tytäryhtiöt -

Toiminta-ajatus

Uimahallirakennuksen vuokraus uimahalli- ja muihin liikunta- ja hyvinvointipalveluihin.

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet 2022

Uimahallitoiminnasta vastaa kaupunki.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022

Kiinteistön tilojen ylläpito ja huolto oikeaan aikaan.

Yhtiön taloudellinen tulos on nolla.

Tärkeimmät investoinnit 2022-2024

Vuoden 2021 aikana toteutetaan ulkotilojen rakentaminen, ulkoallas, ulkoporeallas ja ulkosauna. Uusia isoja laajennusinvestointeja ei ole suunnitteilla 2022—2024. Tu-

levina vuosina yhtiö varautuu investoimaan energiansäästöön niin, että investoinnit maksavat itsensä takaisin kohtuullisessa ajassa. Samalla pienennetään päästöjä.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Kaikki uimahallin rakenteisiin liittyvät ongelmat ja vauriot vaikuttavat heti tilojen käyttömahdollisuuksiin. Ongelmien ehkäisyyn varaudutaan suorittamalla huolto- ja

korjaustyöt ajallaan ja suunnitelmallisesti. Uimahalli on kohtuullisen uusi. Siten kiinteistön kunto on myös hyvä.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Liikevaihto €	844 127	832 139	842 000	911 600
Liikevaihdon muutos-%	-0,6	-1,8	-0,6	8,3
Liikevoitto %	31,81	31,0	20,54	21,9
Tilikauden tulos, €	44 297	42 918	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,4	5,0	2,7	2,13
Lainat €	9 350 000	9 200 000	9 050 000	8 850 000
Leasingvuokravastuut, €	-	-	-	-
Taseen loppusumma	9 799 044	9 702 496	9 740 000	9 907 000
Omavaraisuusaste %	5,0	5,0	7,0	4,6
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100
Henkilöstö	0	0	0	0

Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Kaupungin sijoitukset	TP 2019	TP 2020	ARVIO 2021	TA 2022
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	567 275	567 275	567 275	567 275
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	9 350 000	9 200 000	9 050 000	8 850 000

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää kaupungin tytäryhtiöiden vuoden 2022 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet valtuuston hyväksyttäväksi sekä saattaa HaminaKotka Satama Oy:n toiminnalliset tavoitteet tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

2.8 Edunvalvonta

Kaupunki harjoittaa edunvalvontaa hyvin laajalla rintamalla. Kaupunginhallitus nimesi seminaarissaan viisi tärkeää kohdetta, joissa edunvalvontaa entisestäänkin lisätään ja parannetaan. Listassa ei ole kaikkia esim. elinvoiman kannalta merkittäviä kohteita (esim. varuskunta ja Google), joissa jo edunvalvonta ja yhteistyö ovat lähes viikottaista.

1)	Osa-alue	Vastuutaho
Osaavan työvoiman saatavuus, osaamisen/koulutuksen turvaaminen	Ennakoiva koulutusyhteistyö oppilaitosten kanssa (mm. Ekami, kesäyliopisto, yliopistot), Haminan kampuksen yhteistyön tiivistäminen, erikoistuminen ja oppilaiden saaminen myös seudun ulkopuolelta, Suomesta ja esim. Venäjältä	Kaupunginjohtaja Muutosjohtaja Kasvatus- ja koulutusjohtaja
	Kaupungin työelämäpalvelujen kehittäminen ja yhteistyö TE-toimiston kanssa	Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Vetovoimainen vuokra-asunto- ja tonttitarjonta	Hamina-Asunnot Oy Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Panostaminen ”pitovoimaan”, eli nuorten kuuleminen ja satsaaminen nuoriin, hyvin toimivat palvelut	Koko kaupunki, yhteistyössä koko Etelä-Kymenlaaksan kanssa
	Työ- ja opiskeluperäinen maahanmuutto	TE-toimisto

2)	Osa-alue	Vastuutaho
HaminaKotka satama	Ennakoiva maapolitiikka, maanhankinta ja kaavoitus	Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja Kaupunginarkkitehti Kaupungingeodeetti
	Valmius infran rakentamiseen	Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja Kaupungininsinööri Haminan Energia Haminan Vesi
	Edunvalvonta valtioon päin yhteistyössä sataman kanssa	Kaupungin johto

	Markkinointiyhteistyö sataman kanssa	Viestintäpäällikkö Kaupunginjohtaja Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Kaupungin markkinointi satamassa (ja Googlen palvelinkeskuksessa) työskenteleville	Viestintäpäällikkö
	Erillishankkeet yhteistyössä sataman kanssa	Kaupunginjohtaja Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Kansainvälinen yhteistyö, esim. Venäjä, Kazakstan ja Kiina (ystävyyksikaupungin hankinta?)	Kaupunginjohtaja

3)	Osa-alue	Vastuutaho
Venäjä	Pääpaino Viipuri-yhteistyössä, vuosittaisen työohjelman laatiminen ja toteuttaminen	Kaupungin johto Lippumaailma Eri toimialat
	Yhteistyön tiivistäminen ystävyysseuran ja Rodnikin kanssa	Osallisuus- ja hyvinvointipäällikkö Kulttuurituottaja Kaupunginjohtaja
	Pietari-yhteistyö tehdään pääasiassa yhdessä Kotkan ja Cursorin kanssa	Kaupunginjohtaja
	Transitoliikenne	Satama
	Muu yritysyhteistyö	Cursor Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Tattoo, sotilasmusiikki	Toiminnanjohtaja Taiteellinen johtaja

4)	Osa-alue	Vastuutaho
Yhteinen maakunta ja sen edunvalvonta	Yhteistyön rakentaminen	Kaupungin johto

5)	Osa-alue	Vastuutaho
Sote (siirtymäajan)	Lähipalvelujen turvaaminen Haminassa	Kaupungin johto Osallisuusjohtaja
	Hoikun toiminnan säilyttäminen	Kaupunginjohtaja Osallisuusjohtaja
	Tasokkaat ja hyvin saavutettavat erikoispalvelut	Kaupunginjohtaja Osallisuusjohtaja
	Kiinteistöratkaisut	Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja
	Tukipalveluratkaisut	Vetovoimaisen Haminan muutosjohtaja

2.9 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Tammikuussa 2021 oli vakituisia työntekijöitä 604 ja määräaikaisia 111.

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
1.1.2021	604	111	31	746
20.10.2021	620	138	35	793

Henkilöstön kokonaismäärää vähennetään edelleen pääasiallisesti eläköitymisten avulla ja muuttamalla rakennetta vakanssien vapautuessa. Määräaikaisia työntekijäitä on vuoden aikana vakinaistettu, mikä näkyy vakinaisen henkilöstön määrän kasvuna. Määräaikaisten määrä vaihtelee vuoden aikana useista syistä, mm. kansalaisopiston määräaikaiset opettajat ja muiden toimialojen sijaisuudet näkyvät määräaikaisissa korottavasti.

Kaupungin henkilöstön keski-ikä on hivenen laskenut 46,65 (lokakuu 2021) ja se on lähentynyt kunta-alan

keski-ikä (45,6) ja vanhuuseläkkeelle vuonna 2022 siirtyy arvion mukaan 30 työntekijää. Poistuman hyödyntäminen tuottavuuden lisäämiseksi tarkoittaa työssä olevan henkilöstön muutoskyvykkyyden välttämättömyyttä uusien toimintamallien omaksumiseksi. Onnistunut rekrytointi edellyttää ennakoivaa henkilöstösuunnittelua, kilpailukyistä henkilöstöpolitiikkaa ja myönteistä Hamina-brändiä.

Henkilöstön digiosaamista vahvistetaan jatkuvasti ja jo rekrytointivaiheessa tulee korostaa digiosaamista.

Eläkepoistuma 2022-2024

Vuosi	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Osatyökyvyttömyyseläke	Eläkepoistuma yht.	Eläkepoistuma, %
2022	30	4	4	38	5,0
2023	29	4	4	37	4,9
2024	24	4	3	31	4,2

Lähde: Keva

Ennuste perustuu vuoden 2019 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2021 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt.

Prosenttiosuudet on laskettu vertaamalla eläköityvien määrää vastaavaan edeltävänä vuotena palveluksessa 31.12. olevien henkilöiden joukkoon. Vuoden 2017 eläkeuudistuksesta johtuen alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.

Organisaatiouudistuksen toimintakulttuurin muutosta edistetään osallistamalla henkilöstö johdonmukaisesti asiakaskokemukseen perustuvaan kehittämiseen. Kehittäjäverkoston työtä jatketaan ja sitä vahvistetaan. Johtamista suunnataan palvelemaan henkilöstön tuottavuutta ja työhyvinvointia. Henkilöstöjohtamisen toimintamallien käyttöä yhdenmukaistetaan. Osaamisen kehittämiseen panostetaan ja työssäoppimista edistetään. Otetaan käyttöön uudenaikaisia työkaluja helpottamaan osaamisen kehittämistä ja johtamista.

2.10 Hankintojen ohjaus

Haminan kaupungin hankintoja strategisella tasolla ohjaa kaupunginhallituksen 15.12.2017 hyväksymä Haminan kaupungin hankintaperiaatteet. Haminan kaupungissa noudatetaan seuraavia hankintoja koskevia strategisia linjauksia: ennakoiva toiminta, hankinta- ja sopimusasiantuntemus, sähköisten järjestelmien käyttöönotto/käyttäminen sekä yritysysteistyön vahvistaminen.

Yksityiskohtainen hankintaohjeistus on jo useamman vuoden ajan sisällytetty vuosittain päivitettävään ta-

lousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen. Hankintaohjeistusta päivitetään tarpeen mukaan. Hankintaohjeistus sisältää sekä pienhankintoja että kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevan ohjeistuksen. Ohjeistukseen on sisällytetty myös sopimustenhallinta ja sähköisten järjestelmien käyttöön liittyvä opastus. Yleisellä tasolla kaupungin hankintoja johtaa ja ohjaa hallintojohtaja. Yksittäisistä kilpailutuksista vastaa asianomainen viranhaltija ja viime kädessä palveluprosessin päällikkö tai muutosjohtaja.

2.11 Yritystoiminnan edellytysten kehittämisen ja työllisyyden edistäminen

Yritystoiminnan edellytysten kehittämisessä ja työllisyyden edistämässä on koko kaupungin organisaatiolla merkittävä rooli tonttitarjonnasta ja toimivasta infrastruktuurista lähtien aina osaavan henkilökunnan saantiin ja sujuvaan arkeen. Myös yhteistyö Cursorin kanssa on merkittävässä roolissa. Keskeisiä tavoitteita ovat oikeanlaisen ja riittävän tonttitarjonnan varmistaminen teollisuudelle ja palvelutuotannolle, toimiva infrastruktuuri, nopeat ja selkeät prosessit tonttien luovutuksen osalta sekä toimiva raakamaan hankinta.

Työllisyyden hoidossa kuntien rooli tulee tulevaisuudessa kasvamaan entisestään. Näin ollen on tärkeää, että kaupunki on omilla toimillaan jo menossa samaan suuntaan. Työllisyyden edistämisen kannalta merkittäviä tavoitteita ovat kolmannen sektorin aktivoiminen ja mukaanotto työllisyyden hoidon kokonaisuuteen, osaavan henkilökunnan saatavuuden varmistaminen mm. tiiviillä yhteistyöllä seutukaupunkien ja Ekamin kanssa sekä uudenlaisen työllisyyden toimintamallin luominen.

2.12 Toimenpideohjelmat ja kärkihankkeet

Kärkihankkeiden avulla on kiteytetty, mitkä asiat ovat erityisen keskeisiä Haminan kaupungin strategiassa. Kärkihankkeita toteutetaan käytännössä toimenpideohjelmien avulla. Tavoitteena on saada yhä enemmän asukkaita mukaan toimenpideohjelmien suunnitteluun

ja toteuttamiseen. Kaikki kaupungin ohjelmat linkittyvät toisiinsa ja ohjelmien avulla tuotetaan palveluja ja toimintaa yhdessä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa kaikkia Haminan asukkaita varten.

Ekologinen Hamina

Ekologinen Hamina osalta työ sisältää ohjelman mukaiset toimenpiteet joita tullaan laajentamaan koskemaan entistä vahvemmin koko kaupunkiorganisaatiota. Alkuperäisenä tavoitteena oli, että toteutuksessa huomioidaan erityisesti tapahtumatuotannon rooli vuonna 2020. Koronaviruksen aiheuttamien tapahtumien siirtämisen vuoksi tätä ei voida toteuttaa.

Pääpainopiste on kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmissä sekä kaukolämpöön siirtymisessä. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toteuttaminen on alkanut ja tähän on saatu valtiolta avustusta.

Ohjelman tavoitteet taloussuunnitelmavuosille on todettu luvussa Kaupunkistrategian toimeenpano.

Kiinteistöohjelma

Ohjelman yhtenä tavoitteena on luopua kaupungin omistuksessa olevista, kaupungille tarpeettomista kiinteistöistä. Näiden kiinteistöjen osalta on laadittu toimialoittain kiinteistökohtaisesti luovutustapa (myymi-

nen tai purkaminen) ja ohjelman toimeenpano vastuuhenkilöineen. Kiinteistöohjelmaa päivitetään vuosien 2021-2022 aikana.

Osa kiinteistöistä joudutaan purkamaan tai luovuttamaan alle tasearvojen.

Kumppanuus- ja osallisuusohjelma

Kumppanuus- ja osallisuusohjelman tavoitteena on rakentaa yhdessä yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden kanssa toimintaa ja palveluja haminalaisia varten. Kumppanuustoiminnan avulla kaupunki haluaa edistää yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden aktiivisuutta ja osallisuutta ja rakentaa siten asukkaiden hyvinvointia.

Kumppanuus- ja osallisuusohjelma pitää sisällään myös avustustoiminnan ja ostopalvelutoiminnan periaatteet.

Ohjelmassa määritellään ne toimenpiteet ja keinot, joilla kuntalaiset voivat osallistua kaupungin kehittämiseen ja, joiden kautta yhteisöllisyys ja osallisuuden kokemus vahvistuvat. Ohjelmalla edistetään myös työntekijöiden ja hallinnon osallisuutta kuntalaisten arjessa.

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja samalla lapsiperheiden hyvinvointia. Kyseiseen ohjelmaan kuuluvat erityisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion ja nuorisopalveluiden palvelut, joita tuotetaan yhdessä lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma linkittyy sähköiseen hyvinvointikertomukseen, jonka avulla kootaan tietoa Haminan asukkaiden hyvinvoinnin kehittymisestä. Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma on osa Haminan mallia, minkä avulla Haminan kaupungin ja kumppaneiden toiminta on koottu kokonaisuudeksi.

Nuorten hyvinvointiohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa ovat haminalaiset nuoret mukana. Myös kansalaisopiston kurssi- ja kerhotoiminta on osa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma on valmistunut vuonna 2021 yhteistyössä alueellisen hyvinvointisuunnitelman kanssa.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma sisältää käytännön toimenpiteitä toimintakyvyn ja osallisuuden edistämiseksi.

Kilpailukyky- ja kasvuohjelma

Voimassa olevan kaupunkistrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen. Tämän strategisen tavoitteen toteuttamiseksi on päätetty laatia kilpailukyky- ja kasvuohjelma. Ohjelman laadinnasta vastaa muutosjohtaja.

Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat uusien työpaikkojen syntyminen, väestön vähenemisen pysäyttäminen, elinvoiman ja kaupungin vetovoiman kasvattaminen, maailmanluokan pikkukaupungin brändin vahvistaminen, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen sekä sijaintiedun hyödyntäminen.

Ohjelmassa on valittu kuusi keskeistä toimenpidekokonaisuutta:

1. Satamasidonnaisten teollisuusalueen kehittäminen ja toteuttaminen
2. Kaupungissa sijaitsevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen
3. Tervasaaren alueen toteuttaminen
4. Kaupunkikeskustan kehittäminen
5. Matkailuun panostaminen
6. Seudun sijaintiedun hyödyntäminen

Tervasaaren alueen kehittäminen

Alueen vetovoimaa kehitetään Oolanninpuiston ja satama-alueen rakentamisella, edistämällä monipuolista asumista alueella sekä kehittämällä Tervasaaresta osa keskusta-alueeseen kuuluvaa kokonaisuutta. Erityisesti

senioriasumiseen kiinnitetään huomiota. Samalla mahdollistetaan viihtyisät ja toimivat matkailun ja vapaa-ajan palvelut kahviloineen, ravintoloineen sekä monipuolisine venepalveluineen.

Hyvät eväät elämään – kasvatamme, koulutamme ja välitämme

Sovelletaan positiivista pedagogiikkaa kaikissa kasvatus- ja koulutuspalveluiden toiminnoissa. Edistetään lasten, nuorten ja lapsiperheiden osallisuutta ja yhteistä toimintaa. Käyttöön otetaan lisää digitaalisia toimintoja ja sähköisiä palveluita, materiaaleja ja toimintamalleja TVT-strategiaa toimeenpanien. Rakennetaan optima-

lisen palveluverkon ja innovatiivisten kuljetusratkaisujen yhdistelmä esi- ja perusopetuksen kuljetuksia varten. Huomioidaan kansainvälisyys kasvatusta ja koulutuspalveluiden toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Palveluiden kehittäminen - saatavuus ja saavutettavuus

Kehitetään kaupungin palveluita systemaattisesti asiakaskokemukseen ja -palautteeseen perustuen. Palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan kehittämällä digitaalisia palvelukanavia. Vahvistetaan

myös palveluohjausta ja lisätään kuntalaisille suunnattua digitukea.

Kulttuuri ja tapahtumat

Haminasta kehitetään kansainvälisesti tunnettu kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumakaupunki. Haminan imago vahvistetaan uudenaikaisen markkinoinnin, liikunta- ja elämysmatkailun lisäämisen sekä kulttuurikeskuksen

toteuttamisen kautta. Kaupunkilaisten potentiaalia hyödynnetään sisällön kehittämisessä ja tuottamisessa.

2.13 Hamina-konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Riskien arviointi on kytketty talousarvioprosessiin ja sen toteutumista on arvioitu osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Taloudelliset riskit

Kaupungin talous on saatu tasapainoon ja taloudellinen kantokyky on samalla vahvistunut. Kaupungin kilpailukyvyä vahvistamiseksi tulee talouden sopeuttamistoimenpiteitä kuitenkin edelleen jatkaa muuttamalla palvelurakenteita kysynnän muutosten mukaisesti.

Kymsoten talouden epätasapaino ja sote-kustannusten hallitsematon kasvu muodostaa kaupungin taloudelle merkittävän riskin vielä ensi vuonna. Käytännössä sote-kustannusten kasvu vuonna 2022 pienen-

Hamina kaupungin riskejä voidaan tarkastella seuraavan luokittelun mukaisesti:

tää vastaavasti vuodesta 2023 alkaen kaupungin valtionosuusrahoitusta, sillä hyvinvointialueille siirtyviä menoja vastaavasti leikataan kaupungin verorahoitusta vuonna 2023. Vuonna 2022 talouden tasapainotila määrittää kaupungin talouden tasapainon lähtötilan vuodesta 2023 eteenpäin.

Kuntien taloudellista riskiä kasvattaa merkittävästi, mikäli kunnille asetetaan velvoitteita lisätä maksuttomia palveluja.

Rahoitusriskit

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmius-suunnitellulla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma.

Kaupungilla on lainasalkun jälleärahoituslainojen sekä uusien investointilainojen johdosta jälleärahoitusriski, jota hallitaan hajauttamalla laina-aikoja sekä suojaamalla lainasalkku markkinatilanteen mukaan.

Korkoriskeihin suojaudutaan laina-analyysin ja strategiakartoituksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunki

suojauduu korkorisikiltä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Syyskuun lopun tilanteessa suojausaste oli 85,4 %.

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista merkittävä osa on omilta tytäryhtiöiltä tai osakkuusyhteisöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin.

Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Kaupunki käyttää vakuutusmeklarin asiantuntijapalveluja.

Henkilöriskit

Kaupungin toimitilojen huono sisäilma ja kunto muodostavat olennaisen riskin. Tilojen kuntoa seurataan jatkuvasti ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin. Sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti.

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Työturvallisuuteen liittyvien riskien kartoittamisessa hyödynnetään sähköistä riskienkartoitusohjelmaa, joka uusittiin syksyllä 2021.

Kaupungin henkilöstön eläköityminen on suurta. Toisaalta myös henkilökunnan määrää pyritään taloudellista syistä samalla vähentämään ja tehtävänkuvia uudelleenarvioimaan ja päivittämään. Riskinä on osaajapula ja hiljaisen tiedon katoaminen sekä henkilöstön työhyvinvointi. Muutoksiin reagoidaan tehostamalla osaamisen ja suorituksen johtamista sekä ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Lisäksi esimiestaitojen vahvistamiseen kiinnitetään jatkuvasti enemmän huomiota.

Henkilöstöä on muistettu 300 euron arvoisella koronakorvauksella ja henkilökuntaetuja on parannettu. Palkkausta on kehitetty ja korjattu mm. järjestelyvarain, mutta kehittämistä on jatkettava, jotta jatkossakin saadaan osaavaa henkilöstöä kaupungin palvelukseen. Osaavia, uusia työntekijöitä on saatu kaupungin palvelukseen kuluneen vuoden aikana.

Omaisuuriskit

Kaupungin rakennetun omaisuuden arvon säilyttäminen on haasteellista, mikäli pitkäntähtäimen suunnitelmaa ei saada toimivaksi. Lisäksi vesihuoltojohtojen, katujen ja muun infran korjausvelka on merkittävä ja riski sen kasvamiseen on, mikäli saneerauksia jouduttaisiin myöhentämään. Riskinä tässä kehityksessä on se, että omaisuuden arvo laskee, korjaustarpeet kasaantuvat ja päivittäinen toiminta- ja palvelukyky heikkenee. Korjaustarpeet syntyvät ennakoimattomasti ja aiheuttavat paljon ylimääräisiä kustannuksia.

Viime vuosina sisäilmaongelmat ovat kaupungin kiinteistöissä vähentyneet, mutta riski niiden kasvamiseen on, mikäli pitkällä jännteellä ei tehdä tarvittavia korjaustoimenpiteitä. Sisäilmaongelmista saattaa seurata vakavia henkilöön kohdistuvia vaikutuksia, mutta myös suuria kustannuksia. Havaittuihin ongelmiin on puututtu ja tehty korjaavia toimenpiteitä. Lisäksi tilojen käyttöä tehostamalla on voitu luopua tuottamattomista ja toimintaan soveltumattomista kiinteistöistä.

Henkilöstömäärän vähentyessä palvelujen saatavuus saattaa vaarantua. Ongelmatilanteisiin varaudutaan henkilöstösuunnitelmia ja tehtäväkuvia päivittämällä sekä huolehtimalla siitä, että henkilöstön osaaminen vastaa nykypäivän vaatimuksia.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen Hyvinvointialueen vastuulle tullee vaikuttamaan tilatarpeeseen, sillä sote-integraation syventyessä ja palveluprosessien kehittyessä kaikkia nykyisiä tiloja tuskin tarvitaan. Epävarmuus vuokrasopimusten jatkumisesta aiheuttaa kunnille riskin, koska ko. kiinteistöjen myyminen, vuokraaminen tai jalostaminen toiseen käyttöön on haasteellista kysynnän puuttuessa. Kiinteistöomaisuudelle suunniteltavat toimenpiteet ja vastuunjako on linjattu kiinteistöohjelmassa, jota päivitetään vuoden 2022 aikana.

Kaupungin riskikartoitus päivitetään vuoden 2021 aikana palvelualueittain pisteyttämällä riskit sen mukaan, mikä on niiden todennäköisyys ja merkittävyys.

Konserniyhtiöiden seurantaan on valittu vastuuhenkilöt yhtiöittäin. Konserniohje on päivitetty vuoden 2021 aikana. Keskeisten konserniyhtiöiden riskit ja niiden hallintakeinot on kuvattu edellä luvussa 2.7.

3 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT

3.1 Taloussuunnitelman laadinta

Kaupunginhallitus antoi 21.6.2021 prosessikohtaisen talousarviokehityksen ja taloussuunnitelman valmisteluohjeet. Talousarvioraamin laadinnan lähtökohdat olivat koronapandemian vuoksi haastavat. Myöskään sote-lakiesityksen läpimenosta eduskunnassa ei ollut vielä varmuutta raamibudjettia käsiteltäessä. Toukokuussa julkaistujen verotulo- ja valtionosuusennusteiden mukaisesti tasapainoisen budjettiraamin saavuttaminen edellytti hallintokunnilta tuottavuutta parantavia toimenpiteitä, sillä palveluiden ja tarvikkeiden ostot oli raamissa huomioitu vuoden 2021 tasoisina. Talousarvio- ja suunnitelmavuosille oli raamissa arvioitu 1,0 % vuotuiset palankorotukset.

Tuloveroprosentti on entinen, 21 % ja raamissa asetettu tulostavoite 2,1 M€ ylijäämäinen. Talousarviokehitys edellytti, että palvelurakenteiden uudistustyötä tuli jatkaa. Erityisesti tuottavuutta edistävät toimenpiteet tuli olla rakenneuudistusten ja palveluprosessien kehittämisen keskiössä. Ennakoivan henkilöstösuunnittelun ja osaamisen kehittämisen merkitys korostui entisestään. Koronapandemian ohella suurin epävarmuus tulostavoitteen mukaiseen talousarvioon pääsemiseksi liittyi Kymsoten maksuosuuteen ja Kuntayhtymän poukkoileviin esityksiin kuntien vuoden 2022 maksuosuuksiksi.

Tulosalueille yhteiset kaupungin strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet valmisteltiin virkamiesjohdon yhteisissä työpajoissa ja koottiin edellisten vuosien talousarvioiden tavoin yhteen niiden merkitystä korostaen. Strategiaa toteuttavia ohjelmia (toimeenpano-ohjelmat) hyödynnettiin tavoiteasettelussa.

Tulosaluekohtaiset tarkemmat (ei sitovat) tavoitteet esitetään valiokuntien käyttösuunnitelmissa. Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan antama palaute otettiin huomioon valmistelussa.

Henkilöstömenojen hallinta on keskeinen osa kestävää taloutta, joka turvataan hyvällä henkilöstösuunnittelulla. Sen tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä ja että henkilöstöresurssit ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Tavoitteena on vastata digitalisaation ja uusien toimintatapojen tuomilla mahdollisuuksilla tulevaisuuden palvelutarpeisiin hyödyntäen eläke- ja muuta poistumaa sekä vähentämällä määräraikaista henkilöstöä.

Investointisuunnitelma valmisteltiin jälleen kolme vuotta pitemmälle ajalle, vaikka talousarviossa investiohjelma kattaa kuitenkin vain taloussuunnitelmavuodet. Tämä on erityisen tärkeää kokonaiskuvan hahmottamiseksi, jotta palvelujen järjestämiseen kohdistuvat muutokset voidaan ottaa huomioon oikea-aikaisesti.

Kaupungin strateginen tavoite on kestävä talous ja omaisuuden hallinta ja sille on asetettu kolme vaikuttavuusindikaattoria. Yksikään indikaattoreista ei täyty. Erityisesti asukaskohtaisen lainamäärään ja sen pienentämiseen on jatkossakin kiinnitettävä huomiota, sillä väestökehityksen jatkuessa ennustetun suuntaisesti tulevien sukupolvien vastuut kasvavat.

Strateginen tavoite	Vaikuttavuusindikaattori	Raami 2022	Ta 2022
Kestävä talous ja omaisuuden hallinta <ul style="list-style-type: none"> huolehdimme siitä, että toimintakatteen alijäämän kasvu ei ylitä verotulojen ja valtionosuuksien kasvua, käänämme lainamäärän laskuun, luovumme tarpeettomista kiinteistöistä, uudistamme palvelut vastaamaan kysyntää, pidämme veroprosentit kilpailukyisinä 	Toimintakatteen alijäämän kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu	Ei 1,9 % / 0,0 %	Ei 1,0 % / -1,1 %
	Lainamäärä euroa/asukas vähenee	Ei	Ei
	Vuosikate/poistot %, tavoite yli 120 %	Kyllä, 126 %	Ei, 107 %

Taloussuunnitelma vuosille 2023 ja 2024 tehtiin vuoden 2022 rahan arvoon. Taloussuunnitelma vuosissa on otettu huomioon hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023 alkaen siirtyvät sosiaali- ja terveystalouden järjestämismenot sekä pelastustoimen tehtävät sekä ulkoisten palvelujen ostoihin kohdistuva korotuspaine. Aineiden ja tarvikkeiden sekä palvelujen ostoihin on lisätty 1 % kul-

3.2 Verotulot

Verotulojen ennusteisiin on nyt jo kolmena peräkkäisenä vuotena liittynyt tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Koronapandemia on vaikeuttanut kunnallisverokertymän ennustamista huomattavasti verokorttiusdistusta enemmän ja tehnyt yhteisöverokertymien ennakoinnista haasteellista. Myöskään ensi vuosi ei koronapandemian vuoksi valitettavasti tee poikkeusta, vaan verotulokertymien ennustaminen on edelleen haastavaa. Vuodesta 2023 alkaen ennustaminen on liki mahdotonta, sillä hyvinvointialueille siirtyvien menojen ja niitä vastaavien verotuloleikkausten määrä on vielä melkoinen arvoitus.

Kuntaliitto ennustaa kunnallisverotulojen kunnallisverotilitysten kasvavan peräti 4 % ensi vuonna. Ennakoitu kasvu johtuu palkkasumman hyvästä kehityksestä. Toisaalta veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 229 miljoonalla eurolla. Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 229 miljoonalla eurolla vuonna 2022. Tästä 209 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista. Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuotovaikutus kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Osana kuntien koronatukipakettia valtio korotti kuntaryhmän jako-osuutta väliaikaisesti 10 %-yksiköllä vuosille 2020 ja 2021. Korotus päättyi vuonna 2022, mikä pienentää kuntien yhteisöverotuloja merkittävästi. Kuntien yhteisöverotilityksiin ennakoitaankin ensi vuodelle yli 25 % pudotusta.

3.3 Haminan verotulot

Haminan yhteisöverotulojen kasvu on viime vuosina ylittänyt selvästi maan keskiarvon. Kuitenkin parin viimeisen vuoden aikana Haminan yhteisöverotulot ovat kasvaneet huomattavasti. Muutaman yhteisön viime vuosien hyvästä tuloskehityksestä johtuen Haminan kaupungin jako-osuus yhteisöverotilityksistä on kasvanut merkittävästi. Tämän kehityksen ajoitus on otollinen ja merkitys korostuu, sillä huomattava osa valtion

lekin vuodelle, paitsi Kymsoten osalta 1,5 %. Henkilöstömenoihin on tulevan sopimuskierron palkkatarkistukseen varautuen huomioitu varsin maltillinen 1,0 % korotus. Taloussuunnitelma vuosissa on varauduttu myös poistotason kasvuun.

Kuntien tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 (% -yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään saman suuruiseksi kaikilta Manner-Suomen kunnilta. Ennusteessa on huomioitu VM:n toukokuun siirtolaskelmassa sovellettavaa leikkausta -12,39 % -yksikköä joka valmistelun edetessä tulee muuttumaan. Osana sote-uudistusta myös kuntien osuus yhteisöverosta putoaa melkein 30 % verovuonna 2023.

Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näytä täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta verovuosilta. Vuosina 2023-2025 kunnallis- ja yhteisöverojen tilityksissä on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut verot, jotka kertyvät korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja vanhoilla kuntaryhmän osuuksilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024.

Pitkään kaavailtu kiinteistöverouudistus lykkääntyi valitettavasti kuluvalle hallituskaudelle, ja uudistus on viimeisimmän arvion mukaan siirtymässä edelleen vuodelle 2024. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Uudistuksen tavoitteena on luoda selkeä, ymmärrettävä ja yksinkertainen arvostamisjärjestelmä rakennuksille ja maapohjalle. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa, mutta verorasitus jakautuisi osin uudella ja oikeudenmukaisemmalla tavalla eri kiinteistöjen kesken. Kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Yhteisöverotulojen positiivisen kehityksen lisäksi Haminan kannalta on ollut myönteistä, että haminalaisten ansiotulojen palkkasumma on kolmen viime vuoden ajan kasvanut vuonna 2018 selvästi maan keskiarvoa nopeammin. Tämä on näkynyt kunnallisverotulojen positiivisessa kehityksessä.

Kuluvan vuoden verotulot ovat Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaan toteutumassa lähes 7 miljoonaa euroa talousarviota suurempina. Tämä johtuu pääasiassa koronan pelättyä selvästi vähäisemmästä vaikutuksesta palkkasummaan ja siten kunnallisverotulojen kertymään sekä yhteisöverotilitysten hyvänä jatku-neesta kehityksestä.

Ensi vuonna kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän noin 77,7 miljoonaa euroa, joka saavutetaan 21 %:n tuloveroprosentilla. Kasvua tämän vuoden verotuloennusteeseen on 0,6 %.

Kiinteistöveron tuotoksi ensi vuodelle on arvioitu 6,9 milj. euroa. Kiinteistöveroprosentit ja niiden arvioitu tuotto verolajeittain on seuraava:

	vero %	Hamina %	M€
Yleinen kiinteistövero	0,93–2,00	1,25	4,3
Vak. asuinrakennukset	0,41–1,00	0,55	2,2
Muut asunnot	0,93–2,00	1,15	0,4
Voimalaitosrakennukset	0,93–3,10	2,85	0
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00–2,00	0	0

Kuluvana vuonna yhteisöverotulot kasvavat edellisestä vuodesta 37 %. Ensi vuonna yhteisöverotulojen ennakoitaan pienentyvän 20,4 % johtuen kuntaryhmän jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättymisestä.

Kaikkia verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 93,9 milj. euroa. Laskua kuluvaan vuoteen on 1,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 verotulojen kasvu on olematonta ja yhteisöverotulojen osalta jopa negatiivista, johtuen yhteisöverotulojen kuntaryhmän määräaikaisen korotetun jako-osuuden päättymisestä, Vuosina 2023-2024

kunnallis- ja yhteisöverotulot putoavat dramaattisesti sote-uudistukseen liittyvän kuntien rahoituspohjan muutoksen seurauksena. Verotulojen arvioinnin pohjalla on käytetty Kuntaliiton julkaisemaa veroennustekehikkoa, jonka perusteella on tehty oma asianmukaiseen varovaisuuteen perustuva ennuste.

Verolajeittain jakautuma on seuraava:

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	71 246	74 460	77 237	77 700	37 700	35 400
<i>Muutos %</i>	3,0	4,5	3,7	0,6	-51,5	-6,1
Yhteisövero	7 416	8 528	11 685	9 300	6 400	6 400
<i>Muutos %</i>	37,2	15,0	37,0	-20,4	-31,2	0,0
Kiinteistövero	6 794	6 212	6 826	6 900	6 800	6 800
<i>Muutos %</i>	2,8	-8,6	9,9	1,1	-1,4	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	85 455	89 199	95 749	93 900	50 900	48 600
<i>Muutos %</i>	5,2	4,4	7,3	-1,9	-45,8	-4,5

3.4 Käyttötalouden valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Monella kunnalla, myös Haminalla, tämä on miinusmerkkinen erä, jolloin se pienentää muuta valtionosuutta. Vuodesta 2020 alkaen kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta ja ne maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentilta. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio liittyy valtion yrityksille koronapandemian takia myöntämään oikeuteen hakea lykkäystä ennakoverojen maksuun ilman erillistä selvitystä tulokehityksestä. Valtio kompensoi verotilitysten lykkäykset kunnille kasvatamalla vuoden 2020 valtionosuuksia ja vähentämällä vastaavan summan vuosien 2021 ja 2022 valtionosuusmaksatuksessa.

Haminan kaupungin vuoden 2022 valtionosuudet kasvavat 59 euroa/asukas kuluva vuodesta. Asukaskohdaisen valtionosuuden kasvu johtuu kaupungin asukasmäärän pienennyksestä.

Valtion talousarvioesityksessä korvataan kyllä kunta-valtio-suhteessa täysimääräisesti hallituksen tehtävien lisäyksistä tai laajenuksista aiheutuvat lisämenot tai tulomenetykset vuonna 2022. Lisäksi hallitus kompensoi kunnille lakisääteisten tehtävien arvioidun 2,5 prosentin kustannusten nousun ja muut laskentatekniset muutokset sekä veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuneet verotuottomenetykset.

Valtionosuuslisäysten vastapainona valtion talousarvioesitys sisältää kuitenkin ison valtionosuusleikkauksen. Leikkaus syntyy siitä, että lakisääteinen peruspalveluiden kustannustenjaon tarkistus, +564 milj. euroa, leikataan kunnilta pois. Kuntien peruspalveluiden valtionosuutta korotetaan kuitenkin erillisellä noin 246 miljoonan euron korotuksella. Nettona edellä mainitut päätökset vähentävät kuntien valtionosuutta pysyvästi noin

320 miljoonalla eurolla. Leikkausta perustellaan kuntatalouden mittavilla koronatuilla vuonna 2020 sekä vuonna 2021.

Kuntien valtionosuutta leikataan vuodesta 2022 alkaen pysyvästi myös ns. vuosityöajan pidennykseen liittyneellä kiky-vähennyksellä. Kiky-vähennys pienentää kuntien peruspalveluiden valtionosuusrahoitusta 234 miljoonalla eurolla, vaikka kunta-alan työmarkkinaratkaisussa luovuttiin pääosin kilpailukykyopimukseen liittyneestä työajan pidennyksestä. Kiky-vähennys kompensoitiin kunnille valtionosuuksien lisäyksenä vuonna 2021.

Yhteensä hallituksen kuntatalouteen vuonna 2022 kohdistama valtionosuusleikkaus nousee siis reiluun 550 miljoonaan euroon. Tätä 550 miljoonan euron leikkaussummaa voidaan pitää myös hallituksen kuntatalouteen kohdistamien toimien yhteisvaikutuksena vuonna 2022, sillä muita valtionosuuslisäyksiä tai valtionavustushankkeita vastaavat kuntataloudessa aina täysimääräiset lisämenot tai kustannusten nousut. Valtion rahoitusleikkaus on asukasta kohden noin 100 euroa.

Kuntien perusrahoitukseen kohdistettu leikkaus tarkoittaa sitä, että kunnat joutuvat rahoittamaan vuonna 2022 kokonaan niin kuntatalouteen kohdistuvat uudet ja laajenevat tehtävät kuin monet muutkin käynnistyvät kehityshankkeet. Jos kunnan tulorahoitus ei ole syksyllä 2021 riittävällä tasolla niin uusia sopeutusohjelmia joudutaan käynnistämään jo vuoden 2022 aikana.

Valtionosuusprosentti laskee 25,67 prosentista vuonna 2021 23,59 prosenttiin vuonna 2022.

Suunnitelmavuosina kuntien valtionosuudet putoavat dramaattisesti. Vuosien 2023-2024 valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton sote-uudistuksen vaikutusten kuntakohtaisen arviointityökalun avulla.

Alla olevassa taulukossa on Kuntaliiton ennakkolaskelma Haminan vuoden 2022 valtionosuuksien jakautumisesta.

Peruspalvelujen valtionosuus	33 882 468
Veromenetysten kompensatiot	10 185 179
Verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio	- 98 937
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	- 1 778 800

Taulukossa on esitetty Haminan kaupungin valtionosuuksien kehitys vuodesta 2017 lukien.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1 000 €	37 419	37 357	38 153	46 263	41 635	42 190	672	889
%	0,68	-0,17	2,13	21,26	-10,01	-0,15	-98,4	32,3

3.5 Toimintatuotot

Maa- ja vesialueiden vuokria arvioidaan kertyvän kaikkiaan noin 7 milj. euroa, josta HaminaKotka Satama Oy:n maksamat vuokrat ovat yli puolet.

3.6 Toimintakulut

Henkilöstömenot kasvavat arvioitujen sopimuskorotusten johdosta.

Kymsotelta ostettaviin palveluihin on varattu noin 85,2 milj. euroa.

Toimintakate heikkenee 1,3 milj. euroa (-1,0 %).

Kun verorahoitus pienenee -1,1 %, ei toimintakatteen heikennystä pystytä verorahoituksella kompensoimaan.

3.7 Investoinnit

Kaupungin investointitaso pysyy edelleen korkeana. Suunnitelmakauden 2022—2024 investoinnit ovat vesiliikelaitos mukaan luettuna yhteensä 54,1 milj. euroa.

Peruskaupungin bruttoinvestoinnit ovat vuonna 2022 10,9 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat noin 10,7 milj. euroa. Investointien myynnin (myytävien tonttien, maa-alojen, rakennusten ja asunto-osakkeiden tasearvot) arvioidaan olevan 200.000 euroa.

Myytävän omaisuuden tasearvot ylittävä osuus myyntihinnasta kertyy myyntivoittona käyttötalouteen. Myyntivoittoa arvioidaan kertyvän 0,1 milj. euroa.

Investoinneissa painotukset ovat kaupungin vetovoiman vahvistamisessa sekä turvallisissa ja terveellisissä toimitiloissa. Myös kunnallistekniikan rakentamiseen on määrärahavaraus. Tervasaassa laitureiden perusparannustyöt jatkuvat vuonna 2023.

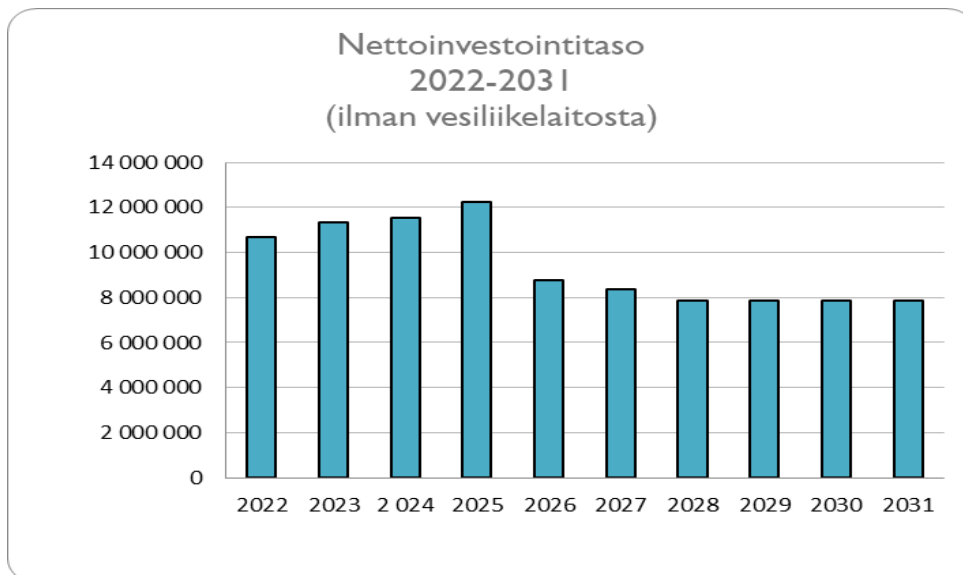
Päiväkodeissa ja kouluilla jatketaan turvallisuutta ja terveyttä edistäviä investointeja.

Rakennusinvestoinneista merkittävin on varautuminen akkumateriaalitehtaan tuloon 2,0 milj. euroa. Toimitilojen pieniä peruskorjauskohteita tehdään noin 1,0 miljoonalla eurolla.

Maanhankintoja jatketaan satama-alueen läheisyydessä ja Tikkamäen alueella ja niillä varmistetaan uusien yritysten sijoittumisen ja olemassa olevien yritysten laajentumisen mahdollisuudet.

Katuverkon perusparantamiseen käytetään lähes 1,0 milj. euroa. Katuverkon perusparannukset pyritään tekemään vesi- ja viemäriverkoston ja muun vastaavan infran uusimisen tahdissa.

Talousarvion valmistelun yhteydessä on päivitetty suunnitteluvuotia pidempi investointiohjelma kokonaistilanteen hahmottamiseksi. Investointitaso pysyy vuodesta 2024 alkaen noin 8-12 milj. eurossa. Todennäköisesti pitkällä aikavälillä on enemminkin paineita tätäkin suurempaan investointitasoon.

3.8 Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

Antolainoissa on varattu 100.000 euroa yhdistysten ns. puskurilainoihin sekä 50.000 euroa yhdistyksille myönnettäviin työllistämisen tilapäislainoihin.

Osinkotuottoja arvioidaan kertyvän noin 1,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen lainamäärä yhteensä on 96,1 milj. euroa ja asukasta kohti noin 4.900 euroa. Kuluvaan vuoteen nähden lainamäärä kasvaa. Suunnitelma-
vuosina lainamäärä kasvaa entisestään johtuen aiempaa merkittävästi korkeammasta investointitasosta. Kaupungin velkamäärästä johtuen tulevat investoinnit tulisi

pystyä rahoittamaan tulorahoituksella ja lainamäärää tulee pyrkiä lyhentämään kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Mikäli asukasmäärän kehitys jatkaa laskuaan, asukaskohtaisen lainamäärän pienentäminen on vielä haasteellisempaa kuin kokonaislainamäärän kääntäminen laskuun.

Syyskuun lopun tilanteessa kaupungin lainakannasta oli suojattuna 85,4 %. Lainasalkun suojauksessa toteutetaan kaupunginhallituksen hyväksymää strategiaa koriskien hallinnasta.

3.9 Alijäämän kattaminen

Kaupungin tase on 14,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2021 tulos tulee olemaan ylijäämäinen. Taloussuunnitelma on kokonaisuudessaan kumulatiivisesti tasapainoinen. Näin ollen kuntalain 110 §:n

3. momentissa mainittujen yksilöityjen toimenpiteiden määrittelylle ja niistä päättämiseksi ei ole tarvetta.

4 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE

4.1 Kuntalaki

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

4.2 Talousarvio ja -suunnitelman rakenne

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kaupungin organisaattiorakenteen mukaisesti talousarvion eri osat jakautuvat toimielinten päävastuualueisiin ja ne edelleen käyttötalousosassa tulosalueisiin ja tulosyksiköihin sekä investointiosassa hankeryhmiin/hankkeisiin. Talousarvion

määrärahoihin ja tuloarvioihin sisällytetään myös kaupungin eri organisaatioyksiköiden väliset sisäiset laskutukset.

4.3 Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus

Talousarvion vertailtavuutta eri vuosien osalta heikentää mm. koronapandemia ja valtion merkittävä kuntatalouden koronatukipaketti, Tatoon järjestäminen joka toinen vuosi, vaalit sekä maksutuottojen kertaluontoinen erä.

Suurin vertailtavuuteen vaikuttava muutos koskee kuitenkin suunnitelmavuosia, sillä 1.1.2023 voimaan tuleva hyvinvointialueiden uudistus siirtää suurimman

osan kaupungin menoista ja verorahoituksesta hyvinvointialueille. Koska kaupungin talouden tasapaino sekä siirtyvien menojen ja leikkaantuvan verorahoituksen suuruus riippuvat ennen muuta sote-menojen kehityksestä vuonna 2022 Haminassa ja vastaavasti koko kuntasektorilla, liittyy taloussuunnitelmavuosien ennustamiseen huomattavaa epävarmuutta.

5 TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvioon merkityt menot, tuloarviot ja tavoitteet ovat sitovia seuraavasti:

Peruskaupunki

- Toiminnalliset tavoitteet
Toiminnalliset tavoitteet on johdettu strategiasta.
- Käyttötalouden osan sitovat määrärahat
Kaupunginvaltuustoon nähden on sitovaa käyttötalouden osan tulosalueen toimintakate.
- Rahoituksessa nettositovia ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä lainojen muutokset.
- Investoinneissa sitova määräraha on hankeryhmän menomääräraha. Hankkeille, joiden kustannusarvio on vähintään 1 milj. euroa, osoitetaan kuitenkin oma määräraha, joka on valtuustoon nähden sitova.

Lainanottovaltuudet

- kaupunginhallituksen pitkäaikaisten lainojen ottovaltuus vuonna 2022 on 20,0 milj. euroa
- kaupunginhallituksella on oikeus kaupungin lainojen uudelleenjärjestelyyn, mikäli se markkina-tilanteen perusteella on kaupungille edullista
- kaupunginhallituksen joukkovelkakirjalainan (ns. kuntabondin, 3-7 vuotta) ottovaltuus vuonna 2022 on 30,0 milj. euroa.
- lyhytaikaisen kassalainan ottovaltuus vuonna 2022 on 40,0 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Haminan Vesi -liikelaitos

Toiminnalliset tavoitteet, tilikauden tulos ja korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta sekä investointimäärärahat ja lainojen muutokset sitovat vesiliikelaitosta.

Tytäryhtiöt

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

5.1 Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

	Sitovuus N/B	Netto	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Kaupunginvaltuusto				
Toimintakate	N	186	186	0
Tarkastustoimi				
Toimintakate	N	50	50	0
Strateginen johtaminen				
Toimintakate	N	6 415	6 462	47
Sote-kuntayhtymäosuudet				
Toimintakate	N	85 400	85 400	0
Johdon asiantuntijapalvelut				
Toimintakate	N	3 526	3 708	182
Kasvatus- ja koulutuspalvelut				
Toimintakate	N	33 382	35 346	1 964
Hyvinvoinnin edistäminen				
Toimintakate	N	2 957	3 269	312
Elinkeino- ja vetovoimapalvelut				
Toimintakate	N	4 211	6 040	1 829
Kaupunkisuunnittelu				
Toimintakate	N	-6 198	1 371	7 569
Kaupunkikehityspalvelut				
Toimintakate	N	-1 697	21 794	23 491
Ympäristön ja rakentamisen valvonta				
Toimintakate	N	740	1 311	571
		128 973		
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B			93 900
Valtionosuudet	B			42 190
Korkotuotot	B			165
Muut rahoitustuotot	B			1 868
Korkomenot	B		400	
Muut rahoitusmenot	B		6	
Satunnaiset erät	B			
INVESTOINTIOSA				
Investoinnit yhteensä	N*	-10 705	10 950	245
RAHOITUSOSA				
Tulorahoituksen korjauseura			120	
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	N		150	
Antolainasaamisten vähennykset	N			450
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B			20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B		8 900	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N			
Oman pääoman muutokset	B		3 600	
Vaikutus maksuvalmiuteen			5 720	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			194 783	194 783

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Sitovuustaso käyttötalousoosassa on tulosalue siten, että toimintatulojen ja -menojen nettomäärä on sitova.

*) Investointien osalta sitovuustaso on määritely hankekohtaisesti arvioituksi nettomäärärahaksi.

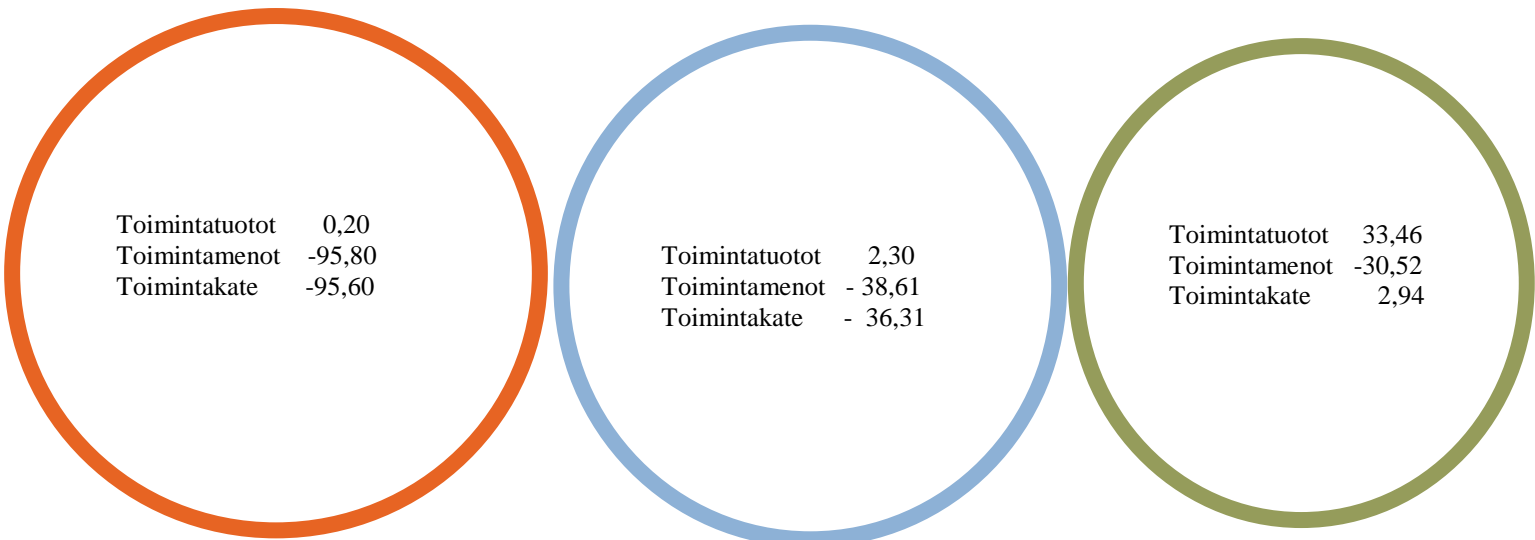
Investointien osalta sitovuustasot on esitetty talousarvion investointiosassa.

6 KÄYTTÖTALOUSOSA

Strategisen johtamisen palvelualue, milj. €

Hyvinvoivan haminalaisen palvelualue, milj. €

Vetovoimaisen Haminan palvelualue, milj. €

Toimintatuotot	0,20
Toimintamenot	-95,80
Toimintakate	-95,60

Toimintatuotot	2,30
Toimintamenot	- 38,61
Toimintakate	- 36,31

Toimintatuotot	33,46
Toimintamenot	-30,52
Toimintakate	2,94

6.1 Kaupunginvaltuusto

Toimielin	KAUPUNGINVALTUUSTO
Tulosalue	Kaupunginvaltuusto
Tulosyksiköt	Kaupunginvaltuusto
Tehtävä	Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa myös muille toimielimille.

SITOVAT TAVOITTEET

Kaupunginvaltuuston rooli on tärkeä kaikissa sitovissa tavoitteista, sillä kaupunginvaltuusto asettaa strategisen tason linjaukset asioille ja määrittää käytettävissä olevat määrärahat. Erityisesti uudistuva ja vuorovai-

lutteinen johtaminen sekä kestävä talous ja omaisuuden hallinta -tavoitteet ovat sellaisia, joihin kaupunginvaltuusto voi omalla toiminnallaan ja esimerkiksi vaikuttaa.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
120 Kaupunginvaltuusto						
Toimintamenot	-163 437	-183 300	-186 300	-186 300	-187 600	-189 000
Henkilöstömenot	-124 108	-133 000	-134 300	-134 300	-135 600	-137 000
Palvelujen ostot	-13 618	-41 400	-41 900	-41 900	-41 900	-41 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 254	-8 500	-9 700	-9 700	-9 700	-9 700
Muut toimintamenot	-457	-400	-400	-400	-400	-400
Toimintakate	-163 437	-183 300	-186 300	-186 300	-187 600	-189 000
Toimintakate €/asukas	-8,22	-9,30	-9,55	-9,55	-9,72	-9,90
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-55 990	-36 500	-34 400	-34 400	-34 400	-34 400
Suunnitelmapoistot	-12 895	-7 700	-4 600	-4 600	-2 800	-2 800
Yhteensä	-232 322	-227 500	-225 300	-225 300	-224 800	-226 200

TALOUSARVION 2021 PERUSTELUT

Talousarvio sisältää valtuuston kokoukset, iltakoulut, seminaarit, koulutukset, materiaalit, valtuustoryhmien neuvottelukunnan toiminnan sekä mm. valtuutettujen laite- ja ICT-kustannukset. Talousarviossa on varattu

määräraha myös alkuvuoden kaksipäiväiselle strategia-seminaarille. Valtuustokauden vaihtuminen elokuussa ja strategiatyö lisäävät hieman kustannuksia verrattuna normaaliin vuoteen.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Kaupunginvaltuuston vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 talussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

6.2 Tarkastustoimi

Toimielin	TARKASTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue	Tarkastustoimi
Tulosityksiköt	Tarkastustoimi
Tehtävä	Kuntalain mukaisen tarkastuksen järjestäminen, kunnanvaltuuston päätettävien tarkastusta koskevien asioiden valmistelu, valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi sekä tilintarkastus.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
121 Tarkastustoimi						
Toimintamenot	-34 688	-50 000	-50 200	-50 200	-50 300	-50 400
Henkilöstömenot	-12 329	-17 500	-17 700	-17 700	-17 800	-17 900
Palvelujen ostot	-22 347	-32 400	-32 400	-32 400	-32 400	-32 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5					
Muut toimintamenot	-7	-100	-100	-100	-100	-100
Toimintakate	-34 688	-50 000	-50 200	-50 200	-50 300	-50 400
Toimintakate €/asukas	-1,75	-2,54	-2,57	-2,57	-2,61	-2,64
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 032	-2 800	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
Suunnitelmapoistot						
Yhteensä	-35 720	-52 800	-52 900	-52 900	-53 000	-53 100

TALOUSARVION 2022 PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan talousarvio sisältää tarkastuslautakunnan toiminnasta ja tilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset.

Tilintarkastuspalvelut ostetaan BDO Auditor Oy:ltä.

Tarkastuslautakunnan arviointikohteina vuonna 2022 ovat johtaminen ja hallinto sekä Kymsoten palvelusopimuksen toteutuminen. Lisäksi konserniyhteisöt, omistajaohjaus ja liikelaitoksen toiminta ovat tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteina.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Tarkastustoimen vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

6.3 Strateginen johtaminen

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Strateginen johtaminen
Tulosyksiköt	Konsernijohto, Yleinen hallinto ja edunvalvontatehtävät, Viestintä, Tietohallinto
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Tehtävä	Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Julkisen sektorin toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, mikä vaikuttaa myös poliittiseen johtamisjärjestelmään. Poliittisen johtamisjärjestelmän uudistaminen tulee ottaa luottamushenkilötoiminnassa aktiivisesti esille. Haminassa on oltu edelläkävijöitä valtiokuntamallissa.

Poliittisen johtamisjärjestelmän uudistaminen edellyttää aikaisempaa vahvempaa vuorovaikutusta eri toimijoiden kesken sekä yhteistyön merkityksen ymmärtämistä koko kaupungissa. Kuntalaiset pyrkivät vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon ja toimintaan muillakin

tavoin kuin äänestämällä kuntavaaleissa. Yhteistyötä ja epävirallisia vaikuttamisfoorumia on lisättävä.

Kaupungin menestyminen ja kilpailukyvyyn parantuminen edellyttävät viestinnän ja tietohallinnon tarjoamisen mahdollisuuksien monipuolisempaa hyödyntämistä. Kuntalaisten osallisuuden kokemuksen, osallistumisen ja kuulemisen lisääntyminen vaikuttavat kuntakuvaan ja myös kuntalaisten hyvinvoinnin kokemukseen.

SITOVAT TAVOITTEET

Kaupunginhallituksen rooli korostuu uudistava ja vuorovaikutteinen johtaminen sekä uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö -tavoitteiden kohdalla. Kaupunginhallitus toimii työnantajan edustajana ja vastaa siitä, että kaupungin henkilöstöorganisaatio on toimiva. Operatiivisen johdon lisäksi kaupunginhallituksen tulee panostaa johtamiseen ja toimintamallien uudistamiseen.

Palautejärjestelmää uudistetaan edistämään kuntalaisten äänen kuulumista. Palvelujen saatavuutta kehitetään automatisoimalla niitä.

KEHITTÄMINEN

Kaupunginhallitus jatkaa omalta osaltaan kehittämissä mukana oloa ja pyrkii kehittämään omaa toimintaansa itsearviointin ja koulutusten avulla. Kaupunginhallituksen tuki kaupungin henkilöstölle kehittämistyössä on elintärkeä. Kaupunginhallitus myös omalla esimerkillään johtaa Haminan kaupungin uudistuvaa ja vuorovaikutteista johtamista.

Tietohallinnon toiminta-ajatus uudistuu koko ajan enemmän edistämään toiminnan ja palvelujen uudistamista teknisissä ongelmissa auttamisen sijaan.

GoogleStoryn ensimmäinen vaihe on valmis ja organisaatiossa on kokonaisvaltaisesti siirrytty Google työ-

kalujen käyttöön. Tämä on näkynyt myös luottamushenkilötoiminnassa. GoogleStory jatkuu vuoden 2022 aikana. Tällöin pilotoidaan chromebookien toiminnallisuutta eri palvelualueilla.

Sisäistä viestintää tehostetaan hyödyntämällä portin ominaisuuksia entistä paremmin. Viestintäverkoston roolia oman vastualueen tiedottamisessa lisätään. Keskitetyssä viestinnässä hyödynnetään entistä enemmän some-alustoja. Asukkaille kohdennettua jatkuvaa viestintää ja osallisuusmahdollisuuksia kaupungin kehittämiseen lisätään uuden mobiilisovelluksen avulla.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Tuottavuutta parannetaan edistämällä resurssien käyttöä tulosyksiköissä ja tulosyksiköiden välillä sekä tulosalueiden välisellä yhteistyöllä.

Tehtävänkuvia uudistetaan vastaamaan muutostarpeita ja erityisesti palveluosaamista ja digiosaamista lisätään.

Googletyökalut ja sisäinen intra edistävät tiedonkulkua ja mahdollistavat yhteisen tekemisen.

Työaikaa voidaan kohdentaa uudelleen ja päällekkäistä tekemistä vähennetään.

Onnistumisen arviointia lisätään osallistaen henkilöstö ja otetaan käyttöön tiedolla johtamisen toimintamalli.

Asiakaskokemusta kerätään ja analysoidaan sekä hyödynnetään kehittämistyössä.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
123 Strateginen johtaminen						
Toimintatulot	124 033	41 000	47 500	47 500	47 500	47 500
Myyntituotot	46 252	41 000	42 200	42 200	42 200	42 200
Tuet ja avustukset	3 998	0	5 300	5 300	5 300	5 300
Muut toimintatuotot	73 783					
Toimintamenot	-6 184 498	-5 671 000	-6 462 700	-6 462 700	-3 218 200	-3 223 900
Henkilöstömenot	-631 053	-666 300	-679 800	-679 800	-685 300	-691 000
Palvelujen ostot	-5 000 059	-4 702 600	-5 464 200	-5 464 200	-2 214 200	-2 214 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 889	-25 300	-24 500	-24 500	-24 500	-24 500
Avustukset	-72 023	0				
Muut toimintamenot	-444 474	-276 800	-294 200	-294 200	-294 200	-294 200
Toimintakate	-6 060 465	-5 630 000	-6 415 200	-6 415 200	-3 170 700	-3 176 400
Toimintakate €/asukas	-304,90	-285,79	-328,98	-328,98	-164,28	-166,30
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 243 020	-881 500	-925 600	-925 600	-925 600	-925 600
Suunnitelmapoistot	22 784	23 000	-40 800	-40 800	-60 700	-60 700
Yhteensä	4 840 229	4 771 500	5 448 800	5 448 800	2 184 400	2 190 100

TALOUSARVION 2022 PERUSTELUT

Tulosalue sisältää kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan sekä viestinnän ja tietohallinnon toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Tulosalue sisältää myös Pelastustoimen yhteistyön sekä maakuntaliiton, Kuntaliiton, seutuvaltuuston ja verotuksen yhteiskustannukset.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Konsernirakenteen uudelleen arviointi tehdään taloussuunnitelma vuosien aikana.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	6	6	7	1	7	7
Tilapäiset	1	1	0	-1		
Yhteensä	7	7	7	0	7	7
HTV						
Vakinaiset	5,7	5,7	6,7	1	6,7	6,7
Tilapäiset	1	1	0	-1		
Yhteensä	6,7	6,7	6,7	0	6,7	6,7

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Strategisen johtamisen vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Kymsote-kuntayhtymäosuudet
Tulosityksiköt	Sote-kuntayhtymäosuudet
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Tehtävä	Kaupunginhallitus vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelusopimuksesta sekä sopimuksen seurannasta ja arvioinnista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Väestön nopea ikääntyminen aiheuttaa huomattavia kustannuspaineita. Lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan rekrytoinnissa on jo nykyisin haasteita, jotka todennäköisesti vain kasvavat jatkossa. Menojen kasvun hillitsemisessä onnistuminen on välttämätöntä julkisen talouden kestävyuden kannalta. Vuoden 2023 alusta

Kymsote kuntayhtymä lakkaa ja järjestämisvastuu siirtyy Kymenlaakson hyvinvointialueelle.

SITOVAT TAVOITTEET

Kaupungin talousarvion luvussa 2.3. on määritelty kaupunkistrategiasta johdetut sitovat tavoitteet.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
126 Sote-kuntayhtymäosuudet						
Toimintatulot	7 819					
Myyntituotot	6 532					
Maksutuotot	302					
Tuet ja avustukset	985					
Muut toimintatuotot	0					
Toimintamenot	-82 958 902	-86 350 000	-85 400 000	-85 400 000	-1 770 000	-1 770 000
Henkilöstömenot	-2 267					
Palvelujen ostot	-82 868 704	-86 150 000	-85 200 000	-85 200 000	-1 570 000	-1 570 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0					
Avustukset	-94 513	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Muut toimintamenot	6 582					
Toimintakate	-82 951 083	-86 350 000	-85 400 000	-85 400 000	-1 770 000	-1 770 000
Toimintakate €/asukas	-4173,22	-4383,25	-4379,49	-4379,49	-91,71	-92,67
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät						
Suunnitelmapoistot	0					
Yhteensä	-82 951 083	-86 350 000	-85 400 000	-85 400 000	-1 770 000	-1 770 000

TALOUS

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännön mukaiset laaja-alaiset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Kymsoten talous ajautui vuonna 2020 raskaasti alijäämäiseksi koronapandemian vauhdittamana. Vuonna 2021 perussopimuksessa henkilöstökulujen kehitykseen sidottu kuntalaskutuksen perälauta poistui. Palvelut perustuvat tuotehinnoitteluun ja käytännössä enää aikuisten sekä lasten ja nuorten sosiaalipalvelut laskutetaan kiinteään kuukausisummaan perustuen.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Kunnat ovat linjanneet hyväksyvänsä 2,6 % korotukset vuoden 2021 kesäkuun laskutusennusteen tasoon. Tämäkin taso tarkoittaa Haminan osalta yli 5 miljoonan euron kasvua vuoden 2021 palvelusopimuksen tasoon. Kuntayhtymän johdon esittämä 4,9 % korotus on kuntatalouden kantokyvyn kannalta kestävä, joskin se

Vaikka Kymsote on onnistunut hoitovelan purkamisessa ja kuntalaskutus on ylittämässä vuoden 2021 palvelusopimuksen yli 50 miljoonalla eurolla, on kuntayhtymällä haasteita talouden tasapainon kanssa. Kuntien käsityksen mukaan loppuvuodesta käynnistynyt covid19-avustushaku tasapainottaa kuntayhtymän vuoden 2021 talouden käytännössä kokonaisuudessaan kuntayhtymän ennustamasta merkittävästä alijäämästä huolimatta.

on vähemmän (noin 87 M€) kuin viimeisin Kymsoten laskutusennuste vuodelle 2021 (n. 88 M€).

Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle 1.1.2023 alkaen. Talouden haasteet ovat merkittävät vuonna 2022 ja kasvavat edelleen vuodesta 2023 eteenpäin (ks. luku 1.8.)

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Kymsoten onnistuminen taloutensa sopeuttamisessa sekä palveluverkon uudistamistyössä palvelutarpeet huomioiden ja omistajia kuullen. Tulevan hyvinvointialueen toimintaedellytysten ja rahoituspohjan riittävyyden kannalta on välttämätöntä, että Kymsote onnistuu talouden ja toiminnan sopeuttamisessa vuoden 2022 aikana.

Koronapandemian vuoksi kasautunutta kiireettömän hoidon jonoa on pystyttävä purkamaan edelleen hallitusti vuonna 2022. Palveluiden tuotteistuksen ja hin-

noittelun osalta on edelleen varmistettava, että kuntalaskutus toteutuu todellisen käytön ja kustannusten mukaisesti vuonna 2022.

Henkilöstön jaksaminen koronapandemian keskellä on koetuksella. Uudistaminen, muutokset ja johtamiskäytännöt vaikuttavat työn tuloksellisuuteen ja työhyvinvointiin.

Hoitohenkilöstön rekrytoinnissa onnistuminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen ja tehtäväkuvien muuttaminen palvelutarpeiden muutoksiin vastaimiseksi hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Kymsote-kuntayhtymäosuuden vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi, että Kymsote-kuntayhtymäosuudet kohtaan varataan toimintamenoihin 87.000.000 euroa ja muutosehdotuksen ja talousarvioehdotuksen toimintamenojen arvion (85.400.000) erotus (-1.600.000 euroa) katetaan kaupungin edellisten vuosien ylijäämätililtä.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti, että Kymsote-kuntayhtymäosuudeksi muutetaan 85,4 M € ja Kymsoten maksuosuuksien kasvattamiseen palataan viimeistään maaliskuun 2022 valtuustossa.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Johdon asiantuntijapalvelut
Tulosyksiköt	Hallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Talouspalvelut, Vaalit
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Talusojohtaja
Tehtävä	Tukea demokraattista päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista johtamista, huolehtia kaupungin johtamisjärjestelmän toimivuudesta, luoda yhteistyössä ydinprosessien kanssa edellytyksiä sille, että kaupunkilaisille tuotettavat palvelut ovat vaikuttavia, tehokkaita ja taloudellisia sekä tuottaa ydinprosesseille hallinto-, talous- henkilöstö-, omistajaohjaus-, viestintä- ja tietohallinnon palveluita. Tulosalue vastaa myös kaupungin asiointipalvelusta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Johdon asiantuntijapalveluiden roolissa korostuu asiantuntijoiden osaamisen hyödyntäminen tuottavuuden edistämiseksi.

Digitalisaation nopea kehittyminen muuttaa tukipalveluprosesseja vähentäen henkilöstötarvetta. Muuttuva

työ edellyttää jatkuvaa oppimista ja uudistumista. Poliittinen johtamisjärjestelmä ja poliittiset päätöksentekijät tarvitsevat hallinnollista asiantuntijatukea johdon asiantuntijapalveluilta.

SITOVAT TAVOITTEET

Kaupungin talousarvion luvussa 2.3. on määritelty kaupunkistrategiasta johdetut kaikille yhteiset tavoitteet.

Johdon asiantuntijapalveluiden päämääränä on tukea ydinprosesseja sitovien tavoitteiden toteuttamisessa.

Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin saavuttamiseksi huomiota tullaan kiinnittämään taloudellisiin tavoitteisiin, ennakoivaan henkilöstövoimavarojen resursointiin ja osallistavaan päätöksentekoon.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIKÖISTÄ

Hallintopalvelut

Hallintopalveluista on koostettu kokonaisuus, joka palvelee koko organisaatiota sekä ulkoisia asiakkaita. Hallintopalveluihin sisältyvät kirjaamo, kokous- ja asianhallinta, arkisto, assistenttipalvelut, hankinta-, sopimus ja lakineuvonta sekä asiointipalvelu Rinkeli.

Hallintopalveluiden keskeisenä tehtävänä on tukea luottamushenkilötoimintaa, avustaa viranhaltijoita sekä

tarjota asiakaslähtöistä ja korkealaatuista asiakaspalvelua sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille.

Tammikuussa 2022 järjestetään aluevaalit, mikä vaikuttaa tulosalueen talouteen ja sitoo johdon asiantuntijapalveluiden henkilöstön resurssseja.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut muodostuvat henkilöstöhallinnollisista asiantuntijapalveluista sekä palkanlaskennasta. Hallintojohtaja johtaa henkilöstöpalveluita.

Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on varmistaa, että työterveys sopimuksen mukainen palvelutaso saavutetaan ja työkyvyn johtamisen toimintamallit saadaan sujuvasti

käyttöön. Henkilöstöpalvelut ja palkanlaskenta avustaa ja neuvoo kaupungin henkilöstöä ja esimiehiä palvelusuhde- ja palkka-asioissa.

Talouspalvelut

Talouspalveluiden keskeinen tehtävä on tuottaa tietoa kaupungin eri tulosalueiden toiminnan tuloksellisuuden arvioimiseksi ja päätöksenteon tueksi. Kaupunkikonsernin seuranta, talouden ohjaus ja yhteistyön merkitys konserniyhtiöiden johdon kanssa korostuu jatkossa entisestään.

Kymsoten talouden seuranta sekä kaupungin maksuosuuksien ennakoiminen ja oikeellisuuden varmistaminen on talouspalveluiden keskeinen tehtävä vielä vuoden 2022 osalta. Hyvinvointialueelle vuodesta 2023 alkaen siirtyvien ja toisaalta kuntiin jäävien tehtävien ja niiden kustannusten seuranta ja raportointi osana uudistusta on kaupungin tulevan rahoituspohjan oikeellisuuden kannalta äärettömän tärkeää. Myös talousvai-

kutusten kannalta historiallisen suuren uudistuksen taloudellisten vaikutusten ennakointi ja oikeellisuuden varmistaminen sekä kaupungin rahoituspohjan riittävyyden varmistaminen ovat talouspalveluiden keskeinen tehtävä.

Valtakunnallinen Kuntatieto -ohjelman ja tilastoinnin valmistelu työllistää edelleen ja myös suunnitelmavuosina huomattavasti. Ohjelmassa edistetään tietojen tuotantoa ja raportointia niin, että tiedot ovat oikeaan aikaan ja avoimesti sekä riittävän kattavasti ja vertailukelpoisesti valtion viranomaisten ja kuntien käytävissä. Hanke edellyttää muutoksia mm. kaupungin kirjanpitojärjestelmiin.

KEHITTÄMINEN

Lean-toimintamalli otetaan käyttöön koko organisaatiossa. Koko henkilöstölle järjestetään lean-koulutusta talousarviovuoden aikana. Tämä tavoite siirtyi vuodelta 2021 vuodelle 2022 koronaviruspandemian vuoksi.

Sähköinen arkistointi on tulevaisuutta ja taloussuunnitelmavuosien aikana pyritään ottamaan käyttöön eri

toiminnoissa sähköinen arkistointi. Tavoitteena on, ettei jatkossa paperia tarvitsisi enää arkistoida fyysiseen arkistoon.

Johdon asiantuntijapalveluiden prosessien kehittämistä digitalisaatiota hyödyntäen jatketaan yhä.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Hallintopalveluissa henkilöstömitoitus on nyt sopiva eikä tuottavuutta ole saatavissa henkilömitoitusta tiukentamalla. Tuottavuutta on mahdollista parantaa toimintaprosesseja tehostamalla ja turhasta byrokratiasta luopumalla. Lean-ajatusmalli on vahvasti hallintopalveluiden toiminnan ytimessä.

Henkilöstöpalveluissa sähköisten toimintamallien kehittäminen ja uusien ohjelmien käyttöönotto lisää tuottavuutta. Henkilöstömitoitus on sopiva eikä riskien

hallinnan näkökulmasta esimerkiksi henkilöstöpalveluiden henkilöstömäärää voi vähentää, jotta palkanmaksu ja lakisääteiset tehtävät pystytään hoitamaan.

Talouspalveluissa tuottavuutta parannetaan prosesseja kehittämällä sekä uudistamalla lukuisia talouspalveluiden järjestelmiä vuosien 2021 ja 2022 aikana. Lisäksi henkilöstömitoitusta tarkistetaan suunnitelmavuosien aikana tapahtuvien eläköitymisten yhteydessä.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
128 Johdon asiantuntijapalvelut						
Toimintatulot	156 707	165 000	182 000	182 000	182 000	182 000
Myyntituotot	37 166	34 000	66 000	66 000	66 000	66 000
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	106 239	113 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Muut toimintatuotot	13 302	18 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Toimintamenot	-3 272 523	-3 510 200	-3 708 200	-3 708 200	-3 648 800	-3 659 900
Henkilöstömenot	-2 560 139	-2 632 000	-2 650 800	-2 650 800	-2 661 400	-2 672 500
Palvelujen ostot	-529 966	-668 500	-852 500	-852 500	-782 500	-782 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 347	-20 600	-21 300	-21 300	-21 300	-21 300
Avustukset	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Muut toimintamenot	-168 071	-186 100	-180 600	-180 600	-180 600	-180 600
Toimintakate	-3 115 816	-3 345 200	-3 526 200	-3 526 200	-3 466 800	-3 477 900
Toimintakate €/asukas	-156,75	-169,81	-180,83	-180,83	-179,63	-182,09
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	1 749 116	1 496 200	1 721 300	1 721 300	1 721 300	1 721 300
Suunnitelmapoistot	-20 521	-14 300	-11 000	-11 000	-21 700	-21 700
Yhteensä	-1 387 221	-1 863 300	-1 815 900	-1 815 900	-1 767 200	-1 778 300

TALOUS

Toiminnan taloudellisuutta seurataan ja resurssien kohdentamiseen kiinnitetään huomiota suunnitelma-
vuosina.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Taloussuunnitelmavuosina johdon asiantuntijapalvelui-
den toimintaa organisoidaan uudelleen eläköitymisten
seurauksena.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	20	18,5	18	-0,5	17	16
Tilapäiset	0,5	1	1			
Yhteensä	20,5	19,5	19	-0,5	17	16
HTV						
Vakinaiset	20	18,5	18	-0,5	17	16
Tilapäiset	0,5	1	1			
Yhteensä	20,5	19,5	19	-0,5	17	16

Henkilöstömäärä on laskeva eläköitymisten seurauk-
sena. Digitalisaation ja toimintamallien uudistamisen

johdosta kaikkia vapautuvia tehtäviä ei ole tarvetta
täyttää.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Digitaalisuus muuttaa työtä ja haastaa uuden oppimiseen ja se saattaa vaikuttaa työssäjaksamiseen. Prosessiorganisaatio edellyttää useiden rajapintojen ja yhteistyötahojen huomioimista ja lisää tiedonkulun ja yhteistyön haasteita. Eläköitymisten johdosta henkilöstön määrä vähenee, mikä voi vaikuttaa muiden työntekijöiden työssäjaksamiseen ja työhyvinvointiin.

Joidenkin palveluiden henkilöstömitoitus on tiukka, jolloin pidempiaikaiset poissaolot voivat synnyttää suurenkin riskin palveluiden toimivuuteen ja saatavuuteen.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Johdon asiantuntijapalveluiden vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
STRATEGINEN JOHTAMINEN YHTEENSÄ						
Toimintatulot	288 559	206 000	229 500	229 500	229 500	229 500
Myyntituotot	89 950	75 000	108 200	108 200	108 200	108 200
Maksutuotot	302	0				
Tuet ja avustukset	111 222	113 000	115 300	115 300	115 300	115 300
Muut toimintatuotot	87 085	18 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Toimintamenot	-92 614 046	-95 764 500	-95 807 400	-95 807 400	-8 874 900	-8 893 200
Henkilöstömenot	-3 329 895	-3 448 800	-3 482 600	-3 482 600	-3 500 100	-3 518 400
Palvelujen ostot	-88 434 694	-91 594 900	-91 591 000	-91 591 000	-4 641 000	-4 641 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73 495	-54 400	-55 500	-55 500	-55 500	-55 500
Avustukset	-169 536	-203 000	-203 000	-203 000	-203 000	-203 000
Muut toimintamenot	-606 426	-463 400	-475 300	-475 300	-475 300	-475 300
Toimintakate	-92 325 487	-95 558 500	-95 577 900	-95 577 900	-8 645 400	-8 663 700
Toimintakate €/asukas	-4644,84	-4850,69	-4901,43	-4901,43	-447,95	-453,60
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	2 935 114	2 338 400	2 609 800	2 609 800	2 609 800	2 609 800
Suunnitelmapoistot	-56 201	-45 000	-56 400	-56 400	-85 200	-85 200
Yhteensä	-89 446 575	-93 265 100	-93 024 500	-93 024 500	-6 120 800	-6 139 100

6.4 Hyvinvoiva haminalainen

Toimielin	KASVATUS JA KOULUTUS -VALIOKUNTA
Tulosalue	Kasvatus- ja koulutuspalvelut
Tulosityksiköt	Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki, Opetus- ja nuorisopalvelut, Varhaiskasvatus
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kasvatus- ja koulutusjohtaja
Tehtävä	<p>Kasvatus- ja koulutuspalveluiden ydintehtävä on tuottaa lasten ja nuorten sekä perheiden tarpeiden mukaisia lakisääteisiä, laadukkaita ja monipuolisia kasvatus- ja koulutuspalveluja. Lisäksi kasvatus- ja koulutuspalvelut vastaavat Haminan kaupungin kansalaisopiston toiminnasta.</p> <p>asvatus- ja koulutuspalveluiden palvelukokonaisuuteen kuuluu lakisääteisten palveluiden lisäksi lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistäviä, vapaaehtoisia palveluja. Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä keskeisinä periaatteina ovat lapsen ja vanhemmuuden arvostaminen, hyvän lapsuuden ja nuoruuden rakentaminen yhteistyössä huoltajien kanssa.</p> <p>Kasvatus- ja koulutuspalveluiden toiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista ja toiminnan vaikutuksia arvioidaan opetuksen laadun, yhteisöllisyyden ja osallisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin näkökulmasta.</p>

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden toimintaan ja palveluiden uudistamiseen vaikuttavat erityisesti Etelä- Kymenlaakson väestökehitys, hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden antamat tulokset Haminan lapsiperheiden, lasten ja nuorten hyvinvoinnista, opetusministeriön ja opetushallituksen linjaukset, lainsäädännön muutokset, ja tietotekniikan mahdollisuudet. Myös valtakunnallisella ja seudullisella koronatilanteella on merkittävä vaikutus kasvatus- ja koulutuspalveluiden käytännön toimintaan ja sen kehittämiseen.

Oppivelvollisuus laajenee ikäryhmittäin toiselle asteelle, mikä tuo muutoksia Haminan lukion ja yläkoulujen toimintaan. Mm. kuntien oppivelvollisten ohjaus- ja valvontavelvollisuus on otettu huomioon sekä toiminnan että henkilöresursoinnin kautta.

Sekä varhaiskasvatuksen yksiköiden, että koulujen määrään vaikuttavat lapsi- ja oppilasmäärät, ja palveluverkko pyritään pitämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisena lapsiperheiden, opetuksen järjestämisen ja kustannusten kannalta.

Ehkäisevän päihdetyön merkitys kasvaa ja sillä on suuri merkitys ns. Islannin malliin perustuvaan Haminan malliin, jota rakennetaan ja samanaikaisesti käyttöön otetaan monialaisena yhteistyönä ja valtionavustushankkeiden avulla.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa järjestetään lakisääteistä, kolmiportaiseen tukeen perustuvaa erityistä tukea, lasten ja oppilaiden tilanne ja tarpeet huomioon ottaen. Erityisen tuen tarve on moninaista, minkä vuoksi monialainen, asiantuntijoiden sujuva yhteistyö ja kumppaniverkostoissa toimiminen on keskeistä.

Tietotekniikan hyödyntämistä esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden toiminnassa jatketaan edelleen mm. käyttämällä opetuksessa yhä enemmän e-aineistoja. Samalla kouluissa yhtenäistetään tietotekniikan hyödyntämistä, pedagogisia menetelmiä ja aineistoja. Tietotekniikka auttaa kouluja toimimaan jatkuvassa koronavirustilanteessa.

Kymenlaakson kuntien, eri toimijoiden ja Kymsoten LAPE-yhteistyö lasten ja perheiden hyväksi jatkuu aktiivisena. Mm. seudullinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on rakennettu yhteistyönä ja se viitoittaa myös Haminan kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja sen käytännön toteutusta.

Hyvinvointikertomuksen indikaattorit antavat tietoa Haminan lapsiperheiden, lasten ja nuorten hyvinvoinnista, jonka edistämiseksi sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa tavoite on positiivisen pedagogiikan keinoin ehkäistä kiusaamista ja syrjäytymistä ja tukea sekä lasten, nuorten ja huoltajien osallisuutta ja yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.

SITOVAT TAVOITTEET

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden keskeinen strateginen tavoite on mahdollistaa laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen haminalaisille lapsille ja nuorille. Sitovia tavoitteita toteutetaan myös valtionavusteisten hankkeiden avulla.

Sitovana tavoitteena on edelleen oikea-aikaisen tuen järjestäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa, jotta kasvatus- ja opetustyössä asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Samalla tuetaan lapsiperheiden arjen sujumista.

Positiivista pedagogiikkaa sovelletaan Haminan kaupungin varhaiskasvatuksessa ja kouluissa pedagogisena linjauksena, jota vaiheittain on lähdey toteuttamaan. Sitovana tavoitteena säilyy positiivisen pedagogiikan avulla välittävien ihmissuhteiden vahvistaminen sekä varhaiskasvatuksessa että kouluissa. Tämä antaa keinoja ehkäistä kiusaamista ja syrjäytymistä. Kiusaamista ei hyväksytä ja kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan yhteisesti rakennetun mallin mukaisesti. Positiivisen pedagogiikan soveltamista jatketaan ja syvennetään varhaiskasvatuksen yksiköissä ja kouluissa vuosien 2022-2024 aikana. Myös kansalaisopisto käyttöönottaa positiivisen pedagogiikan toimintatapoja käytännön työssään.

Englanninkielisen varhaiskasvatusryhmän tarve ja järjestämismahdollisuuksien kartoitusta jatketaan vuoden 2022 aikana.

Sekä esiopetuksen että perusopetuksen oppimisympäristöjä laajennetaan jatkossa digitaalisuuteen. Tavoite on saada digitaalinen oppimisympäristö kaikkien perusopetuksen koulujen, lukion ja kansalaisopiston käyttöön lähivuosina.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen tarjoamista suomenkielentaitoisille ulkomaalaisille opiskelijoille arvioidaan ja siihen perustuen käynnistetään toimintaa tarpeen mukaan rajallisesti vuosien 2022-2024 aikana.

Nuorten hyvinvointisuunnitelmaa päivitetään 2021 nuorten toimijuuskyselyn pohjalta ja suunnitelman toteuttamiseksi on tavoitteena saada toimintaan mukaan yhä enemmän nuoria nuorisovaltuuston rinnalle. Ehkäisevä päihdetyö nostetaan yhä keskeisemmäksi osaksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja Haminan mallin avulla rakennetaan harrastustoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa siten, että kaikilla haminalaisilla lapsilla ja nuorilla olisi oma mieleinen harrastus ja mahdollisuus kokeilla erilaisia harrastuksia omien kiinnostusten mukaisesti.

Koulujen piha-alueen suunnittelua jatketaan ensimmäisenä Husulan koulun osalta jossa lasten ja nuorten lisäksi eri-ikäiset Haminan asukkaat voivat osallistua piha-alueiden jatkokehittämiseen.

Strategisista tavoitteista ekologinen Hamina liittyy kaikkien kasvatus- ja koulutuspalveluiden toimipaikkojen käytännön toimintaan. Sitovana tavoitteena edistetään kestävä elämäntapaa ja kehitystä siten, että ekologisuuden teemaa sisällytetään varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen oppiaineisiin vuosien 2020-2022 aikana. Myös toimipaikkojen jätteiden kierrätystä parannetaan edelleen yhdessä kiinteistöpalveluiden ja puhtauspalveluiden kanssa.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIKÖISTÄ

Kasvatus ja koulutus -valiokunnan alaiseen Vahvana elämään -prosessiin kuuluvat varhaiskasvatus ja opetuksen

tukitoiminnot, opetus- ja nuorisopalvelut ja kansalaisopiston toiminta.

Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki

Palveluiden kysyntään vaikuttaa syntyvyys, perheiden muuttosuunta sekä valtakunnalliset linjaukset. Perheiden valinnat vaikuttavat yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen osuuteen sekä kotihoidon tuen ja Hamina-lisän käyttöön. Laadukkaan varhaiskasvatuksen ja opetuksen tuen toteutumisen varmistaa riittävä, sitoutunut, ammattitaitoinen, huoltajien kanssa hyvässä yhteistyössä toimiva henkilöstö, joka ottaa huomioon lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat tarpeet.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä vahvistetaan edelleen, jotta lasten siirtyminen esikoulusta perusopetukseen olisi mahdollisimman sujuvaa.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uudistus on vahvistanut pedagogista johtamista ja lähiesiintymistä.

Opiskeluhollossa yhteisöllisen työn osuutta pyritään edelleen lisäämään ja kehittämään yhteistyötä koulujen,

Opetus- ja nuorisopalvelut

Koronatilanne vaikuttaa edelleen perusopetuksen järjestämiseen. Kaikissa peruskouluissa, lukiossa ja nuorisopalveluissa toimitaan terveysviranomaisen koronaturvaohjeiden mukaisesti. Opetustyön ja muun toiminnan onnistumisen takaavat henkilöstön tietotekniset valmiudet, käytettävissä oleva tietotekniikka ja digitutor-verkoston antama tuki.

Perusopetuksen koulujen määrään vaikuttaa eniten oppilasmäärät ja niiden kehitys ja kouluverkon tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti, seuraavan kerran kaupungin strategiapäivityksen yhteydessä keväällä 2022.

Vuosina 2022-2024 satsataan edelleen koulunuorisotyöhön, nuorten kesätoimintaan ja nuorten harrastus- ja muun toiminnan lisäämiseen. Lasten ja nuorten harrastustoimintaa rakennetaan yhdessä yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa Haminan mallin avulla, jonka tavoitteena on järjestää kaikille haminalaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuksia harrastaa ja kokeilla erilaisia harrastuksia joustavasti. Haminan mallia rakennetaan vuoden 2022 aikana valtionavustuksen avulla.

Katupartiointia ja etsivää nuorisotyötä tehdään yhdessä Ekamin rannikkopajojen, seurakunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

nuorisopalveluiden sekä Kymsoten kanssa. Opiskeluhoito siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 aikana. Tähän muutokseen varaudutaan suunnittelemalla yhteistyön käytännöt etukäteen Kymsoten kanssa.

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen-hankkeen avulla luonto ja lähiympäristö tehdään tutuksi lapsille tv-välineitä hyödyntäen.

Esteettömän viestinnän eri menetelmät hyödynnetään toiminnassa. Digiosaamista vahvistetaan, ja -laitteita lisätään sekä päiväkoteihin että esikouluihin.

Painopistealueina varhaiskasvatuksessa ovat tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, digitaalinen oppimisympäristö, pedagogisen tiimityön tukeminen sekä taide- ja kulttuurikasvatus.

Nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti nuorten osallistumista tapahtumien ja toiminnan järjestämiseen jatketaan ja lisätään opetus- ja kulttuuriministeriön linjaamien nuorten osallisuuskriteerien mukaisesti.

Haminan lukio jatkaa tuloksellista työtään, jossa kansainvälisyys, suomenkielisten opintojen tarjoaminen jatkossa myös ulkomaalaisille, korkeakoulu- ja muu oppilaitosyhteistyö ja kehittämistyö hankkeiden avulla on kehittämisen keskeisiä teemoja.

Lukion toimintaa monipuolistaa kaksoistutkintoyhteistyö Harjun oppimiskeskuksen kanssa. Tavoitteena on käynnistää ratsastuspainotteinen lukio lähivuosien aikana yhteistyössä Harjun oppimiskeskuksen ja Olympiakomitean urheilu-akatemiaan kanssa. Myös lukion ja Ekamin yhteistyötä on tavoitteena laajentaa ja syventää nykyisestä.

Oppivelvollisuuden laajentuminen toisen asteen koulutukseen etenee ikäluokka kerrallaan ja sitä varten vuonna 2020 aloitettu seudullinen yhteistyö eri oppilaitosten kanssa jatkuu osaksi Ekamin koordinoimana vuoden 2022-2023 aikana.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminnan tavoitteena on vuosina 2021-2022 saada yhä enemmän eri-ikäisiä harrastamaan ja opiskelemaan kansalaisopistossa. Toimintaa uudistetaan edelleen tietotekniikan avulla ja verkkopedagogiikkaa kehittämällä. Sen ansiosta kansalaisopiston mahdollisuudet tarjota kurssejaan eri puolilla Haminaa, Virolahtea ja Miehikkälää asuville kurssilaisille paranee edelleen. Myös kurssitarjontaa uudistetaan asiakaspalautteen ja asiakkaiden toivomusten perusteella vuosina 2022-2023.

Verkkopedagogiikan ja kurssitarjonnan jatkuvan uudistamisen lisäksi kansalaisopiston pedagogiikkaa uudistetaan erityisesti vuosien 2022-2024 aikana ns. osaamisperusteiseksi, mikä tarkoittaa sitä, että osalle kursseista asetetaan oppimistavoitteet ja kurssilaisten niin halutessaan, heidän oppimistaan voidaan arvioida kurssin oppimiskriteereiden avulla. Tällöin kurssin suorittamisesta ja oppimistavoitteiden saavuttamisesta saa kirjallisen todistuksen, joka todentaa oppimista. Myös kansalaisopiston pedagogiikkaan lisätään positiivisen pedagogiikan periaatteita, kuten varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on tehty jo vuosien ajan.

KEHITTÄMINEN

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden kehittämisessä digitaalisten työkalujen käyttöönotto on edelleen keskeistä. Lisäksi sekä varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, iltapäivätoiminnan ja kansalaisopiston pedagogiikan kehittämistä ohjaa positiivisen pedagogiikan linjaukset. Myös kansainvälistyminen ja kumppaniverkostojen rakentaminen ja niiden toiminnan tehostaminen ovat kehittämisen keskiössä. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen satsataan edelleen ja Nepsy-valmennuksia tarjotaan koko kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilöstölle vuosien 2022-2024 aikana.

Positiivisen pedagogiikan toimintatapojen vahvistamista jatketaan vuoden 2022 aikana sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Tavoitteena on edistää oppilaiden yhteishenkeä, ryhmäytymistä ja positiivisen minäkuvan kehittymistä, ja samalla ehkäistä koulukiusaamista ja saada yhtenäiset käsittelytavat koulukiusaamisen tapauksiin eri kouluille ja varhaiskasvatukseen. Yhteistyötä huoltajien kanssa tiivistetään lasten ja nuorten tueksi.

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilöstön osaamisen kehittämistä jatketaan vuosina 2022-2024 vahvistamalla erityisen tuen osaamista mm. Nepsy-neuropsykiatrisen

Kansalaisopisto jatkaa verkostoitumista eri oppilaitosten kanssa, mm. yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten ja kesäyliopiston kanssa on tavoitteena tiivistää vuosien 2022-2024 aikana. Samoin toiminnan kehittämissyhteistyötä eri kuntien kansalaisopistojen kanssa on tavoitteena lisätä.

Kansalaisopiston toiminnan uudistamisen ohella aloitetaan vuosien 2022-2023 aikana kansalaisopiston brändin nykyistä systemaattisempi rakentaminen. Sen avulla tehdään näkyväksi kansalaisopiston monipuolista kurssitarjontaa, sen käytännön toteutusta sekä lähi- että verkkopedagogiikan avulla ja kaikkien kurssilaisten mahdollisuuksia vaikuttaa kansalaisopiston toiminnan uudistamiseen. Haminan kansalaisopiston tavoite on jatkossa toimia yhä vahvempaan osaamisen ja sivistystyön edistäjänä toiminta-alueellaan.

koulutuksen avulla. Nepsy-valmennuksia ja seminaareja tarjotaan myös lapsiperheiden huoltajille. Tämän avulla vahvistetaan kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilöstön ja huoltajien yhteistyötä ja käyttöönotetaan yhteisiä toimintatapoja lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tueksi.

Digitaalista oppimisympäristöä on tavoitteena rajallisesti pilotoida vuoden 2022 aikana. Robotiikkakokeiluja on suunniteltu toteutettaviksi sekä perusopetuksessa että esikouluissa vuosien 2022-2023 aikana.

Tietoteknisiä investointeja jaksotetaan vuosille 2022-2023, jolloin on tarve mm. uusia perusopetuksen käytössä olevia chromebookkeja.

Elinikäisen digioppimisen toimintatapaan on tavoitteena saada mukaan oppilaitoksia, korkeakouluja ja muita yhteistyötahoja ja vahvistaa ko. verkostojen yhteistyötä.

Lean-osaamista sisällytetään esimiestyön ja johtamisen toimintatavaksi. Lean-valmennuksia esimiehille ja henkilöstölle pyritään jatkamaan vuosien 2022-2024 aikana.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Tuottavuutta parannetaan talousarvio- ja suunnitelma- vuosien aikana kasvatus- ja koulutuspalveluissa arvioimalla henkilöstön nykyistä ja tulevaa osaamistarvetta, henkilöstömäärän tarvetta ja tietotekniikan vaikutuksia työn tekemiseen.

Lähivuosina kasvatus- ja koulutuspalveluista eläköityy merkittävä määrä osaajia ja vakanssien täyttäjien yhteydessä puntaroidaan miten työn sisältö ja sen käytännön tekeminen mm. tietotekniikan avulla on muuttunut, mitä osaamista tarvitaan ja miten nämä asiat vaikuttavat rekrytointeihin. Myös työtehtävien mahdollinen yhdistely,

eri yksiköiden yhä parempi yhteistyö ja ostopalvelutoiminta ovat tuottavuuden kannalta keskeisiä.

Oppimateriaalien muuttuessa yhä enemmän digitaalisiksi on myös niistä mahdollista saada säästöjä ja hyödyntää samoja aineistoja joustavasti laajalle oppilasmäärälle.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoa peilataan jatkuvasti oppilasmääriin. Samalla arvioidaan, miten palveluverkon laajuus vaikuttaa opetushenkilöstön ja muiden, tarvittavien asiantuntijoiden määrään.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
421. Kasvatus- ja koulutuspalvelut						
Toimintatulot	1 614 087	1 792 000	1 963 700	1 963 700	1 664 800	1 664 800
Myyntituotot	371 939	348 400	561 300	561 300	556 300	556 300
Maksutuotot	770 715	875 200	817 100	817 100	802 600	802 600
Tuet ja avustukset	364 620	517 600	540 900	540 900	261 500	261 500
Muut toimintatuotot	106 814	50 800	44 400	44 400	44 400	44 400
Toimintamenot	-32 927 613	-34 578 300	-35 346 100	-35 346 100	-34 880 100	-35 084 600
Henkilöstömenot	-19 382 131	-20 450 200	-21 070 300	-21 070 300	-20 780 200	-20 984 700
Palvelujen ostot	-4 260 583	-5 508 200	-5 660 400	-5 660 400	-5 604 200	-5 604 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-689 311	-655 200	-770 000	-770 000	-763 600	-763 600
Avustukset	-1 584 666	-760 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Muut toimintamenot	-7 010 922	-7 204 700	-7 145 400	-7 145 400	-7 032 100	-7 032 100
Toimintakate	-31 313 525	-32 786 300	-33 382 400	-33 382 400	-33 215 300	-33 419 800
Toimintakate €/asukas	-1575,36	-1664,28	-1711,92	-1711,92	-1721,00	-1749,73
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 747 696	-1 258 700	-1 438 600	-1 438 600	-1 438 700	-1 438 700
Suunnitelmapoistot	-252 476	-217 400	-227 400	-227 400	-299 700	-299 700
Yhteensä	-33 313 697	-34 262 400	-35 048 400	-35 048 400	-34 953 700	-35 158 200

TALOUS

Toimintatuloihin vaikuttaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut, joiden lasku johtuu 1.8.2021 voimaan tulleesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaista, jonka arvioidaan pudottavan asiakasmaksujen kertymää jopa 20 %.

Iltapäivätoiminnan oppilasmäärä on kasvussa, jolloin iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja saadaan enemmän, mutta myös palvelun tuottamisen kustannukset kasvavat. Iltapäivätoiminnan tarkoitus on tarjota oppilaille kiinnostavaa tekemistä ja turvaa tuovaa yhteisöllisyyttä, mikä rakentaa oppilaiden hyvinvointia. Lasten ja nuorten hyvinvointi peilautuu vähäisenä sosiaalitoimen palveluiden käyttönä, millä on merkitystä ko. kustannuksiin.

Valtionavustuksia saadaan vuoden 2022 aikana hanketöinnistä, joihin avustuksia myöntää mm. mm. opetus- ja

kulttuuriministeriö linjaustensa mukaisesti. Pääsääntöisesti hankerahoitusta haetaan kehittämiskohteisiin, jotka edistävät kaupunginvaltuuston vahvistamia sitovia tavoitteita. Siten Haminan kaupungin strategia ja opetus- ja kulttuuriministeriön linjaukset ohjaavat kasvatus- ja koulutuspalveluiden kehittämistä.

Tuloslaskelmassa palvelujen ostoihin kirjataan mm. oppilas- ja varhaiskasvatusmaksut toisille kunnille esim. ta-pauksissa, joissa haminalaisia lapsia ja koululaisia joudutaan lastensuojelutoimenpiteinä sijoittamaan toisten kuntien varhaiskasvatukseen ja oppilaitoksiin. Näitä menoeriä pystytään alentamaan oikea-aikaisen tuen avulla, jolloin lapset ja nuoret saavat tukea kasvuun ja koulunkäyntiin varhaisessa vaiheessa oppimis- tai muiden vaikeuksien ilmetessä.

Kasvatus- ja koulutuspalveluissa on työntensiivistä toimintaa, jossa osaava henkilöstö on oleellista. Tämän vuoksi tuloslaskelman suurin menoerä on henkilöstömenot, joita arvioidaan säännöllisesti. Samalla haetaan uusia toimintatapoja, joilla saavutetaan toiminnan sujuvuutta ja kustannussäästöjä.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toiminnan uudelleenorganisoinnin ja resursoinnin tarvetta arvioidaan jatkuvasti ja tähän vaikutetaan henkilöstön työjärjestelyillä ja uudelleen organisoinnilla, jota tehdään suunnitteluvuosien 2022-2024 aikana. Edellä mainituilla asioilla pyritään parantamaan tuottavuutta, mihin myös toiminnan digitalisointi vaikuttaa keskeisesti.

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden toimintatuloja kasvatetaan 2022 tarkoituksenmukaisella hanketoiminnalla, joka tarkoittaa palveluiden ja toiminnan kehittämistä mm. opetus- ja kulttuuriministeriön ja opetushallituksen myöntämien avustusten avulla.

Tavoite on vakiinnuttaa hankerahoituksen määrä vuosien 2022-2024 aikana ja ohjata projektoitavia hankkeita yhä tuloksellisemmin, jotta niistä saadaan käytännön hyötyä sekä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion,

Kasvatus- ja koulutuspalveluissa lapsi- ja oppilasmäärä ja erityisen tuen tarve vaikuttavat palveluiden tarpeeseen ja niiden tuottamiseksi tarvittavan henkilökunnan määrään ja osaamistarpeeseen. Lisäksi osaavaa henkilökuntaa poistuu eläkkeelle suunnitteluvuosien 2022-2024 aikana erityisesti perusopetuksesta ja lukiosta. Tämä tilanne haastaa henkilöstösuunnittelua.

nuorisopalveluiden ja kansalaisopiston toiminnan kehittämistä varten. Hankkeita toteutetaan eri tulosyksiköiden ja ulkoisten kumppaneiden kanssa yhteistyönä.

Tilakäyttösuunnittelun avulla pyritään pitämään kiinteistö- ja koulutuspalveluiden kustannukset mahdollisimman rajallisina. Tämä koskee erityisesti kansalaisopiston toimintaa, jota järjestetään mahdollisimman paljon kaupungin omissa tiloissa. Myös koulujen tilojen käyttöstä pyritään nostamaan ja saamaan tiloista vuokratuloja.

Kasvatus- ja koulutuspalveluissa henkilöstö nähdään investointina osaamiseen. Keskeistä on, että toiminnan laadua ja tuottavuutta saadaan kehitettyä yhdessä henkilöstön kanssa tehtävän uudistamistyön avulla.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	362	364	356	-8	358	353
Tilapäiset	51	47	65	+18	41	38
Yhteensä	413	411	421	+10	399	391
HTV						
Vakinaiset	361	363	350	-13	355	352
Tilapäiset	49	46	62	+16	36	34
Yhteensä	410	409	412	+3	391	386

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa lasten ja nuorten erityisen tuen tarve on lisääntynyt, mistä johtuen resursseja on lisätty vuoden 2021 aikana ja tarvetta arvioidaan jatkuvasti. Tämä on edellyttänyt mm. koulunkäynninohjaajien, erityisopettajien, ja varhaiserityiskasvatuksen henkilöstön lisäystä. Henkilöstöä on myös vakiinnettu tilanteissa, joissa määräaikaisuuden perusteita ei enää ole ja saadaan rekrytoitua päteviä ja osaavia henkilöitä avoimiin tehtäviin.

Vuosina 2022-2024 eläköitymistä vuoksi tulee varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa useita vakansseja auki ja niitä täytetään avoimen ulkoisen haun avulla. Samalla tarjotaan ammatillista kehittymistä ja uusia haasteita henkilökunnalle.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Talousarvion 2022 ja taloussuunnitelmavuosien 2022-2024 merkittävimpiä riskejä kasvatus- ja koulutuspalveluiden osalta ovat edelleen rakennusten sisäilmaongelmat ja oikea-aikaisen tuen järjestämisen haasteet lasten ja nuorten koulunkäynnin ja lapsiperheiden tukemiseksi.

Sisäilmaongelmat ovat sekä toiminnallisia, taloudellisia että omaisuusriskejä. Varhaiskasvatuksen ja koulutyön lisäksi tiloja käyttävät harrastajat, joille aktiviteetteja järjestää mm. kansalaisopisto, yhdistykset ja urheiluseurat.

Tietyissä kouluissa ja varhaiskasvatuksen toimipaikoissa on jatkuvaa seurantaa sisäilmaongelmien arvioimiseksi ja poistamiseksi. Sisäilmaongelmien ratkaiseminen edellyttää rakennusten teknisiä korjauksia ja tarvittaessa toimintaa varten joudutaan järjestämään väistötiloja. Näissä tilanteissa kasvatus- ja koulutuspalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä kaupungin kiinteistöpalveluiden kanssa.

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa on tarve arvioida jatkuvasti lakisääteisen erityisen tuen järjestämistarvetta. Tällä taklataan toiminnallista riskiä,

ettei oppimistulokset heikkene eikä kiusaaminen, lasten ja nuorten syrjäytyminen eikä koulupudokkaiden määrä lisäänty. Samalla varmistetaan turvallista toimintaympäristöä ja työrauhaa lapsille, oppilaille ja henkilökunnalle, millä on suuri merkitys lasten ja nuorten terveille kasvulle ja henkilöstön työhyvinvoinnille.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaisella tuella autetaan myös lapsiperheitä arjen tilanteissa ja ennalta ehkäistään yhdessä huoltajien kanssa mm. tarvetta lastensuojelutoimenpiteisiin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa merkittäviä haasteita lapsiperheiden elämään ja lisäkustannuksia kaupungille. Näin ollen kysymys on sekä ihmisten hyvinvoinnista, että taloudellisen riskin hallitsemisesta.

Jatkossa myös ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön rekrytointi voi vaikeutua, sillä kasvatus- ja koulutusala ei koeta enää niin kiinnostava toimialana kuin vielä muutamia vuosia sitten.

OSALLISTAVA BUDJETOINTI

Kasvatus- ja koulutuspalveluissa ei ole tavoitteena toteuttaa osallistavaa budjetointia vuoden 2022 aikana. Määrärahoja varataan erityisesti tietotekniikkahankintoihin, jotta varmistetaan perusopetuksen, lukion, kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden mahdollisimman sujuva toiminta olipa vallitseva koronatilanne millainen hyvänsä.

Suunnitteluvuosina 2023-2024 on tavoitteena yhdessä asukkaiden kanssa suunnitella ja toteuttaa koulujen pihoista monimuotoisia lähiliikuntapaikkoja eri-ikäisten asukkaiden aktivoimiseksi ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Kasvatus- ja koulutuspalveluiden vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti, että talousarviokirjan sivuilta 14 ja 59 poistetaan maininnat digitaalisuuden pilottikokeilusta.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimielin	HYVINVOINTIVALIOKUNTA
Tulosalue	Hyvinvoinnin edistäminen
Tulosityksiköt	Hyvinvoinnin edistäminen, Kirjasto- ja tietopalvelut, Kulttuuripalvelut, Liikuntapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Osallisuusjohtaja
Tehtävä	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut, järjestöyhteistyö/kumppanuus, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut edistävät toiminnallaan vapaata kansalaistoimintaa ja lisäävät yhteisöllisyyttä sekä kuntalaisten aktiivisuutta. Painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnin edistämisessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Keskeisimmät elinvoima- ja hyvinvointityöhön vaikuttavat voimat ovat digitalisaatio, demokratian monimuotoistuminen, työn tekemisen tapojen muuttuminen, työllisyys ja työvoiman saatavuus sekä väestön polarisoituminen. Hyvinvointierot kasvavat, jonka vuoksi syrjäytymisen ehkäisy ja eriarvoisuuden vähentäminen nousevat keskiöön. Päihteet ja liikkumattomuus aiheuttavat suuria työ- ja toimintakyvyn alenemiseen liittyviä menetyksiä yksilö- ja yhteisötasolla.

Epämuodollisesti organisoitunut kansalaistoiminta kasvaa ja kansalaisaktivismi eri muodoissaan lisääntyy lisäten yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuutta ja sitä kautta toimeiliasuutta ja hyvinvointia. Avoimen ja laajan osallisuuden yhdistäminen strategiseen päätöksentekoon haastaa Haminaa. Onnistuessaan se luo luottamusta hallintoon ja kunnan toimintaan. Yhdistysten, yhteisöjen ja kuntalaisten rooli hyvinvoinnin edistämässä korostuu kaupungin kulttuuri-, kirjasto- ja tietopalveluiden ja liikuntapalveluiden lisäksi. Tuloksellinen hyvinvointityö edellyttää monitoimijuutta, aktiivisia verkostoa ja kunnan roolin uudistumista mahdollistajaksi.

SITOVAT TAVOITTEET

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan taulukossa kirjan alkuosassa. Haminan kaupunki linjaa strategiassaan tavoitteekseen luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle. Kaupungin tavoitteena on toimia alustan rakentajana yhdessä tekemistä varten sekä osallistua kaupunkilaisten toimintaan entistä enemmän. Vuoden 2022 aikana otetaan käyttöön rakenteet ja toimintamallit, jossa vapaaehtoinen ja työ kohtaavat helposti ja joilla turvataan digihyvinvointi.

Hyvinvointikertomuksen tuottamaa tietoa tullaan hyödyntämään toimialoilla hyvinvointisuunnitelmien valmistelussa ja päivittämisessä.

Luonnossa liikkuminen ja ulkoilu on lisääntynyt covid-pandemian seurauksena. Luonto- ja elämysliikunnan mahdollisuuksien edelleen kehittäminen on keskeistä ennakkoivassa hyvinvointityössä ja kaupungin houkuttelevuuden lisäämisessä.

Kuntien elinvoima-, sivistys- ja hyvinvointirooli tulee korostumaan hyvinvointialueelle siirryttäessä. Kuntien ja maakuntien välinen yhteistyö, työnjako ja suhteet ovat tärkeää tarkentaa entisestään erityisesti työ- ja toimintakykyä sekä hyvinvointia edistävän työn osalta. Yhteistyömahdollisuudet lähikuntien kanssa kannattaa hyödyntää täysipainoisesti.

Työllisyyspalvelut siirtyvät maakunnasta kuntiin ja se luo mahdollisuuden entistä yksilölähtöisempään osaamisen hyödyntämiseen, työllistymispolun suunnitteluun sekä toteutukseen kuntalaisen ja yhteisön hyväksi.

Kulttuurin rooli hyvinvoinnin kokemuksen lisääjänä on merkittävä. Tämän vuoksi kansainvälistä yhteistyötä ja tapahtumia sekä osallistavaa kulttuurityötä lisätään.

Asiakaskokemusta kerätään ja hyödynnetään palvelujen kehittämisessä. Osallisuutta ja yhteistoimintaa edistetään lisäämällä vanhus- ja vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston ja erilaisten edustuksellisten ryhmien kuulemista sekä tukemalla uusien vaikuttajaryhmien syntymistä.

Ulkoilumahdollisuuksiin ja luontoliikuntaan panostetaan yhteistyössä matkailun ja aluepalvelujen kanssa.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIKÖISTÄ

Hyvinvointivaliokunnan alaiseen Aktiivisena ja osallisena -prosessiin kuuluvat hyvinvoinnin edistämisen palvelut,

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston toiminta, kohtaamispaikat, Veteraanikoti, kotoutumisen edistäminen sekä kumppanuus- ja järjestötoiminta. Kumppanuuksia ja osallisuutta vahvistavia toimintamalleja rakennetaan ja vahvistetaan osaksi koko kaupungin toimintaa. Tulosalueen vaikuttavuutta edistetään osallisuusohjelman avulla,

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjaston toiminta-ajatuksena on lukutaidon edistäminen ja tiedon hankinnan ja käytön monipuolistaminen. Kirjasto- ja tietopalvelujen avulla tarjotaan mahdollisuus kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä sivistykseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjasto tarjoaa myös tiloja työskentelyyn ja aktiiviseen kansalaistoimintaan. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Haminan kirjastopalvelut muodostuu Haminan pääkirjastosta, Ruissalon kirjastosta ja monipalveluautosta, jossa keskiössä on kirjastoautopalvelu. Monipalveluauto vie kirjastopalveluita ja muita hyvinvointia edistäviä palveluja lähelle käyttäjiään.

Kirjastot tarjoavat mahdollisuuden kirjojen ja muun aineiston, kuten liikuntavälineiden lainaamiseen sekä tiloja

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toiminta-ajatuksena on edistää taiteen ja kulttuurin omaehtoisen harrastamisen mahdollisuuksia, taide- ja kulttuurikentän ammatillista toimintaa sekä toteuttaa kunnan taide- ja kulttuurikasvatusta. Kulttuuripalvelut luovat alustoja ja verkostoja sekä toimintakonsepteja kuntalaisten osallisuuden edistämiseksi kulttuurin tekemiseen, tuottamiseen ja käyttämiseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Monipuolisilla kulttuuripalveluilla edistetään kunnan elinvoimaisuutta ja vahvistetaan ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyden kokemusta.

Kulttuuripalveluiden jo vakiintuneita tapahtumia toteutetaan ja uudistetaan monipuolisemmaksi vuoden 2022 aikana yhdessä tapahtumatuotannon ja muiden toimijoiden kanssa.

Palvelutarjontaan kuuluvat pientapahtumat ja niistä rakentuvat suuremmat kokonaisuudet omana sekä eri kult-

kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut.

suunnitelluilla kohtaamisilla, osallistamalla kuntalaisten järjestämiin tilaisuuksiin, kuntalaisten satunnaisilla tapaamisilla sekä joka toinen vuosi toteutettavalla osallisuus- ja hyvinvointikyselyllä. Vuonna 2021 valmistunut järjestöyhteistyön toimintamalli ryhdyttää ja yhdenmukaistaa järjestöyhteistyötä.

ja toimintamahdollisuuksia erilaisille käyttäjäryhmille ja heidän vaihteleviin tarpeisiin. Varattavissa on tällä hetkellä tutkijanhuoneita rauhalliseen työskentelyyn, sali- ja kerhotiloja sekä hyvin varusteltu soitonharjoitteluhuone. Kirjastossa järjestetään kulttuuritapahtumia, hyvinvointitempauksia ja näyttelytoimintaa.

Tulevaisuudessa kirjaston digitaaliset palvelut ja aineistot yhä edelleen laajenevat, ja niiden hyödyntämiseksi tarjotaan asukkaille opastusta. Kirjojen lainaaminen ja palauttaminen ovat kasvavissa määrin automatisoitua. Omatoimipalveluita, jotka mahdollistavat laajemmat kirjastojen käyttöajat ja omatoimisen asioinnin, kehitetään edelleen tarpeiden mukaan. Lisäksi kirjastotiloja uudistetaan ja tilojen käyttötapoja monipuolistetaan.

tuuriyhteistyökumppaneiden toteuttamana. Kulttuuripalveluiden tärkeinä yhteistyökumppaneina toimivat mm. kuntalaiset, järjestö- ja yhdistystoimijat, paikalliset, seudulliset ja kansalliset kulttuuriyhteistyöverkostot sekä lisääntyvässä määrin kansainväliset kumppanit, joihin suhteita on määrä vahvistaa.

Kulttuuripolun eli Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutusta vahvistetaan yhä edelleen, elokuvateatteri Kino Haminan toimintaa kehitetään ja taidetta tuodaan kuntalaisten nähtäville.

Kulttuurikeskusverkostoa kehitetään ja rakennetaan huomioiden laajat toimijajoukot ja tarkoituksenmukaiset ja mahdollisuuksia antavat toimitilat. Haminan kehittämisen kulttuurikaupunkina vahvistaa myös kulttuuri- ja tapahtumamatkailun rakenteita.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten liikunnan harrastamista hyvinvoinnin ja elinvoiman lisääntymiseksi. Liikuntapalvelut tuottavat liikuntaneuvontaa, ryhmäliikuntaa sekä liikuttavia tapahtumia ja kampanjoita kaiken ikäisille. Liikuntapalvelut tukevat seuroja asiantuntemuksen, avustusten sekä hankkeiden avulla ja ovat mukana liikuntapaikkojen kehittämisessä. Liikuntapalvelujen asiantuntemusta hyödynnetään osallisuus- ja hyvinvointityössä kaupungin sisällä ja kuntayhtymän verkostoissa.

Liikuntapalvelut jatkavat vuonna 2022 yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa erityisesti liian vähän

KEHITTÄMINEN

Hyvinvointityön suunnitelmallisen työn etenemiseksi perustetaan hyvinvointityöryhmä, joka on alustavasti ajateltu muodostuvan eri palvelualueiden työntekijöistä, kaupunginhallituksen ja valiokunnan jäsenistä, suoraan kuntalaisia edustavista tahoista sekä Kymsoten edustuksesta.

Ikäystävällisen asumisen kehittämiseksi jatketaan vuonna 2021 alkanutta ympäristöministeriön tukemaa hanketta osallistamalla ja tukemalla taloyhtiötä asumisen toiminnallisuuden, viihtyvyyden, turvallisuuden ja esteettömyyden kehittämiseksi. Hankkeessa selvitetään senioreiden toiveita asumisesta ja edistetään mm. yhteisöasumisen rakentamista Haminaan.

Vuonna 2021 käynnistyneen alueellisen digitukihankkeen vauhdittamana Hamina ottaa käyttöön pysyvän digituen ja digihyvinvoinnin edistämiseen liittyvän toimintamallin yhteistyössä järjestöjen, kaupungin ja muiden tahojen kanssa.

Vuoden 2021 osallisuuskyselyssä esiin nousseen vapaaehtoistyöhön halukkaiden määrä oli positiivinen yllätys. Jotta vapaaehtoinen ja tarjolla olevat työt ja toimet kohtaisivat, otetaan tähän käyttöön 2022 systemaattinen toimintamalli.

Hamina osallistuu ”Voimaa ikämiesten arkeen” hankkeeseen 2021-2024, jossa keskeisenä tavoitteena on 60-70 vuotiaiden miesten yksinäisyyden lievittyminen.

Kirjasto otetaan yhä vahvemmin mukaan osaksi kehittyvää kaupunkikuvaa ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Kirjaston palveluita yhdistetään mm. kulttuuritapahtumiin ja kohtaamispaikkatoimintaan. Kirjastolle perustetaan hyvinvointipiste.

Haminan kirjaston toimitilojen saneeraus aloitetaan vuonna 2022 huomioiden asiakastarpeet sekä tilojen toiminnallisuus ja viihtyisyys. Tiloja otetaan yhä enemmän

liikkuvien perheiden parissa. Seurojen kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan tukemalla kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan. Luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia lisätään yhteistyössä muiden sektorien sekä yhdistysten ja kylätoimijoiden kanssa.

Ikäihmisten toimintakyky on laskenut koronan seurauksena. Kymsoten kanssa tehtävään yhteistyöhön asiakkaiden houkuttelemiseksi liikuntaryhmiin ja -tapahtumiin kiinnitetään erityistä huomiota.

asiakaskäyttöön ja niissä mahdollistetaan monipuolinen ja aktiivinen toiminta.

Lasten ja nuorten kirjastopalveluja kehittämistä jatketaan hankesuunnitelman mukaisesti vuonna 2022. Tilojen uudistamisen yhteydessä lasten ja nuorten osastoa laajennetaan ja toiminnallisuutta ja viihtyisyyttä lisätään. Haminan oman lasten ja nuorten kirjastotyön brändin rakentamista jatketaan ja palveluita kehitetään yhdessä asiakaskohderyhmän kanssa. Kirjastopalvelut toteuttavat kulttuuripolun sisältöjä yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa.

Kirjastoautopalvelua monipalveluna kehitetään ja käyttöön otetaan yhteistyössä kuntalaisten ja eri kumppaneiden kanssa. Monipalveluautolla on mahdollista viedä erilaisia palveluja lähelle kuntalaisia, kuten terveys- ja hyvinvointineuvontaa, liikuntaneuvontaa ja kulttuurielämyksiä. Monipalveluauto on varusteltu mm. äänieristetyllä ohjaimolla ja tila on esteetön. Monipalveluauto osallistuu erilaisten teemaviikkojen ja -päivien toteutukseen.

Verkostomaisen kulttuurikeskuksen valmistelu käynnistyy. Vuoden 2022 aikana tehdään Vallin kouluun liittyvä tarveselvitys ja hankesuunnitelma. Vallin koulu toimisi kulttuurikeskuksen ytimenä.

Kaupungin kärkihankkeena on monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuritapahtumakokonaisuuksien ja palveluiden tarjoaminen kuntalaisille ja matkailijoille. Keskeisenä näyttäytyy kulttuuripalveluiden ja tapahtumatuotannon yhteistyön vahvistaminen ja monitasoinen paikallinen, seudullinen, kansallinen ja kansainvälinenkin kulttuuriyhteistyö. Kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä Viipurin ja muiden kumppaneiden kanssa käynnistetään ja vahvistetaan vuoden 2022 aikana.

Lasten ja nuorten kulttuuripolkutoimintaa vahvistetaan yhdessä eri toimijoiden, kuten perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, yhdistys- ja järjestötoimijoiden sekä seudullisen ammattilaisverkoston kanssa.

Kuvataiteen roolia kaupungin kulttuuritarjonnassa tullaan vahvistamaan. Taidenäyttelyitä järjestetään säännöllisesti ympäri vuoden ja kaupungin muiden tapahtumien yhteydessä. Taidetta tuodaan esille toteuttamalla muraali eli seinämaalaukset Haminan keskustan alueelle.

Luontoliikunnan olosuhteiden esilletuomiseen panostetaan huomioiden Haminan upea luonto. Yhteistyössä kolmannen sektorin ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa esitellään kohteita kuntalaisille ja kehitetään olosuhteita. Myös liikunta- ja tapahtumamatkailun kehittämiseen panostetaan.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Tuottavuutta parannetaan edistämällä resurssien käyttöä tulosyksiköissä ja tulosyksiköiden välillä sekä tulosalueiden välisellä yhteistyöllä.

Tehtäväkuvia uudistetaan vastaamaan muutostarpeita ja erityisesti palveluosaamista ja digiosaamista lisätään.

Googletyökalut ja sisäinen intra edistävät tiedonkulkua ja mahdollistavat yhteisen tekemisen. Työaika voidaan

kohdentaa uudelleen ja päällekkäistä tekemistä vähennetään.

Onnistumisen arviointia lisätään osallistaen henkilöstö ja otetaan käyttöön tiedolla johtamisen toimintamalli.

Asiakaskokemusta kerätään ja analysoidaan sekä hyödynnetään kehittämistyössä.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
430 Hyvinvoinnin edistäminen						
Toimintatulot	284 810	384 900	311 900	311 900	296 900	296 900
Myyntituotot	59 021	185 400	135 200	135 200	135 200	135 200
Maksutuotot	0					
Tuet ja avustukset	81 463	91 800	69 200	69 200	54 200	54 200
Muut toimintatuotot	144 326	107 700	107 500	107 500	107 500	107 500
Toimintamenot	-2 990 657	-3 173 700	-3 268 700	-3 268 700	-3 281 200	-3 293 500
Henkilöstömenot	-1 182 453	-1 312 800	-1 308 300	-1 308 300	-1 320 800	-1 333 100
Palvelujen ostot	-465 296	-579 100	-604 900	-604 900	-604 900	-604 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-238 918	-187 500	-188 200	-188 200	-188 200	-188 200
Avustukset	-251 953	-195 000	-195 000	-195 000	-195 000	-195 000
Muut toimintamenot	-852 037	-899 300	-972 300	-972 300	-972 300	-972 300
Toimintakate	-2 705 847	-2 788 800	-2 956 800	-2 956 800	-2 984 300	-2 996 600
Toimintakate €/asukas	-136,13	-141,56	-151,63	-151,63	-154,63	-156,89
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-177 468	-144 600	-166 000	-166 000	-166 000	-166 000
Suunnitelmapoistot	-21 641	-87 800	-189 400	-189 400	-144 000	-144 000
Yhteensä	-2 904 956	-3 021 200	-3 312 200	-3 312 200	-3 294 300	-3 306 600

TALOUS JA TALOUSSUUNNITELMA 2022–2024

Tulorahoitus kattaa tulosalueen menoista noin 11 %. Kumppanuus ja järjestöyhteistyöhön myönnettävät avustukset ovat 7 % toimintakatteesta. Henkilöstömenoja lisää työkykyjohtamiseen liittyvät kustannukset, jotka raportoidaan vuoden lopussa henkilöstökertomuksessa. Kirjasto- ja tietopalveluiden, kulttuuripalveluiden ja lii-

kuntapalveluiden kehittämiseksi ja hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi selvitetään vuoden 2022 hankerahoitusten mahdollisuudet mm. opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja aluehallintovirastolta. Hankerahakemuksissa huomioidaan yhteistyö myös eri tulosalueiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	22,75	23,25	23,25	0	23,25	21,25
Tilapäiset						
Yhteensä	22,75	23,25	23,25	0	23,25	21,25
HTV						
Vakinaiset	22,75	23,25	23,25	0	23,25	21,25
Tilapäiset						
Yhteensä	22,75	23,25	23,25	0	23,25	21,25

Hyvinvoinnin edistämisen tulosalueen henkilöstömäärä vähentyy vuoteen 2023 mennessä.

Eläköitymisten myötä työnkuvia järjestellään uudelleen. Työnkuvien uudelleenjärjestelyissä pyritään yli toimialarajojen tapahtuvaan ja mahdollisuuksien mukaan myös eri tulosalueiden väliseen yhteistyöhön ja siten palvelujen kannalta tarkoituksenmukaisten tehtäväkokonaisuuksien muodostamiseen.

Asukaskokemusta hyödynnetään palvelujen parantamisessa. Palveluosaamiseen ja kehittämiseen kiinnitetään vuonna 2022 erityistä huomiota. Koulutussisällöissä keskeisiä ovat digitaitojen vahvistaminen, itsensä johtaminen sekä toiminnan suunnittelu- ja arviointitaidot. Koko henkilöstölle on laadittu osaamisen kehittymisen suunnitelmat, joita toteutetaan ja arvioidaan säännöllisesti.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Talousarvion 2022 ja taloussuunnitelmavuosien 2022-2024 yhtenä riskinä on naapurikuntien osallisuus monipalveluauton käyttöön.

Osallistavan toimintakulttuurin edistäminen edellyttää mahdollisuuksia tavata ja kuulla kuntalaisia. Koronan aikana ovat kontaktit vähentyneet, eikä digitaalisia korvavina käytäntöjä ole otettu kattavasti käyttöön. Uusien toimintamallien opettelu haastaa työntekijät.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Hyvinvoinnin edistämisen vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
HYVINVOIVA HAMINALAINEN YHTEENSÄ						
Toimintatulot	1 898 898	2 176 900	2 275 600	2 275 600	1 961 700	1 961 700
Myyntituotot	430 960	533 800	696 500	696 500	691 500	691 500
Maksutuotot	770 715	875 200	817 100	817 100	802 600	802 600
Tuet ja avustukset	446 083	609 400	610 100	610 100	315 700	315 700
Muut toimintatuotot	251 140	158 500	151 900	151 900	151 900	151 900
Toimintamenot	-35 918 270	-37 752 000	-38 614 800	-38 614 800	-38 161 300	-38 378 100
Henkilöstömenot	-20 564 584	-21 763 000	-22 378 600	-22 378 600	-22 101 000	-22 317 800
Palvelujen ostot	-4 725 879	-6 087 300	-6 265 300	-6 265 300	-6 209 100	-6 209 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-928 228	-842 700	-958 200	-958 200	-951 800	-951 800
Avustukset	-1 836 620	-955 000	-895 000	-895 000	-895 000	-895 000
Muut toimintamenot	-7 862 959	-8 104 000	-8 117 700	-8 117 700	-8 004 400	-8 004 400
Toimintakate	-34 019 372	-35 575 100	-36 339 200	-36 339 200	-36 199 600	-36 416 400
Toimintakate €/asukas	-1711,49	-1805,84	-1863,55	-1863,55	-1875,63	-1906,62
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 925 164	-1 403 300	-1 604 600	-1 604 600	-1 604 700	-1 604 700
Suunnitelmapoistot	-274 117	-305 200	-416 800	-416 800	-443 700	-443 700
Yhteensä	-36 218 654	-37 283 600	-38 360 600	-38 360 600	-38 248 000	-38 464 800

6.5 Vetovoimainen Hamina

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Tulosyksiköt	Elinkeinopalvelut, Maaseutupalvelut ja Vetovoimapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Elinkeinoelämän kehityshankkeiden tukeminen ja toimivien ratkaisujen etsiminen kumppanuuk-sien ja seutuyhteistyön avulla. Tavoitteena on luoda menestymisedellytyksiä paikkakunnalla jo oleville ja sinne aikoville yrityksille. Työllisyyden edistäminen on osa kaupungin elinkeinopolitiikkaa. Uusien työpaikkojen luomiseksi panostetaan voimakkaasti markkinointiin. Luodaan mahdollisimman hyvät edellytykset ja valmiudet monipuolisen tonttitarjonnan aikaansaamiseksi onnistuneen maanhankinnan ja ajantasaisen kaavoituksen avulla. Elinvoimaisen maaseudun kehittäminen ja kaupungin elinvoimasta ja vetovoimasta huolehtiminen ovat keskeisiä tehtäviä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kaupungin väestökehitys on ollut viime vuosina laskeva, johtuen lähinnä luonnollisen väestökehityksen alenemasta. Kehityksen muuttamiseksi positiiviseksi tärkeintä on luoda edellytykset uusien työpaikkojen syntymiselle ja jo toimivien yritysten toimintaedellytysten parantamiselle sekä luoda kaupungista nykyisille ja tuleville asukkaille viihtyisä kotikaupunki.

Kaupungin brändillä ja imagolla on tässä myös merkittävä rooli. Brändiä ja imagoa on vahvistettava myös tulevaisuudessa. Ihmisten tietoisuus Haminasta ei ole kovinkaan suurta. Tämä on yksi merkittävä asia, joka vaatii tulevaisuudessa panostuksia.

Tervasaaren alueen esillä pitäminen, toteuttaminen ja markkinointi ovat merkittäviä tekijöitä. Tervasaaren ja Oolanninpuiston toteuttaminen sekä alueen toteuttaminen kaupunkilaisten ajanviettopaikaksi on merkittävä pito- ja vetovoimatekijä. Huomattavaa on myös asumisen muuttuminen ja miten kaupunki vastaa muuttuvaan kysyntään sekä kaupunkilaisten tarpeisiin. Vuokra-asuntojen kysyntä on Tervasaarella ollut vilkasta. Tämä luo hyvän pohjan alueen jatkorakentamiselle. Markkinointiin tässä asiassa on panostettava tulevaisuudessa. Myös keskustan kehittämiseen on panostettava huolehtimalla viihtyisyydestä sekä arjen turvallisuudesta.

Matkailun merkitys on korostunut Haminassa viimeisten kahden vuoden aikana. Koronaviruspandemia esti käytännössä ulkomaille suuntautuvat lomamatkat, joka näkyi vilkkaana kotimaan matkailuna. Jotta jatkossakin Hamina onnistuu vakiinnuttamaan paikkansa kesäkaupunkien joukossa ja matkailusta saadaan aktiivista ympärivuotista toimintaa, pitää matkailuun ja niihin liittyviin tuotteisiin panostaa voimakkaasti.

Maaseutua ja kaupunkia ei tule erotella toisistaan vaan nähdä ne kokonaisuutena, jossa molempien menestymi-

nen tukee kaupungin elinvoimaisuutta. Maaseutupalveluilla on tässä merkittävä rooli lakisääteisten palveluiden tuottamisen lisäksi.

Linnoituksen ja erityisesti Bastionin alue erottaa Haminan kaupungin positiivisesti muista vastaavanlaisista kaupungeista ja antaa kaupungille oman merkittävän identiteetin. Tässä tapahtumatuotannolla, matkailulla ja museoilla on merkittävä rooli.

Koronaviruspandemia on hellittämässä, mutta paluuta vanhaan normaaliin ei ole. Koronavirus muutti maailmaa sekä ihmisten käyttäytymistä. Näihin muutoksiin kaupungin pitää reagoida sekä muuttaa myös omaa toimintaansa. Pandemia saattaa vielä nostaa päätään alueellisesti ja tällöin kaupungilla on oltava suunnitelmat, miten tapahtumat yms. toteutetaan tällaisessa tilanteessa.

Satamasidonnan teollisuuden merkitys korostuu myös tulevina vuosina. Odotettavissa on, että tonttikysyntä jatkuu vilkkaana. Kaupungin on varmistettava, että jalostettavaa maata löytyy riittäviä määriä kiinnostavilta alueilta.

Korkeakouluysteistyön merkitys tulee myös korostumaan opinnäytetöiden, gradujen sekä tutkimusten hyödyntämisen kautta.

Etätoiminnot tulevat kasvamaan entistä merkittävämpään rooliin. Tämä tarkoittaa sekä asumisen, työpaikkojen sekä kilpailukykyvaliokunnan alaisen toiminnan joustavaa sekä ketterää toimintaa. Sijainnin merkitys tulee globaalisti pienenemään. Tämä antaa Haminan kaupungille uusia mahdollisuuksia elinvoiman vahvistamisessa. Elämysten rooli kasvaa ja myös ekologisuus nousee entistä vahvempaan asemaan. On myös havaittavissa kotuutalouden korostumista sekä lähellä olevista aineksista rakentuvaa työ- ja elinympäristöä. Näissä kaikissa tulevaisuudessa ja käynnissä olevissa muutoksissa digitaalisuudella,

sen hyödyntämisellä sekä uudella viestinnällä on suuri rooli.

Yrittäjien kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistettävä vielä entisestään tulevaisuudessa.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIKÖISTÄ

Elinkeinopalvelut

HaminaKotkan Satama Oy, siihen liittyvä satamasidon-nainen teollisuus sekä Haminan profiloituminen datakeskusten houkuttelevan sijaintipaikkana muodostaa kaupungin elinkeinopalveluiden merkittävimpiä kokonaisuuksia. Nämä luovat vankan pohjan myös tulevaisuuden laajamittaiselle kehittämiselle. Tätä tukee myös yhdessä Cursorin kanssa tuotettavat yrityspalvelut, kaupungin ja yrittäjien välinen yhteistyö sekä kaupungin tuottamat työelämäpalvelut. Työelämäpalveluiden tekemä työllisy-

den edistäminen on tulevaisuudessa merkittävässä roolissa. Kaupungin tulee vastata työelämän uusiin haasteisiin ja mahdollistaa tätä kautta myös uusien työpaikkojen syntymistä kuin myös työttömyyden vähentämistä.

Tähän kokonaisuuteen liittyy myös matkailuun panostaminen. Kaupungin tulee jatkossa luoda lisäarvoa olemassa olevalle toiminnalle. Haminalla on vahvuuksia joita hyödyntää ja tuotteistaa yhdessä alueen yrittäjien kanssa.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut on vakiinnuttanut roolinsa ja toimintatapansa osaksi kaupungin ja alueen toimintaa. Maaseutupalveluiden ydintehtävän eli viljelijätukien toimeenpanon osalta toiminta on lainsäädännöllisellä tasolla hyvin tarkkaan määritelty ja Hamina käsin toimiva yksikkö on resursseiltaan hyvässä kunnossa.

Maaseutuyritysten toiminnan laajentuminen ja monipuolistuminen asettavat maaseutupalveluille merkittävän kehittämishaasteen myös tulevaisuudessa. Maaseutupalveluiden uusi rooli maaseudun ja koko kaupungin elinvoimaisuuden lisäämisessä tulee nousemaan entistä merkittävämpään rooliin.

Tapahtumatuotanto

Tapahtumatuotannossa tärkeää on luoda edellytyksen kaupungissa toteutettaville tapahtumille. Vuodelle 2022 on jo Bastionin osalta varauksia tullut hyvin. Myös valtakunnallisesti merkittävien tapahtumien Tattoon sekä Hevoset Bastionissa toteutuminen näyttää varmalta. Edellisten kesien näyttelytoiminta on osoittanut vahvuutensa ja

näyttelytoimintaa tullaan jatkamaan myös tulevina vuosina. Tapahtumatuotannon osalta toiminta ei keskity vain Bastioniin vaan ulottuu koko kaupungin alueelle. Bastionin infrastruktuuria vahvistetaan uusilla istuimilla ja kat-somorakenteiden lisäosilla, jotka mahdollistavat myös ulosvuokrauksen ja vahvistavat Bastionin tulopohjaa.

Museot

Museoissa vuoden 2022 merkittävimmät tavoitteet ovat museon kokoelmien muutto ulkopuoliselta vuokratuista huonokuntoisista säilytystiloista kaupungin omaan, tarkoitusta varten kunnostettuun kiinteistöön, sekä Haminan linnoitushistoriaa esittelevän verkkonäyttelyn toteuttaminen. Kokoelmasäilytystilojen muutolla on mahdollisuus saavuttaa pitkän tähtäimen säästöjä ja parantaa toiminnan tehokkuutta ja edistää kokoelmien säilyvyyttä. Linnoituksen verkkonäyttelyn on tarkoitus edeltää suunnitellun peruskorjauksen jälkeen museorakennuksen alimpaan kerrokseen toteutettavaa fyysistä linnoitusnäyttelyä ja tukea linnoituksen markkinointia matkailukohteena. Näyttelyn avulla linnoitukseen on mahdollista tehdä myös virtuaalisia vierailuja esimerkiksi tiloihin joita turvallisuussyistä ei pystytä avaamaan yleisölle.

Vuonna 2021 valmistuneen kaupunginmuseon pysyvän näyttelyn digitekniikka mahdollistaa myös tämän näyttelyn laajentamisen jatkossa verkkonäyttelyksi, mikä edelleen mahdollistaa esimerkiksi virtuaalivierailujen toteuttamisen. Myös ulkopuolista rahoitusta haetaan museoiden digiuudistusten jatkamiseksi. Museoiden perusrahoitusta pyritään edelleen laajentamaan myös erillisillä hankerahoituksilla. Näyttelytoiminnassa tehdään lisäksi yhteistyötä kaupungin muiden tapahtumien kanssa.

Toimintaa ja näyttelyitä kehitetään houkuttelemaan sekä matkailijoita että kaupunkilaisia.

KEHITTÄMINEN

Haminassa on meneillään useita kehittämishankkeita eri tahojen kanssa. Merkittävimpiä näistä ovat satamasidon- naiseen teollisuuteen liittyvät hankkeet sekä keskustan kehittämiseen tähtäävät Tervasaaren sekä Kesäpuiston hankkeet.

Henkilökunnan tekemä kehittämistyö on myös merkittävässä asemassa, koska he toimivat koko ajan kaupunkilaisten kanssa rajapinnassa.

Seutukaupunkien kanssa Hamina on yhteistyössä osallistunut osaavan työvoiman saatavuuteen keskittyvään verkostohankkeeseen.

Työllisyyden hoidon osalta siirrytään entistä vahvemmin kaupungin osaamisen roolin kasvattamiseen. Tätä työtä tehdään yhdessä Ekamin kanssa.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Tapahtumatuotannon osalta siirrytään käyttämään tapahtumien aikana lyhytaikaista kausityövoimaa sekä vahvistetaan entisestään seurojen ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tulevat investoinnit sekä kansainvälisesti merkittävät tapahtumat mahdollistavat myös myyntitulojen kasvua.

Elinkeinoelämän sekä matkailun osalta yhteistyötä Cursorin kanssa tiivistetään entisestään, jotta pystytään välttämään päällekkäisyydet ja saadaan tehtävät kohdentumaan oikein. Tämä tarkoittaa samalla nykyisten yritysten toiminnan ja uusien yritysideoiden tukemista sekä matkailijoiden ja yritystoiminnan houkuttelemista kaupunkiin.

Sataman osalta kaupunki on mukana Business Mooring -kehittämishankkeessa.

Joukkoliikenteen osalta kehittämistyö jatkuu. Tässä yhteydessä on hyvä huomioida tulevaisuuden vaikutukset sekä muutokset. Kotkan kaupungin kanssa on mietittävä, miten tulevaisuuden vaatimuksiin pystytään vastaamaan ja varustautumaan jo nyt.

Maaseutupalvelujen 2019 alkaneella Hinkua Kyliin teemalla jatketaan maaseudun ja maaseutuyritysten esille nostoa yritysvierailujen, maaseutukierrosten ja Ekologinen Hamina maaseututapahtumien avulla. Kehittämisyhdistys Sepra Ry:n toimintaa tuetaan.

Myös MeriHaminan kanssa tehtävä yhteistyö on merkityksellistä.

Työllisyydenhoidon osalta toimintamalli hiotaan Ekamin kanssa siten, että koko kaupungin organisaatio otetaan vahvasti mukaan toimintaan. Tällä tavalla saadaan varmistettua parhaalla mahdollisella tavalla työttömyyden vähentyminen kaupungin omana toimintana.

Myös ulkopuolisista vuokratiloista luopuminen parantaa myös tuottavuutta.

Mikäli tapahtumatuotannon myyntitulojen kasvu onnistuu optimaalisella tavalla, on tuottavuus toimien parantumisen kokonaisuus yli 100.000 euroa vuodessa.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
511 Elinkeino- ja vetovoimapalvelut						
Toimintatulot	732 723	1 570 300	1 828 900	1 828 900	544 900	1 644 900
Myyntituotot	274 991	1 213 000	1 391 000	1 391 000	332 000	1 207 000
Tuet ja avustukset	150 955	235 300	255 900	255 900	30 900	255 900
Muut toimintatuotot	306 777	122 000	182 000	182 000	182 000	182 000
Toimintamenot	-4 527 731	-5 497 100	-6 039 900	-6 039 900	-4 844 200	-5 756 500
Henkilöstömenot	-1 255 542	-1 351 000	-1 407 200	-1 407 200	-1 341 800	-1 433 800
Palvelujen ostot	-2 051 837	-2 666 000	-3 074 800	-3 074 800	-2 103 600	-2 819 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-131 221	-68 500	-85 700	-85 700	-53 600	-85 700
Avustukset	-130 100	-377 000	-414 000	-414 000	-414 000	-414 000
Muut toimintamenot	-959 030	-1 034 600	-1 058 200	-1 058 200	-931 200	-1 003 200
Toimintakate	-3 795 009	-3 926 800	-4 211 000	-4 211 000	-4 299 300	-4 111 600
Toimintakate €/asukas	-190,92	-199,33	-215,95	-215,95	-222,76	-215,27
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-226 885	-170 600	-179 900	-179 900	-179 900	-179 900
Suunnitelmapoistot	-187 678	-169 900	-209 600	-209 600	-214 500	-214 500
Yhteensä	-4 209 572	-4 267 300	-4 600 500	-4 600 500	-4 693 700	-4 506 000

TALOUS

Satama-alueeseen sekä satamasidonnaiseen teollisuuden panostaminen on vuosittaista toimintaa elinvoima-

palveluissa. Tämä vaatii kaupungilta myös kehittämispäätöksiä.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Tattoo järjestetään vuosina 2022 ja 2024. Vuonna 2022 järjestettävä Hevoset Bastionissa -tapahtumasta on tarkoitus tulla jatkuvaa toimintaa. Joulunajan tapahtumiin panostetaan myös tulevina vuosina. Satama-alueeseen

sekä satamasidonnaiseen teollisuuden panostaminen jatkuu.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	17	18	17		17	17
Tilapäiset	4	6	7	+3	4	6
Yhteensä	21	24	24	+3	21	23
HTV						
Vakinaiset	17	18	17	0	17	17
Tilapäiset	4	5	5,5	+1,5	4	5,5
Yhteensä	19,6	24,9	25,9	+1	26,9	24,3

Maaseutupalveluissa on neljä vakituista ja yksi määräaikainen kokoaikainen työntekijä.

Henkilöstömäärää lisää tilapäiväisten osalta Hevoset Bastionissa tapahtuman järjestämisen vaatimat resurssit

sekä vuosina 2022 ja 2024 järjestettävän Tattooon resurssit. Laskelmissa on huomioitu myös matkailuun panostamisen aiheuttamat vaatimukset.

Lisäksi vuoden 2022 henkilöstömäärää lisää museon varaston muuttoon tarvittava henkilöstöresurssi.

Henkilöstömäärässä ei ole mukana lyhytaikaiset sesonki-työntekijät.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Riskeinä ovat kysynnän vähyyt, tapahtumien päällekkäisyys lähikaupunkien kanssa sekä se että markkinoinnissa ei erottautuminen muista kaupungeista onnistu.

Maaseutupalveluissa riskit liittyvät toimintaan ja erityisesti henkilöstöön. Henkilöstön osaaminen ja riittävyys

sekä eriyttämisvaatimus maksajavirastotoiminnassa. Myös EU:n ohjelmakauden CAP 27 muutokset ovat isoja haasteita, kun ohjelmakausi mahdollisesti alkaa vuonna 2022.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Elinkeino- ja vetovoimapalveluiden vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkisuunnittelu
Tulosyksiköt	Kaavoitus ja maankäyttö
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Muutosjohtaja

Tehtävä Kaupunkiseutua suunnitellaan toimivaksi, viihtyisäksi ja ekotaloudellisesti kestäväksi. Huolehditaan kaupungin maapolitiikan valmistelusta, kaavoituksesta, tonttitarjonnasta, kiinteistönmuodostuksesta sekä mittaus- ja kartastopalveluista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kaavoituksella ja tonttitarjonnalla varaudutaan erillisten yritysten tarpeisiin ja sekä asuinrakentamisen tarpeisiin. Tonttien osalta merkittävää on Haminan kokoisessa ja kaltaisessa kaupungissa tonttien sijainnilla. Tontti- ja asuntomarkkinat ovat Haminalle vetovoimatekijä. Näin ollen kaupungin on jalostettava ja varmistettava, että tontteja löytyy sellaisilta alueilta, joihin ihmisten ja yritysten kiinnostus kohdistuu. Tämä tarkoittaa sekä uusien alueiden käyttöönottoa, että myös vanhojen tiivistämistä. Vaikka kysyntä on viime vuosina ollut hiljaista, enakoimalla pystytään varautumaan myös kysynnän vilkastumiseen. Rakennuslupien kysynnässä on havaittavissa nousua.

Maanhankintaa on jatkettava aktiivisesti ja suunnattava sitä myös uusille alueille.

Korkeakouluysteistyön merkitys tulee myös korostumaan opinnäytetöiden, gradujen sekä tutkimusten hyödyntämisen kautta.

Etätoiminnot tulevat kasvamaan entistä merkittävämpään rooliin. Tämä tarkoittaa sekä asumisen, työpaikkojen sekä kilpailukykyvaliokunnan alaisen toiminnan joustavaa sekä ketterää toimintaa. Sijainnin merkitys tulee globaalisti pienenemään. Tämä antaa Haminan kaupungille uusia mahdollisuuksia elinvoiman vahvistamisessa. Elämysten rooli kasvaa ja myös ekologisuus nousee entistä vahvempaan asemaan. On myös havaittavissa kohtuutalouden korostumista sekä lähellä olevista aineksista rakentuvaa työ- ja elinympäristöä. Näissä kaikissa tulevaisuudessa ja käynnissä olevissa muutoksissa digitaalisuudella, sen hyödyntämisellä sekä uudella viestinnällä on suuri rooli.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIÖISTÄ

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaupunkisuunnittelun tulosalue hoitaa kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvät erilaiset tehtävät yhdessä ja yhteistyössä kaupungin muun organisaation kanssa. Kaavoitusprosessista vastaa kaupunginarkkitehti. Maankäytön eri tehtävistä (maapolitiikan valmistelu, tonttitarjonta,

paikkatietopalvelut, kiinteistönmuodostus, mittaus- ja kartastopalvelut sekä metsätilojen hallinnoimisesta) vastaa kaupungingeodeetti.

KEHITTÄMINEN

Kaupunkisuunnittelun henkilöstön osaamista kehitetään osallistamalla oman alan koulutustilaisuuksiin ja lainsäädäntömuutoksiin liittyviin koulutustilaisuuksiin. Lisäksi neljä henkilöä osallistuu sisäisen kehittäjän koulutukseen ja samalla kehittää omia työprosessejaan.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
515 Kaupunkisuunnittelu						
Toimintatulot	7 671 420	7 292 700	7 537 600	7 537 600	7 537 600	7 537 600
Myyntituotot	497 223	370 700	383 600	383 600	383 600	383 600
Maksutuotot	41 255	40 000	42 000	42 000	42 000	42 000
Tuet ja avustukset	0					
Muut toimintatuotot	7 132 942	6 882 000	7 112 000	7 112 000	7 112 000	7 112 000
Valmistus omaan käyttöön	36 411	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500
Toimintamenot	-1 016 334	-1 257 500	-1 371 200	-1 371 200	-1 377 300	-1 383 700
Henkilöstömenot	-695 519	-757 200	-689 500	-689 500	-695 600	-702 000
Palvelujen ostot	-225 012	-391 100	-573 000	-573 000	-573 000	-573 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 570	-33 600	-33 600	-33 600	-33 600	-33 600
Muut toimintamenot	-69 232	-75 600	-75 100	-75 100	-75 100	-75 100
Toimintakate	6 691 496	6 066 700	6 197 900	6 197 900	6 191 800	6 185 400
Toimintakate €/asukas	336,65	307,95	317,84	317,84	320,82	323,84
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-97 187	-71 300	-73 900	-73 900	-73 900	-73 900
Suunnitelmapoistot	-641 989	-453 500	-406 300	-406 300	-364 300	-364 300
Yhteensä	5 952 320	5 541 900	5 717 700	5 717 700	5 753 600	5 747 200

TALOUS

Oikea-aikaisella maanhankinnalla ja kaavoituksella varmistetaan, että eri käyttötarkoitukseen löytyy valmiita luovutuskelpoisia tontteja.

Tonttimarkkinointia kehitetään ja varmistetaan, että oikeanlaisia tontteja on tarjolla oikeasta paikasta.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Tavoitteena ovat Keskisen ja Itäisen saariston sekä Järvi-alueiden osayleiskaavan muutokset. Myös Mäntlahti-Pyötsaari yleiskaavan työstämistä jatketaan.

Summan risteysalueen kaavatonttien kysyntä on ollut pientä. Siksi alueen kaavan ajantasaisuus otetaan selvityksen alle ja mahdolliset muutostarpeet selvitetään.

Pientalotonttien kysynnän kasvuun varaudutaan uudistamalla ja tiivistämällä vanhoja tai osin toteutumattomia

asemakaava-alueita. Kokonaan uusia pientaloalueita ei avata ennen vuotta 2023, mikäli kysyntä ei oleellisesti kasva.

Myös satamasidonnan teollisuuden tarvitsemiin tonttitarpeisiin varaudutaan.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS 2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	14	13	13	0	13	11
Tilapäiset	1	1	0	-1	0	0
Yhteensä	15	14	13	-1	13	11
HTV						
Vakinaiset	14	12,5	12,5	0	12,5	11
Tilapäiset	0,5	0,5	0	-0,5	0	0
Yhteensä	14,5	13	12,5	-0,5	12,5	11

Odotettavissa oleviin samanaikaisiin eläköitymisiin tulee varautua.

Kaupunkisuunnittelun osaamista kehitetään laajentamalla kaavoitusosaamista kaupunkiorganisaation sisällä.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Kaupunkisuunnittelun suurimmat tulot saadaan maanvuokramaksuista. Isojen yritysten konkurssit tai muut syyt vuokranmaksujen keskeytymiselle aiheuttavat riskin tulokertymälle. Siksi sopimusten vuokranmaksua seurataan tiiviisti ja ongelmatilanteissa saatavien valvonta käynnistetään välittömästi.

Maanhankinnan investointimäärärahojen mahdollinen leikkaaminen johtaa toiminnallisiin riskeihin.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Kaupunkisuunnittelun vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimielin	KAUPUNKIKEHITYSVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkikehityspalvelut
Tulosityksiköt	Kiinteistöpalvelut, Aluepalvelut, Ruoka- ja puhtaushuolto
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Ympäristöpäällikkö

Tehtävä	<p>Kaupungin toimitiloista ja yleisistä alueista huolehtiminen asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti, huomioiden myös kaupunkiympäristön turvallisuus, viihtyisyyden ylläpito ja kehittäminen.</p> <p>Kaupungin palvelualueilla on käyttötärpeen ja taloudellisten resurssien mukaiset toimitilat. Infrastruktuurin ja kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen.</p> <p>Tuottaa kaupungin eri tilaajille tukipalveluja, joilla täydennetään tilaajien kasvatuksellisia, terveydellisiä ja elämyksellisiä tavoitteita. Aktiivisen toiminnan sekä ammattitaitoisten ja kehityshaluisten moniosaajien avulla huomioidaan asiakastyytyväisyys, taloudellisuus ja henkilöstön hyvinvointi.</p>
---------	--

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kaupunkikehityspalveluiden osalta tulevaisuutta leimaa asukkaiden vaatimuksen kaupungin infraan ja viihtyisyyteen. Näissä toiminnoissa asukkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden mukaanotto on enemmän kuin tärkeää. Yhteistyötä ei voida tehdä vain investointien kohdalla, vaan yhteistyö on ulotettu myös palvelutuotantoon. Tämä tarkoittaa kumppanuuksien laajentamista jokapäiväisiin tehtäviin ja kokonaisuuksiin. Kaupungin viihtyvyys sekä erityisesti yleisten alueiden houkuttelevuus tulee olemaan merkittävässä roolissa erityisesti silloin kun puhutaan pitovoimasta.

Kaupungin toiminnot tiivistyvät, joka asettaa entistä merkittävämmän roolin kiinteistökehitykselle ja sen hyödyntämiselle. Myös korjausvelan hallinta, pitkän tähtäimen suunnitelmat sekä kiinteistöjen jalostusmahdollisuuksien

tunnistaminen asemoivat kaupungin tehtävät uuteen rooliin.

Kaupungin viihtyisyyttä voidaan edistää monilla tavoilla. Tässä yhteydessä on huomioitava myös turvallisuus sekä miten turvallisiksi kaupunkilaiset kokevat ympäristön.

Perinteiset ratkaisut eivät ole aina parhaita. Korona-pandemian aiheuttamat muutokset ihmisten käyttäytymisessä korosti kaupungin roolia hyvän elämän mahdollistajana. Tätä työtä pitää jatkaa laajalla rintamalla ja huomioiden kaupunkikehityspalveluiden puolella uudenlaiset ajattelutavat toiminnassa.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIÖISTÄ

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut huolehtivat tarvittavien tilojen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja huollosta. Pitkätähdimen suunnitelmat luovat vankan pohjan tehdän rakennusten suhteen oikeita ratkaisuja. Kiinteistöjen jalostaminen omaa käyttöä palveleviksi sekä kiinteistösijoittajien kanssa tehtävä yhteistyö tulevat korostumaan tulevan vuoden toiminnassa.

Tämä tarkoittaa myös turhista kiinteistöistä eron pääsemistä, mutta myös strategisesti merkittävien kiinteistöjen kehittämistä.

Aluepalvelut

Aluepalvelut huolehtivat kaupungin tie-, katu- ja aluetekniikan suunnittelusta, rakennuttamisesta, huollosta, viheralueista, puistoista, kaupunkimetsistä sekä liikuntapaikoista. Toimintaan on otettu tiiviisti kaupunkilaiset mukaan ja tätä jatketaan mm. Tarmolan alueen kehittämisen kohdalla. Kaupunkilaisille luodaan mahdollisuus osallistua oman elinympäristön kehittämiseen ja oman osaamisen

ja mielenkiinnon mukaan kytkemiseen kaupungin palvelutuotantoon.

Aluepalveluiden osalta huomiota tullaan kiinnittämään tulevana vuosina olemassa olevan infran kunnossapitämiseen sekä laadukkaaseen palvelutuotantoon.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruoka- ja puhtauspalvelut tarjoavat palveluita Haminan kaupungin kouluille, päiväkodeille, liikuntapalveluille sekä Kymsojen asiakkaille. Hyvinvointialueiden käynnistymisen vaikutukset on arvioitava.

Kehitämme palvelujamme ruokailusuositusten ja palvelumuotoilun periaatteiden mukaisesti ja koulutamme koko henkilökuntaamme, jotta voisimme palvella asiakkaitamme mahdollisimman hyvin.

KEHITTÄMINEN

Kehittämisessä aluepalvelut ovat tiiviisti mukana Haminan Veden kanssa tehtävässä yhteistyössä, investoinneissa sekä toimintojen kehittämisessä. Erityisesti Tervasaaren, satama-alueen sekä keskustan suunnat ovat oleellisia.

Jo aiemmin todettu kaupunkilaisten mukaanotto tärkeäksi ja sitä tullaan jatkamaan myös tulevaisuudessa.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Turhasta kiinteistömässstä eroon pääseminen on yksi merkittävämpiä tuottavuuden parantamiseen liittyviä tekijöitä.

Myös uudenlainen tekeminen yli organisaatorajojen mahdollistaa resurssien optimaalisen käytön. Uusissa

Ruokapalveluissa pyritään lisäämään ruokalistalle enemmän kasvisruokavaihtoehtoja sekä ottamaan asiakasraa- teja käyttöön.

Palveluverkkoratkaisujen sekä muiden mahdollisten enakoimattomien muutosten vaikutuksia ei voida arvioida tässä vaiheessa.

Varautuminen on yksi kiinteistö- ja aluepalveluiden merkittävimpiä osa-alueita. Nämä toiminnot ovat kriittisiä toimintojen ylläpidon kannalta.

Myös liikuntapalveluiden puolelta löytyy osaamista jota kriisitilanteessa esim. kiinteistöpalvelut voivat hyödyntää. Mm. tästä syystä tulevaisuudessa tehdään työtä entistä vahvemmin yli organisaatorajojen.

rekrytoinneissa painotetaan koko organisaation tarpeita. Myös energiatehokkaisiin lämmitysratkaisuihin satsaamalla on mahdollista saavuttaa merkittäviä säästöjä. Vaikutukset vuositasona on arvioitu noin 200.000 euroa.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
520 Kaupunkikehityspalvelut						
Toimintatulot	22 736 907	23 797 800	23 196 500	23 196 500	21 210 500	21 237 500
Myyntituotot	6 397 394	7 571 000	7 641 700	7 641 700	6 378 700	6 378 700
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	138 805	143 700	177 500	177 500	177 500	177 500
Muut toimintatuotot	16 200 708	16 083 100	15 377 300	15 377 300	14 654 300	14 681 300
Valmistus omaan käyttöön	374 656	225 000	295 000	295 000	295 000	295 000
Toimintamenot	-21 687 281	-22 039 000	-21 794 200	-21 794 200	-20 615 200	-20 678 000
Henkilöstömenot	-7 073 624	-7 642 500	-7 841 100	-7 841 100	-6 776 300	-6 839 100
Palvelujen ostot	-4 697 078	-4 710 100	-4 802 800	-4 802 800	-4 784 300	-4 784 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 743 065	-5 032 900	-4 596 900	-4 596 900	-4 512 500	-4 512 500
Avustukset	-199 184	-212 000	-213 500	-213 500	-213 500	-213 500
Muut toimintamenot	-4 974 330	-4 441 500	-4 339 900	-4 339 900	-4 328 600	-4 328 600
Toimintakate	1 424 282	1 983 800	1 697 300	1 697 300	890 300	854 500
Toimintakate €/asukas	71,65	100,70	87,04	87,04	46,13	44,74
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-590 580	-611 600	-663 400	-663 400	-663 400	-663 400
Suunnitelmapoistot	-6 263 818	-6 885 500	-7 085 700	-7 085 700	-7 265 500	-7 265 500
Yhteensä	-5 430 115	-5 513 300	-6 051 800	-6 051 800	-7 038 600	-7 074 400

TALOUS

Yhteistyötä kumppaneiden kanssa hyödynnetään myös jatkossa. Tämä tarkoittaa samalla myös toimintojen ja resurssien kohdentamista vaikuttaviin kokonaisuuksiin. Ylimääräisistä ja turhista tiloista luovutaan ja muiden tilojen käyttöastetta nostetaan. Investointien osalta panostetaan siihen, etteivät urakoitsijat joudu laskemaan tarjouksiin mukaan turhia riskejä.

Korjaukset priorisoidaan terveellisyyden ja turvallisuuden edellyttämiin tiloihin. Korjaukset toteutetaan PTS huomioiden, jotta kohdenetut eurot saadaan suunnattua merkittävyyden kannalta oikein.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Kumppanuuksia jalostetaan eteenpäin ja kiinteistöohjelman toimeenpanoa jatketaan aktiivisesti. Asiakastarpeet

sekä palveluverkon määrä määrittelevät tarkemmin tarpeet.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	170,7	170,7	170,7	0	147,7	147,7
Tilapäiset	11	11	11	0	10	10
Yhteensä	181,7	181,7	181,7	0	157,7	157,7
HTV						
Vakinaiset	165,84	161,97	161,97	0	137,82	137,82
Tilapäiset	8,87	8,87	8,87	0	7,87	7,87
Yhteensä	174,71	170,84	170,84	0	145,69	145,69

Henkilöstösuunnitelmassa on esitetty tämän hetkisen palvelutason tarve. Mikäli palvelulaajuus muuttuu, tulee henkilöstömäärä muuttumaan.

Merkittäviä lisäyksiä ei ole tiedossa. Toiminnan suuntaamista tarkastellaan koko ajan siten, että se palvelee asi-

akkaiden tarpeita. Hyvinvointialueiden perustaminen tarkoittaa, että osa henkilökunnasta tulee siirtymään vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden palvelukseen. Talousarvion laadintavaiheessa ei vielä tarkkaa tietoa tästä määrästä ole.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Merkittävä osa hallintorakennuksista alkaa olla käyttökänsä päässä, tämä saattaa aiheuttaa merkittäviäkin kustannuksia. Kiinteistöjen myynti tai jalostus ei onnistu tavoitteiden mukaisesti. Hoidettavien alueiden määrä kasvaa, mutta kumppanuuksien luominen ei onnistu tarvittavassa laajuudessaan.

Henkilöstön ikääntyessä tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat lisääntyneet ja aiheuttavat pitkiä sairauslomia ja enenaikaista eläköitymistä.

Syntyvyyden alentuessa tulevien vuosien päiväkotien ja koulujen asiakasmäärät pienenevät. Palveluverkkoratkaisut vaikuttavat ruoka- ja puhtauspalveluiden toimintaan.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Kaupunkikehityspalveluiden vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 talous-suunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimielin	LUPAVALIOKUNTA
Tulosalue	Ympäristön ja rakentamisen valvonta
Tulosyksiköt	Rakennusvalvonta, Ympäristönsuojelu ja Terveydensuojelu
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Ympäristöpäällikkö

Tehtävä Seudullisen ympäristön- ja terveydensuojelun edistäminen ja valvonta sekä elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Kaavoituksen toteutumisen valvonta sekä ympäristöön sopeutuvan, laadukkaan rakentamisen edistäminen Haminaassa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Lupa- ja valvontapalveluiden kysyntä pysynee nykyisellä tasolla. Eläinlääkintäpalvelujen kysyntä on kasvanut pandemian aikana ja sitä muokataan asiakaslähtöisesti. Yh-

teistyö Kaakon Kaksikon kanssa jatkuu. Eläinlääkintähuollon ja valvonnan yhteistyö Kotkan kaupungin kanssa on vakiintunut ja sitä jatketaan.

SITOVAT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet on esitetty kaikille yhteisenä vuoden 2022 talousarviossa. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi myös lupavaliokunnan alainen toiminta tulee työskentelemään.

Strategisista tavoitteista Ekologinen Hamina sekä Viihtyisä elin- ja kaupunkiympäristö ovat lupavaliokunnan toimialalle keskeisiä.

TULOSALUE MUODOSTUU SEURAAVISTA TULOSYKSIKÖISTÄ

Rakennusvalvonta

Rakentamisen lupamäärään ei odoteta merkittävää kasvua. Sähköinen lupakäsittely kattaa koko rakennusvalvonnan lupakäsittelyn. Sähköinen arkistointi on käytössä uusien hakemusten osalta.

Ympäristönsuojelu

Palvelujen kysyntä on asettunut edellisvuosien nousun tasolle. Resurssia on riittävästi.

Terveydensuojelu

Terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto ovat toistaiseksi kunnan järjestämisvastuulla. Eläinlääkärit sijoitetaan uudella tavalla. Muita muutoksia ei ole odotettavissa ennen vuotta 2026. Resurssit ovat nykyisen lainsäädännön vaatimalla tasolla.

KEHITTÄMINEN

Lupavaliokunnan alaista toimintaa sääntelee erityislainsäädäntö hyvin tiukasti. Tämä heijastuu myös kehittämistoimintaan. Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen ja

voimaantulo on helpottanut valvontatyötä, ja siten myös resurssien kohdentamista tärkeimpiin tehtäviin.

TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN

Taloudellisen tuottavuuden lisääminen on haasteellista, koska lupa- ja valvontatyössä painottuvat voimakkaasti henkilöstökustannukset, eikä tuloja pysty ennakoimaan

tarkasti. Eläinlääkäripalvelujen toiminnallisia hyötyjä lisätään keskittämällä palveluja asiakaskunnan mukaisesti.

TULOSLASKELMA

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
540 Ympäristön ja rakentamisen valvonta						
Toimintatulot	531 969	516 200	571 200	571 200	571 200	571 200
Myyntituotot	350 292	356 200	386 200	386 200	386 200	386 200
Maksutuotot	181 208	160 000	185 000	185 000	185 000	185 000
Tuet ja avustukset	0					
Muut toimintatuotot	469					
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 126 558	-1 222 200	-1 311 500	-1 311 500	-1 321 100	-1 330 600
Henkilöstömenot	-923 046	-944 500	-1 019 000	-1 019 000	-1 028 600	-1 038 100
Palvelujen ostot	-115 040	-186 900	-184 300	-184 300	-184 300	-184 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 728	-16 100	-16 300	-16 300	-16 300	-16 300
Muut toimintamenot	-61 744	-74 700	-91 900	-91 900	-91 900	-91 900
Toimintakate	-594 589	-706 000	-740 300	-740 300	-749 900	-759 400
Toimintakate €/asukas	-29,91	-35,84	-37,96	-37,96	-38,85	-39,76
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-95 297	-81 600	-88 000	-88 000	-88 000	-88 000
Suunnitelmapoistot	-1 356	-900	-700	-700	-500	-500
Yhteensä	-691 242	-788 500	-829 000	-829 000	-838 400	-847 900

TALOUS

Lupavaliokunnan alaiset tulot riippuvat lupahakemusten määrästä. Valvontamaksujen osalta ennakointi on hel-

pompaa, mutta ne ovat pieni osa kaikista tuloista. Talousarviossa pysyminen edellyttää menojen pysymistä suunnitellussa.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

Toiminnan volyymi pysyy entisellään. Epävarmuutta aiheuttaa lakimuutoksista mahdollisesti johtuvat lisätyöt tai muut vastaavat muutokset.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tulosalueen nimi	TP 2020	Ennuste 2021	TA 2022	Muutos (2021 - 2022)	TS 2023	TS2024
Henkilöstön määrä						
Vakinaiset	15	16	17	+1	17	17
Tilapäiset	2	2	2	0	1	1
Yhteensä	17	18	19	+1	18	18
HTV						
Vakinaiset	15	16	16,2	+0,2	16,2	16,2
Tilapäiset	0,25	0,75	1,0	+0,25	0,5	0,5
Yhteensä	15,25	16,75	17,2	+0,45	16,7	16,7

Eläinlääkäreitä on yksi lisää, mutta samalla neljä praktikkoa siirtyy 80%:n työaikaan. Terveysvalvonnassa on sopimuksen mukaisesti 0,5 htv lisäresurssi Kaakon Kaksikon käytössä.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Merkittävimmät riskit liittyvät työturvallisuuteen ja erityisesti eläinlääkintähuoltoon.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Ympäristön ja rakentamisen valvonnan vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
VETOVOIMAINEN HAMINA YHTEENSÄ						
Toimintatulot	31 673 017	33 177 000	33 134 200	33 134 200	29 864 200	30 991 200
Myyntituotot	7 519 899	9 510 900	9 802 500	9 802 500	7 480 500	8 355 500
Maksutuotot	222 463	200 000	227 000	227 000	227 000	227 000
Tuet ja avustukset	289 760	379 000	433 400	433 400	208 400	433 400
Muut toimintatuotot	23 640 895	23 087 100	22 671 300	22 671 300	21 948 300	21 975 300
Valmistus omaan käyttöön	411 067	256 500	326 500	326 500	326 500	326 500
Toimintamenot	-28 357 904	-30 015 800	-30 516 800	-30 516 800	-28 157 800	-29 148 800
Henkilöstömenot	-9 947 731	-10 695 200	-10 956 800	-10 956 800	-9 842 300	-10 013 000
Palvelujen ostot	-7 088 967	-7 954 100	-8 634 900	-8 634 900	-7 645 200	-8 361 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 927 584	-5 151 100	-4 732 500	-4 732 500	-4 616 000	-4 648 100
Avustukset	-329 284	-589 000	-627 500	-627 500	-627 500	-627 500
Muut toimintamenot	-6 064 337	-5 626 400	-5 565 100	-5 565 100	-5 426 800	-5 498 800
Toimintakate	3 726 180	3 417 700	2 943 900	2 943 900	2 032 900	2 168 900
Toimintakate €/asukas	187,46	173,49	150,97	150,97	105,33	113,55
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 009 949	-935 100	-1 005 200	-1 005 200	-1 005 200	-1 005 200
Suunnitelmapoistot	-7 094 841	-7 509 800	-7 702 300	-7 702 300	-7 844 800	-7 844 800
Yhteensä	-4 378 610	-5 027 200	-5 763 600	-5 763 600	-6 817 100	-6 681 100

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021 OSV II	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Toimintatulot	33 860 474	35 559 900	35 965 800	35 965 800	32 381 900	33 508 900
Myyntituotot	8 040 809	10 119 700	10 607 200	10 607 200	8 280 200	9 155 200
Maksutuotot	993 480	1 075 200	1 044 100	1 044 100	1 029 600	1 029 600
Tuet ja avustukset	847 065	1 101 400	1 158 800	1 158 800	639 400	864 400
Muut toimintatuotot	23 979 120	23 263 600	22 829 200	22 829 200	22 106 200	22 133 200
Valmistus omaan käyttöön	411 067	256 500	326 500	326 500	326 500	326 500
Toimintamenot	-156 890 221	-163 532 300	-164 939 000	-164 939 000	-75 194 000	-76 420 100
Henkilöstömenot	-33 842 213	-35 907 000	-36 818 000	-36 818 000	-35 443 400	-35 849 200
Palvelujen ostot	-100 249 540	-105 636 300	-106 491 200	-106 491 200	-18 495 300	-19 211 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 929 307	-6 048 200	-5 746 200	-5 746 200	-5 623 300	-5 655 400
Avustukset	-2 335 440	-1 747 000	-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500
Muut toimintamenot	-14 533 722	-14 193 800	-14 158 100	-14 158 100	-13 906 500	-13 978 500
Toimintakate	-122 618 681	-127 715 900	-128 973 200	-128 973 200	-42 812 100	-42 911 200
Toimintakate €/asukas	-6168,87	-6483,04	-6614,01	-6614,01	-2218,24	-2246,66
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	0	0	0	0	0	0
Suunnitelmapoistot	-7 425 157	-7 860 000	-8 175 500	-8 175 500	-8 373 700	-8 373 700
Yhteensä	-130 043 839	-135 575 900	-137 148 700	-137 148 700	-51 185 800	-51 284 900

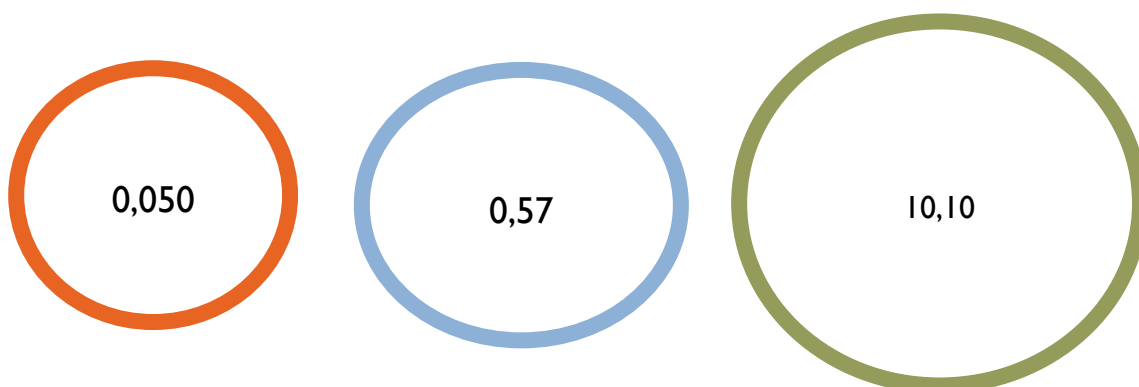
7 INVESTOINTIOSA

Strategisen johtamisen investoinnit

Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit

Vetovoimaisen Haminan investoinnit

Nettoinvestoinnit, milj. €

7.1 Strategisen johtamisen investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Strateginen johtaminen
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Kj:n esitys 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Strategisen johtamisen investoinnit						
Menot	-7 115 039	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Myynnit	475 000	340 000				
Rahoitusosuudet						
Netto	-6 640 039	290 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

Digitalisaatio-ohjelmaan liittyvät ohjelmistohankinnat.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Strategisen johtamisen investointien vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

7.2 Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kasvatus- ja koulutuspalvelut
Kasvatus ja koulutus -valiokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kasvatuksen ja koulutuksen investoinnit						
Menot	-44 586	-154 000	-475 000	-475 000	-195 000	-240 000
Myynnit						
Rahoitusosuudet						
Netto	-44 586	-154 000	-475 000	-475 000	-195 000	-240 000

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden tietotekniikka- ja kaluste-hankintoja. Merkittävin investointitarve on chromebookien uusiminen perusopetuksessa.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Hyvinvoinnin edistäminen
Hyvinvointivaliokunta
Osallisuusjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Hyvinvoinnin edistämisen investoinnit						
Menot	-61 382	-528 700	-95 000	-95 000	0	0
Myynnit						
Rahoitusosuudet						
Netto	-61 382	-528 700	-95 000	-95 000	0	0

Haminan kirjaston tiloja kehitetään huomioiden asiakas-tarpeet ja tilojen toiminnallisuus. Haminan kirjastoon tehdään kaluste- ja laitehankintoja. Tilojen saneeraus aloitetaan vuoden 2022 aikana, jonka myötä kirjastoon rakennetaan mm. hissi ja tiloja otetaan yhä enemmän asiakaskäyttöön.

Tuodaan taidetta esille toteuttamalla muraali eli seinä-maalaus Haminan keskusta-alueelle.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Hyvinvoivan haminalaisen investointien vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

7.3 Vetovoimaisen Haminan investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Elinkeino- ja vetovoimapalvelujen investoinnit						
Menot	-179 141	-1 12 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Myynnit						
Rahoitusosuudet						
Netto	-179 141	-1 12 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

Hankinnat käsittävät Bastionin hankintoja.

Tulosalue
Toimielin
Vastuhenkilö

Kaupunkisuunnittelu
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kaupunkisuunnittelun investoinnit						
Menot	-616 592	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Myynnit	77 638	135 000	135 000	135 000	135 000	135 000
Rahoitusosuudet						
Netto	-538 954	-465 000	-465 000	-465 000	-465 000	-465 000

Kaupunkisuunnittelun investoinneissa on varauduttu kaavojen toteuttamista varten tarvittaviin maanhankintoihin.

Myyntitavoite tarkoittaa myytyjen tonttien tasearvoja. Satama-alueen maanhankinnat käsittävät Tikkamäen alueen maanhankintoja.

Tulosalue
Toimielin
Vastuhenkilö

Kiinteistöpalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kiinteistöpalvelujen peruskorjaus ja muutostyökohteet						
Menot	-979 741	-1 740 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 090 000	-2 000 000
Myynnit	230 088	210 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Rahoitusosuudet					220 000	0
Netto	-749 653	-1 530 000	-1 890 000	-1 890 000	-1 760 000	-1 890 000

Kiinteistöpalveluiden osalta investoinnit kohdistuvat koulujen-, päiväkotien ja toimitilojen peruskorjaukseen.

Suurimmat investoinnit ovat jäähallin hukkalämpöhan-
ketta, Pitkien hiekkojen huoltorakennus sekä eri kohteiden ulkovalaistuksen ja jäähdytyksien rakentamista sekä uusintaa.

	Kustannusarvio	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Liikuntahallin peruskorjaus							
Menot	-2 300 000	0	-100 000	-500 000	-500 000	-1 200 000	-500 000
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	-2 300 000	0	-100 000	-500 000	-500 000	-1 200 000	-500 000

Liikuntahallin peruskorjaus on tarkoitus alkaa vuonna 2022.

	Kustannusarvio	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Läntisen alueen koulu ja päiväkot							
Menot	-9 950 000	0	0	-150 000	-150 000	-2 500 000	-5 000 000
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	-9 950 000	0	0	-150 000	-150 000	-2 500 000	-5 000 000

Läntisen alueen koulu- ja päiväkotiratkaisuun valmistautaan suunnittelun osalta. Asiassa päästään etene-
mään, kun valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta.

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kiinteistöpalvelujen investoinnit yhteensä						
Menot	-5 533 438	-3 060 000	-2 650 000	-2 650 000	-5 790 000	-7 500 000
Myynnit	230 088	210 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Rahoitusosuudet	63 300	50 800	0	0	220 000	0
Netto	-5 240 051	-2 799 200	-2 540 000	-2 540 000	-5 460 000	-7 390 000

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Aluepalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Aluepalvelujen investoinnit						
Menot	-2 408 245	-2 642 000	-4 930 000	-4 930 000	-3 820 000	-3 270 000
Myynnit	22 500					
Rahoitusosuudet	0					
Netto	-2 385 745	-2 642 000	-4 930 000	-4 930 000	-3 820 000	-3 270 000

Aluepalveluiden investoinnit koostuvat pääasiassa perus-infran ylläpidosta. Tällä tasolla toteutettuna infran korjausvelka ei kasva.

Tervasaarentien rakentaminen sekä Tarmolan maankäyttöpaikan rakentaminen virkistyskäyttöön ovat merkittävässä asemassa.

Aluepalveluiden osalta koneisiin ja laitteisiin investoidaan vuonna 2022 aiempia vuosia enemmän.

Myös Kotisaarensalmen sillan korjaus on investointilistalla mukana.

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Akkumateriaalitehtaan tuloon valmistautuminen						
Menot	0	0	-2 000 000	-2 000 000	0	0
Myynnit						
Rahoitusosuudet						
Netto	0	0	-2 000 000	-2 000 000	0	0

Akkumateriaalitehtaan tuloon valmistaudutaan tontin käyttöönoton vaatimilla tehtävillä.

Näitä ovat mm. louhinnat, liikennejärjestelyt sekä johtojen- ja putkien siirrot.

	Kustannusarvio	Tp 2020 ja	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Oolannin puisto		aikaisemmat kustannukset					
Menot	-1 500 000	-1 244 173	-303 000	0	0	-200 000	0
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	-1 500 000	-1 244 173	-303 000	0	0	-200 000	0

Oolanninpuiston osalta valmistellaan Jänissaaren sillan suunnittelua sekä vesilupaa.

Koko Oolanninpuisto olisi valmiina vuonna 2023.

	Kustannusarvio	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Tervasaaren venelaiturit							
Menot	-2 500 000	-1 100 818	-1 730 000	0	0	-1 000 000	
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	-2 500 000	-1 100 818	-1 730 000	0	0	-1 000 000	0

Tervasaaren venelaitureiden uusinta jatkuu vuonna 2023. Tämän jälkeen laiturin uusinta olisi kokonaan valmiina.

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Aluepalvelujen investoinnit yhteensä						
Menot	-4 753 236	-6 625 000	-6 930 000	-6 930 000	-5 020 000	-3 270 000
Myynnit	22 500	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Netto	-4 730 736	-6 625 000	-6 930 000	-6 930 000	-5 020 000	-3 270 000

VETOVOIMAINEN HAMINA INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Menot	-11 082 407	-10 397 000	-10 330 000	-10 330 000	-11 560 000	-11 520 000
Myynnit	330 226	345 000	245 000	245 000	245 000	245 000
Rahoitusosuudet	63 300	50 800	0	0	220 000	0
Netto	-10 688 881	-10 001 200	-10 085 000	-10 085 000	-11 095 000	-11 275 000

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Vetovoimaisen Haminan investointien vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

KAUPUNGIN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021	Valiokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Menot	-18 303 414	-11 129 700	-10 950 000	-10 950 000	-11 805 000	-11 810 000
Myynnit	805 226	685 000	245 000	245 000	245 000	245 000
Rahoitusosuudet	63 300	50 800	0	0	220 000	0
Netto	-17 434 889	-10 393 900	-10 705 000	-10 705 000	-11 340 000	-11 565 000

8 TULOSLASKELMA

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen yhdistetty tuloslaskelma, sisäiset erät mukana, keskinäisiä eri ei ole eliminoitu.

	TILINPÄÄTÖS 2020	TA 2021 Osv II	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	41 831 893	43 146 900	42 122 100	38 811 100	40 204 500
Myyntituotot	15 796 133	17 706 700	17 090 000	15 035 900	16 177 300
Maksutuotot	993 480	1 075 200	1 044 100	1 029 600	1 029 600
Tuet ja avustukset	847 065	1 101 400	1 158 800	639 400	864 400
Muut toimintatuotot	24 195 215	23 263 600	22 829 200	22 106 200	22 133 200
Valmistus omaan käyttöön	433 502	291 500	361 500	361 500	361 500
Toimintakulut	-160 351 193	-167 014 000	-168 472 200	-78 753 800	-80 015 300
Henkilöstökulut	-34 495 712	-36 645 800	-37 589 800	-36 223 200	-36 637 200
Palkat ja palkkiot	-26 399 410	-28 046 800	-28 597 000	-27 475 500	-27 817 100
Henkilösivukulut	-8 096 302	-8 599 000	-8 992 800	-8 747 700	-8 820 100
Eläkekulut	-7 189 671	-7 579 400	-7 941 300	-7 739 000	-7 799 400
Muut henkilösivukulut	-906 631	-1 019 600	-1 051 500	-1 008 700	-1 020 700
Palvelujen ostot	-101 860 532	-107 173 100	-108 041 500	-20 058 100	-20 790 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 977 094	-7 168 700	-6 866 700	-6 754 900	-6 798 500
Avustukset	-2 345 640	-1 756 000	-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500
Muut toimintakulut	-14 672 215	-14 270 400	-14 248 700	-13 992 100	-14 064 100
Toimintakate	-118 085 798	-123 575 600	-125 988 600	-39 581 200	-39 449 300
Verotulot	89 199 077	96 000 000	93 900 000	50 900 000	48 600 000
Valtionosuudet	46 899 670	41 634 600	42 189 800	672 000	889 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 961 580	819 000	1 156 000	1 156 000	1 156 000
Korkotuotot	302 837	165 000	165 000	165 000	165 000
Muut rahoitustuotot	2 901 269	1 641 000	1 878 000	1 878 000	1 878 000
Korkokulut	-561 845	-530 000	-430 000	-430 000	-430 000
Muut rahoituskulut	-680 681	-457 000	-457 000	-457 000	-457 000
Vuosikate	19 974 528	14 878 000	11 257 200	13 146 800	11 195 700
Poistot ja arvonalentumiset	-9 728 393	-10 624 000	-11 024 000	-11 698 200	-11 624 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 728 393	-10 624 000	-11 024 000	-11 698 200	-11 624 100
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	10 246 135	4 254 000	233 200	1 448 600	-428 400
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)					
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)	-1 500 000				
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 746 136	4 254 000	233 200	1 448 600	-428 400

KAUPUNGIN ULKOINEN TULOSLASKELMA

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen yhdistetty tuloslaskelma, missä sisäiset ja keskinäiset erät on eliminoitu.

	TILINPÄÄTÖS		TA	TA	TS	TS
	2020	2021	Osv II	2022	2023	2024
Toimintatuotot	26 024 317	27 767 800		26 633 300	23 495 300	24 861 700
Myyntituotot	11 256 781	13 118 000		12 389 900	10 335 800	11 477 200
Maksutuotot	992 570	1 075 200		1 044 100	1 029 600	1 029 600
Tuet ja avustukset	847 065	1 101 400		1 158 800	639 400	864 400
Muut toimintatuotot	12 927 901	12 473 200		12 040 500	11 490 500	11 490 500
Valmistus omaan käyttöön	433 502	291 500		361 500	361 500	361 500
Toimintakulut	-144 543 618	-151 634 900		-152 983 400	-63 438 000	-64 672 500
Henkilöstökulut	-34 495 712	-36 645 800		-37 589 800	-36 223 200	-36 637 200
Palkat ja palkkiot	-26 399 410	-28 046 800		-28 597 000	-27 475 500	-27 817 100
Henkilösivukulut	-8 096 302	-8 599 000		-8 992 800	-8 747 700	-8 820 100
Eläkekulut	-7 189 671	-7 579 400		-7 941 300	-7 739 000	-7 799 400
Muut henkilösivukulut	-906 631	-1 019 600		-1 051 500	-1 008 700	-1 020 700
Palvelujen ostot	-97 210 438	-102 777 000		-103 511 700	-15 581 700	-16 286 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 793 747	-6 970 100		-6 682 400	-6 570 600	-6 614 200
Avustukset	-2 345 640	-1 756 000		-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500
Muut toimintakulut	-3 698 081	-3 486 000		-3 474 000	-3 337 000	-3 409 000
Toimintakate	-118 085 798	-123 575 600		-125 988 600	-39 581 200	-39 449 300
Verotulot	89 199 077	96 000 000		93 900 000	50 900 000	48 600 000
Valtionosuudet	46 899 670	41 634 600		42 189 800	672 000	889 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 961 580	819 000		1 156 000	1 156 000	1 156 000
Korkotuotot	302 837	165 000		165 000	165 000	165 000
Muut rahoitustuotot	2 451 269	1 191 000		1 428 000	1 428 000	1 428 000
Korkokulut	-561 845	-530 000		-430 000	-430 000	-430 000
Muut rahoituskulut	-230 681	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Vuosikate	19 974 528	14 878 000		11 257 200	13 146 800	11 195 700
Poistot ja arvonalentumiset	-9 728 393	-10 624 000		-11 024 000	-11 698 200	-11 624 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 728 393	-10 624 000		-11 024 000	-11 698 200	-11 624 100
Arvonalentumiset	0					
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	10 246 135	4 254 000		233 200	1 448 600	-428 400
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)						
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)	-1 500 000					
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 746 136	4 254 000		233 200	1 448 600	-428 400

KAUPUNGIN JA VESILIIKELAITOKSEN YHDISTETTY RAHOITUSLASKELMA

	TILINPÄÄTÖS	TA	TA	TS	TS
	2020	2021 Osv II	2022	2023	2024
Toiminnan rahavirta	23 443 100	14 758 000	11 137 200	13 026 800	11 075 700
Vuosikate	19 974 528	14 878 000	11 257 200	13 146 800	11 195 700
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	3 468 572	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Investointien rahavirta	-20 714 222	-11 213 900	-17 985 000	-17 340 000	-17 865 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-21 782 662	-14 699 700	-18 230 000	-17 805 000	-18 110 000
Rahoitusosuudet investointeihin	63 300	50 800	0	220 000	0
Pys.vast.hyödykk. luovutustulot	1 005 140	3 435 000	245 000	245 000	245 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 728 878	3 544 100	-6 847 800	-4 313 200	-6 789 300
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	6 618 471	299 900	299 900	460 000	506 300
Antolainasaamisten lisäykset	-1 003 189	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Antolaisaamisten vähennykset	7 621 660	449 900	449 900	610 000	656 300
Lainakannan muutokset	-2 592 202	369 000	11 083 400	4 083 400	6 983 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 530 316	20 000 000	20 000 000	15 000 000	19 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-28 505 607	-19 631 000	-8 916 600	-10 916 600	-12 016 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 616 911	0			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-64 061	-1 929 300	-3 617 000	156 700	-174 300
Rahoituksen rahavirta	3 962 209	-1 260 400	7 766 300	4 700 100	7 315 400
Rahavarojen muutos	6 691 088	2 283 700	918 500	386 900	526 100

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

Ilman vesiliikelaitosta, sisäiset erät mukana

	TILINPÄÄTÖS 2020	TA 2021 Osv II	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	33 820 305	20 566 200	35 639 300	32 055 400	33 182 400
Myyntituotot	8 040 809	5 876 400	10 607 200	8 280 200	9 155 200
Maksutuotot	993 480	1 075 200	1 044 100	1 029 600	1 029 600
Tuet ja avustukset	847 065	1 101 400	1 158 800	639 400	864 400
Muut toimintatuotot	23 938 951	12 513 200	22 829 200	22 106 200	22 133 200
Valmistus omaan käyttöön	411 067	256 500	326 500	326 500	326 500
Toimintakulut	-156 850 054	-148 538 600	-164 939 000	-75 194 000	-76 420 100
Henkilöstökulut	-33 802 045	-35 907 000	-36 818 000	-35 443 400	-35 849 200
Palkat ja palkkiot	-25 862 329	-27 475 300	-28 002 200	-26 874 600	-27 210 100
Henkilösivukulut	-7 939 716	-8 431 700	-8 815 800	-8 568 800	-8 639 100
Eläkekulut	-7 052 247	-7 433 100	-7 786 300	-7 582 300	-7 640 700
Muut henkilösivukulut	-887 468	-998 600	-1 029 500	-986 500	-998 400
Palvelujen ostot	-100 249 540	-101 405 600	-106 491 200	-18 495 300	-19 211 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 929 307	-6 029 600	-5 746 200	-5 623 300	-5 655 400
Avustukset	-2 335 440	-1 747 000	-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500
Muut toimintakulut	-14 533 722	-3 449 400	-14 158 100	-13 906 500	-13 978 500
Toimintakate	-122 618 681	-127 715 900	-128 973 200	-42 812 100	-42 911 200
Verotulot	89 199 077	96 000 000	93 900 000	50 900 000	48 600 000
Valtionosuudet	46 899 670	41 634 600	42 189 800	672 000	889 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 420 880	1 290 000	1 627 000	1 627 000	1 627 000
Korkotuotot	302 837	165 000	165 000	165 000	165 000
Muut rahoitustuotot	2 882 860	1 631 000	1 868 000	1 868 000	1 868 000
Korkokulut	-534 830	-500 000	-400 000	-400 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-229 987	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Vuosikate	15 900 945	11 208 700	8 743 600	10 386 900	8 204 800
Poistot ja arvonalentumiset	-7 425 157	-7 860 000	-8 175 500	-8 373 700	-8 634 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 425 157	-7 860 000	-8 175 500	-8 373 700	-8 634 100
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	8 475 788	3 348 700	568 100	2 013 200	-429 300
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)					
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)	0				
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 475 788	3 348 700	568 100	2 013 200	-429 300

KAUPUNGIN ULKOINEN TULOSLASKELMA

Ilman vesiliikelaitosta

	TILINPÄÄTÖS	TA	TA	TS	TS
	2020	2021 Osv II	2022	2023	2024
Toimintatuotot	18 764 197	20 566 200	20 546 200	17 135 300	18 235 300
Myyntituotot	3 949 430	5 876 400	6 271 600	3 944 600	4 819 600
Maksutuotot	993 090	1 075 200	1 044 100	1 029 600	1 029 600
Tuet ja avustukset	847 065	1 101 400	1 158 800	639 400	864 400
Muut toimintatuotot	12 974 612	12 513 200	12 071 700	11 521 700	11 521 700
Valmistus omaan käyttöön	411 067	256 500	326 500	326 500	326 500
Toimintakulut	-141 793 944	-148 538 600	-149 845 900	-60 273 900	-61 473 000
Henkilöstökulut	-33 802 044	-35 907 000	-36 818 000	-35 443 400	-35 849 200
Palkat ja palkkiot	-25 862 329	-27 475 300	-28 002 200	-26 874 600	-27 210 100
Henkilösivukulut	-7 939 715	-8 431 700	-8 815 800	-8 568 800	-8 639 100
Eläkekulut	-7 052 247	-7 433 100	-7 786 300	-7 582 300	-7 640 700
Muut henkilösivukulut	-887 468	-998 600	-1 029 500	-986 500	-998 400
Palvelujen ostot	-96 146 672	-101 405 600	-102 160 100	-14 217 600	-14 906 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 903 679	-6 029 600	-5 727 700	-5 604 800	-5 636 900
Avustukset	-2 335 440	-1 747 000	-1 725 500	-1 725 500	-1 725 500
Muut toimintakulut	-3 606 109	-3 449 400	-3 414 600	-3 282 600	-3 354 600
Toimintakate	-122 618 681	-127 715 900	-128 973 200	-42 812 100	-42 911 200
Verotulot	89 199 077	96 000 000	93 900 000	50 900 000	48 600 000
Valtionosuudet	46 899 670	41 634 600	42 189 800	672 000	889 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 420 880	1 290 000	1 627 000	1 627 000	1 627 000
Korkotuotot	302 837	165 000	165 000	165 000	165 000
Muut rahoitustuotot	2 882 860	1 631 000	1 868 000	1 868 000	1 868 000
Korkokulut	-534 830	-500 000	-400 000	-400 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-229 987	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Vuosikate	15 900 945	11 208 700	8 743 600	10 386 900	8 204 800
Poistot ja arvonalentumiset	-7 425 157	-7 860 000	-8 175 500	-8 373 700	-8 634 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 425 157	-7 860 000	-8 175 500	-8 373 700	-8 634 100
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	8 475 787	3 348 700	568 100	2 013 200	-429 300
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)					
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)					
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 475 788	3 348 700	568 100	2 013 200	-429 300

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

Ilman vesiliikelaitosta

	TILINPÄÄTÖS	TA	TA	TS	TS
	2020	2021 Osv II	2022	2023	2024
Toiminnan rahavirta	19 387 918	11 088 700	8 623 600	10 266 900	8 084 800
Vuosikate	15 900 945	11 208 700	8 743 600	10 386 900	8 204 800
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	3 486 973	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Investointien rahavirta	-16 905 608	-10 393 900	-10 705 000	-11 340 000	-11 565 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-17 897 743	-11 129 700	-10 950 000	-11 805 000	-11 810 000
Rahoitusosuudet investointeihin	63 300	50 800	0	220 000	0
Pys.vast.hyödykk. luovutustulot	928 835	685 000	245 000	245 000	245 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 482 309	694 800	-2 081 400	-1 073 100	-3 480 200
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	6 651 136	299 900	299 900	460 000	506 300
Antolainasaamisten lisäykset	-970 524	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Antolaisaamisten vähennykset	7 621 660	449 900	449 900	610 000	656 300
Lainakannan muutokset	-1 732 595	1 139 000	6 300 000	800 000	3 700 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 530 316	20 000 000	14 500 000	11 000 000	15 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-27 646 000	-18 861 000	-8 200 000	-10 200 000	-11 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 616 911	0			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-709 763	150 000	-3 600 000	200 000	200 000
Rahoituksen rahavirta	4 208 778	1 588 900	2 999 900	1 460 000	4 406 300
Rahavarojen muutos	6 691 088	2 283 700	918 500	386 900	926 100

9 RAHOITUS

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Strateginen johtaminen
Kaupunginhallitus
Talousjohtaja

9.1 Verotulot

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Verotulot					
Rahoitustuotot	89 199 077	96 000 000	93 900 000	50 900 000	48 600 000
€/asukas	4 488	4 873	4 815	2 637	2 545

9.2 Valtionosuudet

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Valtionosuudet					
Rahoitustuotot	46 899 670	41 634 600	42 189 800	672 000	889 000
€/asukas	2 359	2 113	2 164	35	47

9.3 Rahoitustuotot ja -kulut

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Rahoitustuotot ja kulut					
Rahoitustuotot	2 735 698	1 346 000	1 583 000	1 583 000	1 583 000
Rahoituskulut	-764 817	-506 000	-406 000	-406 000	-406 000
Netto	1 970 881	840 000	1 177 000	1 177 000	1 177 000
€/asukas	99	43	60	61	62

Rahoitustuotot muodostuvat pääasiassa Kymenlaakson Sähkö Oy:n osingonmaksusta.

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Korvaus vesiliikelaitoksen peruspääomasta					
Rahoitustuotot	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000
Netto	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000
€/asukas	23	23	23	23	24

Haminan Vesi -liikelaitoksen peruspääomasta peritään euromääräinen korvaus, joka on noin 3,4 % laitoksen peruspääomasta.

9.4 Antolainojen muutokset

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Antolainojen muutokset					
Lisäykset	-970 524	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Vähennykset	7 621 660	449 900	449 900	610 000	656 300
Nettomuutos	6 651 136	299 900	299 900	460 000	506 300

9.5 Pitkäaikaisten lainojen muutokset

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Pitkäaikaisten lainojen muutokset ilman vesiliikelaitosta					
Lisäykset	28 530 316	20 000 000	14 500 000	11 000 000	15 000 000
Vähennykset	-27 646 000	-18 861 000	-8 200 000	-10 200 000	-11 300 000
Nettomuutos	884 316	1 139 000	6 300 000	800 000	3 700 000

RAHOITUS YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Rahoitus					
Rahoitustuotot	175 436 420	159 880 500	153 072 700	65 215 000	67 178 300
Rahoituskulut	-29 381 342	-19 517 000	-8 756 000	-10 756 000	-11 856 000
Netto	146 055 079	140 363 500	144 316 700	54 459 000	55 322 300

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää vuoden 2022 tuloslaskelma- ja rahoitusosan ja taloussuunnitelmavuosien 2022-2024 tuloslaskelma- ja rahoitusosan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

HAMINAN VESI -LIKELAITOS

Tulosalue	Haminan Vesi -liikelaitos
Tulosyksiköt	Hallinto ja asiakaspalvelu, Verkotot ja laitokset
Toimielin	Vesiliikelaitoksen johtokunta
Vastuhenkilö	Toimitusjohtaja

Tehtävä Tuottaa laadukkaita vesihuoltopalveluita alueen asukkaille ja yrityksille ja tukea kaupungin kehittämistavoitteita.

Vesihuollon tavoitteena on vähentää saneerausvelan määrän puoleen nykyisestä vuoteen 2025 mennessä ja mahdollistaa osaltaan kasvuohjelman mukaisen 21 000 asukkaan ja 500 uuden työpaikan tavoitteen saavuttamisen.

SITOVAT TAVOITTEET

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020	Toteutuma
Kestävä talous ja omaisuuden hallinta	Tulorakenne on kustannusrakenteen mukainen	Perusmaksujen osuus liikevaihdosta nostetaan 30 %:iin suunnittelukauden loppuun mennessä	29	
	Saneerausvelan hallinta vesihuoltoverkoston saneerauksin	Saneerattu verkostopi-tuus km	3,5	
		Saneeratut jv-pumppaa-mot kpl	3	

Perusmaksujen osuus liikevaihdosta kasvaa lähes 30 %:iin. Verkostosaneerauksen määrää kasvatetaan 5 kilometriin.

Tavoitteeseen pääsemiseksi pyritään lisäämään ns. kaivamattomien menetelmien käyttöä. Jätevesiverkoston vuotovesimäärää vähennetään viemäreitä tutkimalla ja kohdistamalla toimenpiteitä pahimpiin vuotokohteisiin.

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020	Toteutuma
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen	Paljon vettä käyttävien teollisuuslaitosten toimintaedellytysten parantaminen	Käyttömaksuja alennetaan. Tavoitteena päästä alle valtakunnallisen keskiarvon. Veden ja jäteveden siirtokapasiteettia kasvatetaan.	Vesi 1,66 Jätevesi 2,28	

Tavoitteena on tuottaa teollisuuden tarpeisiin hyvälaatuista hinnaltaan kilpailukykyistä talousvettä ja tuotantoprosessikäyttöön erillistä prosessivettä, joka tehdään merivedestä.

Jätevesikapasiteettia pidetään riittävänä vastaamaan myös teollisuuden tarpeita.

VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TILINPÄÄTÖS 2020	TA 2021 OSV II	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	7 749 595	7 587 000	6 482 800	6 755 700	7 022 100
Valmistus omaan käyttöön	22 435	35 000	35 000	35 000	35 000
Liiketoiminnan muut tuotot	256 264				
Materiaalit ja palvelut	-2 653 051	-2 657 300	-2 670 800	-2 694 400	-2 721 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042 059	-1 120 500	-1 120 500	-1 131 600	-1 143 100
Palvelujen ostot	-1 610 992	-1 536 800	-1 550 300	-1 562 800	-1 578 500
Henkilöstökulut	-693 667	-738 800	-771 800	-779 800	-788 000
Palkat ja palkkiot	-537 080	-571 500	-594 800	-600 900	-607 000
Henkilösivukulut	-156 587	-167 300	-177 000	-178 900	-181 000
Eläkekulut	-137 424	-146 400	-155 000	-156 700	-158 700
Muut henkilösivukulut	-19 163	-21 000	-22 000	-22 200	-22 300
Poistot ja arvonalentumiset	-2 303 235	-2 764 000	-2 848 500	-3 324 500	-2 990 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 303 235	-2 764 000	-2 848 500	-3 324 500	-2 990 000
Liiketoiminnan muut kulut	-148 692	-85 600	-90 600	-85 600	-85 600
Liikeylijäämä	2 229 648	1 376 300	136 100	-93 600	471 900
Rahoitustuotot ja -kulut	-459 300	-471 000	-471 000	-471 000	-471 000
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	18 409	10 000	10 000	10 000	10 000
Korkokulut	-27 015	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Korvaus peruspääomasta	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Muut rahoituskulut	-694	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	1 770 348	905 300	-334 900	-564 600	900
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä ennen varauksia	1 770 348	905 300	-334 900	-564 600	900
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 500 000				
Tilikauden ylij/ - alijäämä	270 348	905 300	-334 900	-564 600	900

VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TILINPÄÄTÖS		TA	TA	TS	TS
	2020	2021	OSV II	2022	2023	2024
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta:						
Tulorahoitus	4 073 583	3 669 300		2 513 600	2 759 900	2 990 900
Liikeliijäämä	2 229 648	1 376 300		136 100	-93 600	471 900
Poistot ja arvonalentumiset	2 303 235	2 764 000		2 848 500	3 324 500	2 990 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-459 300	-471 000		-471 000	-471 000	-471 000
Satunnaiset erät						
Muut tulorahoituksen korjaus erät						
Investoinnit	-3 827 014	-820 000		-7 280 000	-6 000 000	-6 300 000
Investointimenot	-3 903 319	-3 570 000		-7 280 000	-6 000 000	-6 300 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pys.vast.hyödykk. luovutustulot	76 305	2 750 000		0		
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	246 569	2 849 300		-4 766 400	-3 240 100	-3 309 100
Rahoitustoiminnan kassavirta:						
Liittymismaksusaamisten lisäys						
Liittymismaksujen vähennys	-32 665					
Lainakannan muutokset	-859 607	-770 000		4 783 400	3 283 400	3 283 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0		5 500 000	4 000 000	4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-859 607	-770 000		-716 600	-716 600	-716 600
Muut maksuvalmiuden muutokset	645 703	-2 079 300		-17 000	-43 300	25 700
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-246 569	-2 849 300		4 766 400	3 240 100	3 309 100

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tehtävä ja henkilötyövuodet	2020	2021	2022	2023	2024
Asiakassihteeri	2	2	2	2	2
Kehitysinsinööri	1	1	1	1	1
Käyttöinsinööri	1	1	1	1	1
Putkiasentaja	6	7	7	7	7
Toimitusjohtaja	1	1	1	1	1
Verkostotyönjohtaja	1	1	1	1	1
Henkilötyövuodet yhteensä	12	13	13	13	13

Vastuu hulevesistä siirtyi kaupungille 1.1.2021. Hulevesien hallinnan organisoituminen on kesken ja pääosa tehtävistä on edelleen hoidettu Haminan Veden toimesta oman työn ohella. Jatkossa tilanne vaatii resursointia mm. hulevesien yleissuunnittelun, yhteisrakentamishankkeiden valvonnan, kunnossapidon ja laskutuksen järjestämisen suhteen. Mikäli näitä em. palveluja

toivotaan Haminan Vedeltä, tehdään tästä sopimus ja varataan henkilöresurssi, jolloin esitettyyn henkilöstösuunnitelmaan tulee 1 htv lisää. Haminan Vesi pyrkii tarjoamaan 2022-2024 töitä yhdelle nuorelle kesätyöntekijälle.

TALOUS

Tulos on noin 335.000 euroa alijäämäinen, kun toimintavuonna 2022 palataan vuosien 2020 ja 2021 aikana saatujen suurten kertaluonteisten maksujen jälkeen ns. tavanomaiselle tasolle.

Kaupungille suoritetaan 450.000 euron korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta.

Perusmaksut ja käyttömaksut pidetään vuonna 2022 vuoden 2021 tasolla, koska perusmaksujen osuus on jo lähellä tavoitetasoa 30%, eikä tulokseltaan hyvien vuosien 2020 ja 2021 jälkeen ole perusteita yleiselle hintatason korotukselle.

Investointitaso (7,28 M€) on korkea johtuen ns. merivesilaitoshankkeesta. Investointi edellyttää tarkempaa rahoitussuunnittelua ja lisälainanottoa.

Tunnusluvut	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Verkostoon pumpattu vesi, m ³ /vuosi	2 150 000	2 250 000	2 250 000	2 300 000
- KLV Oy				
- Omat pohjavedenottamot				
- Virolahti				
Laskutettu vesi, m ³ /vuosi	1 900 000	2 000 000	2 050 000	2 100 000
- talousvesi				
- teollisuusvesi				
- kaupungin kiinteistöt				
Puhdistettu jätevesi, m ³ /vuosi (Mussalon puhdistamo)	1 844 000	1 835 000	1 800 000	1 820 000
Laskutettu jätevesi, m ³ /vuosi	1 290 000	1 330 000	1 360 000	1 400 000
- Haminan talousvesi				
- Haminan teollisuusvesi				
- Haminan kaupungin kiinteistöt				
- Virolahti				
Laskuttamaton vesi %	13	13	10	10
Laskuttamaton jätevesi %	43	38	32	30
Vesijohtoverkon pituus km	268	269	276	277
Jätevesiviemäriverkon pituus km	232	233	233	234
Jätevesipumppaamojen määrä kpl	89	89	89	89

TALOUSSUUNNITELMA 2023–2024

Liikevaihtoa lisätään taloussuunnitelman mukaisesti, jotta saneeraustoiminta saadaan ylläpidettyä.

Kaupungille suoritetaan 450.000 euron korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta.

Taloutta rasittaa kasvanut poistotaso, mutta tulos pyritään pitämään neutraalina.

INVESTOINNIT

	Kustannusarvio	Tp 2020	Ta 2021	Johtokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Merivesilaitos							
Menot	-10 000 000	0	0	-5 000 000	-5 000 000	-2 500 000	-2 500 000
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	-10 000 000	0	0	-5 000 000	-5 000 000	-2 500 000	-2 500 000

	Kustannusarvio	Tp 2020	Ta 2021	Johtokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Laitoksen ja vedenhankinnan investoinnit							
Menot	0	-3 903 319	-3 570 000	-2 280 000	-2 280 000	-3 500 000	-3 800 000
Käyttöomais. myynti							
Rahoitusosuudet							
Netto	0	-3 903 319	-3 570 000	-2 280 000	-2 280 000	-3 500 000	-3 800 000

	Tp 2020	Ta 2021	Johtokunta 2022	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Haminan Vesi -liikelaitos						
Menot	-3 903 319	-3 570 000	-7 280 000	-7 280 000	-6 000 000	-6 300 000
Myyntit	0					
Rahoitusosuudet						
Netto	-3 903 319	-3 570 000	-7 280 000	-7 280 000	-6 000 000	-6 300 000

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

	Talousarvio 2022		Eliminoinnit		Ulkoinen talousarvio
	Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki	Liikelaitos	
Toimintatuolot	20 546 200	6 482 800	-68 900	-326 800	26 633 300
Myyntitulot	6 271 600	6 482 800	-37 700	-326 800	12 389 900
Maksutulot	1 044 100				1 044 100
Tuet ja avustukset	1 158 800				1 158 800
Muut toimintatulot	12 071 700		-31 200		12 040 500
Valmistus omaan käyttöön	326 500	35 000			361 500
Toimintamenot	-149 845 900	-3 533 200	326 800		-152 983 400
Henkilöstömenot	-36 818 000	-771 800			-37 589 800
Palvelujen ostot	-102 160 100	-1 550 300	161 000	37 700	-103 511 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 727 700	-1 120 500	165 800		-6 682 400
Avustukset	-1 725 500	0			-1 725 500
Muut toimintamenot	-3 414 600	-90 600		31 200	-3 474 000
Toimintakate	-128 973 200	2 984 600	257 900	-257 900	-125 988 600
Verotulot	93 900 000				93 900 000
Valtionosuudet	42 189 800				42 189 800
Rahoitustuotot ja -kulut	1 627 000	-471 000	-450 000	450 000	1 156 000
Korkotuotot	165 000				165 000
Muut rahoitustuotot	1 868 000	10 000	-450 000		1 428 000
Korkokulut	-400 000	-30 000			-430 000
Muut rahoituskulut	-6 000	-451 000		450 000	-7 000
Vuosikate	8 743 600	2 513 600	-192 100	192 100	11 257 200
Poistot ja arvonalentumiset	-8 175 500	-2 848 500			-11 024 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 175 500	-2 848 500			-11 024 000
Satunnaiset erät					
Tilikauden yli-/alijäämä	568 100	-334 900	-192 100	192 100	233 200

Liikelaitoksen vaikutus toimintakatteeseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Ulkoiset toimintatulot	20 477 300	6 156 000	26 633 300
Valmistus omaan käyttöön	326 500	35 000	361 500
Ulkoiset toimintamenot	-149 519 100	-3 464 300	-152 983 400
Vaikutus toimintakatteeseen	-128 715 300	2 726 700	-125 988 600

Liikelaitoksen vaikutus vuosikatteeseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus toimintakatteeseen	-128 715 300	2 726 700	-125 988 600
Ulkoiset rahoituserät	137 266 800	-21 000	137 245 800
Vaikutus vuosikatteeseen	8 551 500	2 705 700	11 257 200

Liikelaitoksen vaikutus poistojen määrään ja tilikauden tulokseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus vuosikatteeseen	8 551 500	2 705 700	11 257 200
Vaikutus poistoihin	-8 175 500	-2 848 500	-11 024 000
Vaikutus tilikauden tulokseen	376 000	-142 800	233 200

Yllä olevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous parantaa kaupungin toimintakatetta 2.726.700 euroa, parantaa vuosikatetta 2.705.700 euroa, heikentää kaupungin tulosta 142.800 euroa ja kasvattaa kaupungin poistoja 2.848.500 euroa.

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

	Talousarvio 2022		Eliminoinnit		Ulkoinen rahoituslaskelma
	Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki	Liikelaitos	
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	8 743 600	2 513 600	-192 100	192 100	11 257 200
Tulorahoituksen korjauserät	-120 000				-120 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 950 000	-7 280 000			-18 230 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0			0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	245 000	0			245 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 081 400	-4 766 400	-192 100	192 100	-6 847 800
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	299 900				299 900
Antolainasaamisten lisäys	-150 000				-150 000
Antolainasaamisten vähennys	449 900				449 900
Lainakannan muutokset	6 300 000	4 783 400			11 083 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 500 000	5 500 000			20 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 200 000	-716 600			-8 916 600
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 600 000	-17 000			-3 617 000
Rahoituksen rahavirta	2 999 900	4 766 400			7 766 300
Rahavarojen muutos	918 500	0	-192 100	192 100	918 500

Liikelaitoksen vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus vuosikatteeseen	8 551 500	2 705 700	11 257 200
Ulkoiset investointimenot	-10 950 000	-7 280 000	-18 230 000
Ulkoiset investointitulot	125 000	0	125 000
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-2 273 500	-4 574 300	-6 847 800

Liikelaitoksen vaikutus rahoituksen rahavirtaan

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Antolainasaamisten muutos	299 900	0	299 900
Lainakannan muutos	6 300 000	4 783 400	11 083 400
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	6 599 900	4 783 400	11 383 300

Liikelaitoksen vaikutus maksuvalmiuteen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-2 273 500	-4 574 300	-6 847 800
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	6 599 900	4 783 400	11 383 300
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 326 400	209 100	4 535 500

Yllä olevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous vähentää kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaa 4.574.300 euroa ja parantaa rahoituksen rahavirtaa 4.783.400 euroa. Vesiliikelaitos parantaa kaupungin maksuvalmiutta 209.100 euroa.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää Haminan Vesi -liikelaitoksen tavoitteet vuodelle 2022 ja tavoitteet taloussuunnitelmavuosille 2022-2024 kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

LIITTEET

Kaupungin talous

Haminan kaupungin talousarviorakenne 2022

Kaupungin talous

kaupungin ja vesiliikelaitoksen yhdistetyt ulkoiset luvut

	Tp 2016	Tp 2017	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Ta 2021 Osv II	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Toimintatuotot	30 285	29 527	29 581	24 530	26 024	27 768	26 633	38 415	39 808
Valmistus omaan käyttöön	404	401	376	342	433	291	361	361	361
Toimintakulut	-140 546	-134 893	-141 147	-140 654	-144 544	-151 634	-152 983	-78 358	-79 619
Toimintakate	-109 857	-104 965	-111 190	-115 782	-118 086	-123 575	-125 989	-39 581	-39 449
Toimintakatteen muutos %	-1,8 %	4,5 %	-5,9 %	-4,1 %	-2,0 %	-4,6 %	-2,0 %	68,6 %	0,3 %
Menokasvu %	1,2 %	-4,0 %	4,6 %	-0,3 %	2,8 %	4,9 %	0,9 %	-48,8 %	1,6 %
Verotulot	82 203	82 553	81 202	85 455	89 199	96 000	93 900	50 900	48 600
Valtionosuudet	37 167	37 419	37 357	38 153	46 900	41 634	42 190	672	889
Rahoitusnetto	1 666	777	2 001	2 246	1 962	819	1 156	1 156	1 156
Vuosikate	11 179	15 784	9 370	10 072	19 975	14 878	11 257	13 147	11 196
Poistot	-9 680	-10 035	-8 918	-11 140	-9 728	-10 624	-11 024	-11 698	-11 624
Satunnaiset kulut					-1 500				
Tilikauden yli-/alijäämä	1 499	5 749	452	-1 068	8 746	4 254	233	1 449	-428
Ed. tilikausien tulokseen kirjatut erät	-20								
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	376	6 125	6 577	5 509	14 255	18 509	18 742	20 191	19 763
Rahoituslaskelma									
Vuosikate	11 179	15 784	9 370	10 072	19 975	14 878	11 257	13 147	11 196
Satunnaiset erät									
Tulorahoituksen korjauserät	-83	-1 658	118	-409	3 468	-120	-120	-120	-120
Toiminnan rahavirta	11 096	14 126	9 488	9 663	23 443	14 758	11 137	13 027	11 076
Investointien rahavirta	-8 959	-10 188	-14 329	-11 968	-20 714	-11 214	-17 985	-17 340	-17 865
Toiminnan ja invest. rahavirta	2 137	3 938	-4 841	-2 305	2 729	3 544	-6 848	-4 313	-6 789
Antolainojen lisäykset (-)	-322	-99	-162	-585	-1003	-150	-150	-150	-150
Antolainojen vähennykset (+)	162	163	269	336	7622	450	450	610	656
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	27 666	13 000	15 000	17 600	28 530	20 000	20 000	15 000	19 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-28 255	-13 161	-14 159	-16 895	-28 505	-19 631	-8 917	-10 917	-12 017
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200	4 362	-2 994	2 619	-2 617	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-389	4 201	-2 153	3 324	-2 592	369	11 083	4 083	6 983
Muut maksuvalmiuden muutokset	-211	-1 001	2 406	-9 352	-64	-1 929	-3617	157	-174
Rahavarojen muutos	1 377	7 202	-4 481	-8 582	6 691	2 284	918	387	526
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pitkäaikaiset lainat 31.12	81 619	81 658	86 861	84 572	87 216	84 968	96 051	100 134	107 117
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200	4 362	-2 994	2 619	-2 617	0	0	0	0
Lainat 31.12	81 819	86 020	83 867	87 191	84 599	84 968	96 051	100 134	107 117
Asukasmäärä	20 643	20 493	20 286	20 111	19 877	19 700	19 500	19 300	19 100
Lainat euroa/asukas	3 964	4 198	4 134	4 335	4 256	4 313	4 926	5 188	5 608

Talousarviorakenne 2022

Rakenneosa	Toimielin	Tulosityksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	

I KÄYTTÖTALOUS

12 Strateginen johtaminen

- 14 Kaupunginvaltuusto
 - 120 KAUPUNGINVALTUUSTO
 - 120 Kaupunginvaltuusto
 - 1200 Kaupunginvaltuusto
 - 1200 Kaupunginvaltuusto
- 15 Tarkastuslautakunta
 - 121 TARKASTUSTOIMI
 - 121 Tarkastustoimi
 - 1210 Tarkastustoimi
 - 1210 Tarkastustoimi
- 16 Kaupunginhallitus
 - 123 STRATEGINEN JOHTAMINEN
 - 122 Konsernijohto
 - 1220 Konsernijohto
 - 1300 Kaupunginhallitus
 - 1310 Kaupunginjohtaja
 - 1311 Viestintä ja markkinointi
 - 1324 Tietohallinto
 - 124 Yleinen hallinto ja edunvalvonta
 - 1230 Yleinen hallinto ja edunvalvonta
 - 1313 Yhteisöjen jäsenmaksut
 - 1315 Verotus
 - 1316 Pelastustoimen yhteistyö
 - 126 SOTE-KUNTAYHTYMÄOSUUDET
 - 126 Sote-kuntayhtymäosuudet
 - 1240 Kymsote-maksuosuudet
 - 1331 Erikoissairaanhoido
 - 1340 Sosiaalipalvelut
 - 1341 Työmarkkinatuen läpilaskutus
 - 1343 Perusterveydenhuolto
 - 1345 Avustukset
 - 1346 Vanhat sotevastuut
 - 128 JOHDON ASIANTUNTIJAPALVELUT
 - 249 Hallintopalvelut
 - 1320 Hallintopalvelut
 - 1320 Hallintopalvelut
 - 1321 Hallinnon tukipalvelut
 - 251 Henkilöstöpalvelut
 - 2511 Henkilöstötoimi
 - 2500 HR
 - 2515 Palkkahallinto
 - 2505 Palkkalaskenta
 - 2516 Henkilöstöpalvelut
 - 2510 Työpaikkaruokailu
 - 2520 Työterveyshuolto
 - 2530 Työkykyä ylläpitävä toiminta
 - 2540 Virkistystoiminta

Rakenneosa	Toimielin	Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	
		2550	Yhteistoiminta
			2550 Työpaikkademokratia
			2560 Työsuojelu
		2570	Työyhteisön kehittäminen
			2570 Työyhteisön kehittäminen
		2590	Eläkevastuut
			2590 Liikelaitosten vanhat eläkevastuut
			2591 Kohdistamattomat eläkevastuut
			2593 Sotepalvelujen eläkevastuut
	260		Talousspalvelut
		2601	Talousspalvelut
			2610 Talousspalvelut
	265		Vaalit
		2650	Vaalit
			2660 Vaalit
32	Hyvinvoiva haminalainen		
	32		Kasvatus ja koulutus -valiokunta
		421	KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT
		410	Opetus- ja nuorisopalvelut
		4100	Perusopetus ja nuorisotyö
			4099 Koulukuljetukset
			4100 Perusopetuksen hallinto
			4101 Husulan koulu
			4102 Kannusjärven koulu
			4104 Kirkkojärven koulu
			4107 Neuvottoman koulu
			4108 Poitsilan koulu
			4109 Pyhällön koulu
			4113 Uuden-Summan koulu
			4115 Aseman koulu
			4120 Pappilansalmen koulu
			4121 Vehkalahden koulu
			4210 Perusopetuksen ohjaajapalvelut
			4214 Aamu- ja iltapäivätoiminta
		4130	Lukio-opetus
			4130 Lukion opetustoimi
			4131 Lukion hallinto
		4140	Kansalaisopisto
			4140 Kansalaisopiston hallinto
			4141 Kansalaisopiston opetustoimi
		4145	Nuorisopalvelut
			4128 Nuorisotyö
			4129 Nuorten työpaja
	420		Opetuksen ja kasvatuksen tuki
		4060	Varhaiskasvatus ja opetuksen tukipalvelut
			4200 Opiskelija- ja oppilashuolto
			4215 Varhaiserityiskasvatus, esiopetus
			4216 Varhaiserityiskasvatus, päivähoito
			4217 Varhaiskasvatuksen hallinto, päivähoito
			4218 Varhaiskasvatuksen hallinto, esiopetus
			4270 Lakisääteiset tuet
			4272 Kunnallinen tuki (Hamina-lisä)
			4274 Yksityisten päiväkotien kuntaosuus
			4276 Muu päivähoitotoiminta

Rakenneosa	Toimielin	Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	
		425 Varhaiskasvatus	
		4240 Alue 1	4240 Uuden-Summan päiväkoti 4241 Uuden-Summan esikoulu 4245 Esikoulu Esikko 4254 Aseman esikoulu 4255 Neuvottoman päiväkoti 4256 Neuvottoman esikoulu
		4250 Alue 2	4212 Avoin varhaiskasvatustoiminta 4251 Pyhällön päiväkoti 4252 Kannusjärven päiväkoti 4257 Kannusjärven esikoulu 4258 Pyhällön esikoulu
		4255 Alue 3	4230 Linnoituksen päiväkoti
		4256 Alue 4	4260 Perhepäivähoito 4262 Keskikaupungin vuoropäiväkoti 4264 Varahoitajat
		4257 Alue 5	4237 Pappilansalmen esikoulu 4242 Ruissalon päiväkoti 4243 Ruissalon esikoulu 4244 Kurkitien päiväkoti 4250 Husulan esikoulu
34	Hyvinvointivaliokunta	430 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	
		431 Aktiivisena ja osallisena	
		4310 Aktiivisena ja osallisena	4310 Hyvinvoinnin edistäminen 4320 Järjestöyhteistyö/Kumppanuus 4321 Vanhusneuvosto 4322 Vammaisneuvosto 4323 Nuorisovaltuusto 4324 Kohtaamispaikat 4325 Veteraanikoti 4326 Kotouttamisen edistäminen
		440 Kirjasto- ja tietopalvelut	
		4315 Kirjasto- ja tietopalvelut	4410 Haminan kirjasto 4420 Ruissalon kirjasto 4440 Kirjastoauto
		450 Kulttuuripalvelut	
		4320 Kulttuuripalvelut	4500 Kulttuuripalvelut 4501 Musiikkiopisto
		460 Liikuntapalvelut	
		4325 Liikuntapalvelut	4600 Liikuntapalvelut

Rakenneosa	Toimielin	Tuloyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	
52	Vetovoimainen Hamina		
47	Kilpailukykyvaliokunta		
	511	ELINKEINO- JA VETOVOIMAPALVELUT	
	490	Elinkeinopalvelut	
	4900	Elinkeinopalvelut	
		5010	Elinkeinopalvelut
		5011	Matkailuyhteistyö
		5012	Joukkoliikenne ja muut liikkumisen palvelut
		5013	Työllisyyden edistäminen
		5014	Kehittämishankkeet
		5015	Ohjaamo Hamina
	492	Maaseutupalvelut	
	4920	Maaseutupalvelut	
		5020	Maaseutuhallinto
		5025	Maaseudun kehittäminen
	494	Vetovoimapalvelut	
	4930	Vetovoimapalvelut	
		5030	Tattoo
		5035	Tapahtumatuotanto- ja yhteistyö
		5036	Lippumaailma
		5045	Museot
	515	KAUPUNKISUUNNITTELU	
	510	Kaavoitus ja maankäyttö	
	5150	Kaavoitus ja maankäyttö	
		5100	Asemakaavoitus
		5101	Yleiskaavoitus
		5110	Tonttipalvelut
		5120	Paikkatietopalvelut
		5125	Metsätilat
49	Kaupunkikehitysvaliokunta		
	520	KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT	
	521	Kiinteistöpalvelut	
	5210	Kiinteistöpalvelut	
		5201	Kiinteistöpalvelut
		5202	Asuntojen vuokrauspalvelut
	536	Aluepalvelut	
	5320	Liikennealueet	
		5310	Liikennealueet
		5311	Varikko
		5312	Hulevesijärjestelmä
	5330	Haja-asutusalueet	
		5315	Haja-as. alueiden vesihuolto
		5316	Yksityistiehankkeet
	5361	Viheralueet	
		5320	Viheralueet
		5330	Venesatamat
	5365	Liikuntapaikat	
		5361	Haminan liikuntahalli
		5362	Ruissalon liikuntahalli
		5363	Linnoituksen uimahalli
		5364	Jäähalli
		5365	Ulkoliikuntapaikat
	539	Ruoka- ja puhtauspalvelut	
	5340	Ruoka- ja puhtauspalvelut	
		5371	Valmistuskeittiö
		5372	Palvelukeittiöt
		5374	Liikuntahallien siivous
		5375	Siivouspalvelut
		5376	Linnoituksen uimahallin siivous
		5377	Laitoshuolto

Rakenneosa	Toimielin	Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	
51	Lupavaliokunta		
	540	YMPÄRISTÖN JA RAKENTAMISEN VALVONTA	
		560 Rakennusvalvonta	
		5600 Rakennusvalvonta	
			5590 Rakennusvalvonta
	565	Ympäristönsuojelu	
		5650 Ympäristönsuojelu	
			5595 Ympäristönsuojelu
	567	Terveydensuojelu	
		5655 Terveydensuojelu	
			5597 Terveysvalvonta
			5599 Eläinlääkintähuolto

Rakenneosa	Toimielin	Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	
2 TULOSLASKELMA			
60	Tuloslaskelma		
	60	Kaupunginhallitus	
		600 RAHOITUS	
		600 Rahoitus	
			6000 Rahoitus
			6000 Rahoitus
3 RAHOITUS			
61	Rahoitus		
	61	Rahoitusosa	
		610 LAINAT	
		610 Lainat	
			6100 Lainat
			6100 Lainat

Rakenneosa	Toimielin	Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Palvelualue	Tulosalue	Tulosryhmä	

4 INVESTOINNIT

80	Investoinnit		
90	Kaupunginhallitus		
	830 STRATEGISEN JOHTAMISEN INVESTOINNIT		
	811 Strategisen johtamisen investoinnit		
	8110 Strategisen johtamisen invest		
	8115 Strategisen johtamisen investoinnit		
91	Kasvatus- ja koulutus -valiok		
	840 KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN INVESTOINNIT		
	841 Kasvatuksen ja koulutuksen investoinnit		
	8400 Kasvatuksen ja koulutuksen investoinnit		
	8165 Kasvatuksen ja koulutuksen investoinnit		
92	Hyvinvointivaliokunta		
	850 HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN INVESTOINNIT		
	850 Hyvinvoinnin edistämisen investoinnit		
	8500 Hyvinvoinnin edistämisen investoinnit		
	8170 Hyvinvoinnin edistämisen investoinnit		
93	Kilpailukykyvaliokunta		
	860 ELINKEINO- JA VETOVOIMAPALV INVESTOINNIT		
	860 Elinkeino- ja vetovoimap investoinnit		
	8600 Elinkeino- ja vetovoimapalvelujen investoinnit		
	8180 Elinkeino- ja vetovoimapalv investoinnit		
	870 KAUPUNKISUUNNITTELUN INVESTOINNIT		
	870 Kaupunkisuunnittelun investoinnit		
	8700 Kaupunkisuunnittelun investoinnit		
	8190 Kaupunkisuunnittelun investoinnit		
94	Kaupunkikehitysvaliokunta		
	872 KIIINTEISTÖPALVELUJEN INVESTOINNIT		
	872 Kiinteistöpalvelujen investoinnit		
	8720 Kiinteistöpalvelujen investoinnit		
	8200 Kiinteistöpalvelujen investoinnit		
	8205 Ruoka- ja puhtauspalveluiden investoinnit		
	874 ALUEPALVELUJEN INVESTOINNIT		
	874 Aluepalvelujen investoinnit		
	8740 Aluepalvelujen investoinnit		
	8210 Aluepalvelujen investoinnit		
95	Lupavaliokunta		
	880 YMPÄRISTÖN JA RAKENTVALV INVESTOINNIT		
	881 Ympäristön- ja rak valv investoinnit		
	8900 Ympäristön- ja rak valv investoinnit		
	8230 Ympäristön- ja rakennusvalvonnan investoinnit		

HAMINAN VESI -LIIKELAITOS

Rakenneosa Palvelualue	Toimielin Tulosalue	Tulosyksikkö Tulosryhmä	Kustannuspaikka
I KÄYTTÖTALOUS			
59 Liikelaitokset	59 Vesiliikelaitoksen johtokunta	590 HAMINAN VESI -LIIKELAITOS	
		590 Hallinto ja asiakaspalvelu	
		5900 Hallinto ja asiakaspalvelu	5900 Hallinto ja asiakaspalvelu
			5900 Hallinto ja asiakaspalvelu
		591 Verkot ja laitokset	
		5910 Verkot	5910 Verkoston kunnossapito
			5920 Veden hankinta
			5921 Jäteveden käsittely
2 TULOSLASKELMA			
60 Rahoitus	60 Vesiliikelaitoksen johtokunta	600 RAHOITUS	
		600 Rahoitus	
		6000 Rahoitus	6000 Rahoitus
3 RAHOITUS			
85 Lainat	85 Vesiliikelaitoksen johtokunta	850 LAINAT	
		850 Lainat	
		8500 Lainat	8000 Lainat
4 INVESTOINNIT			
79 Vesiliikelaitoksen investoinnit	79 Vesiliikelaitoksen investoinnit	790 VESILIIKELAITOKSEN INVESTOINNIT	
		790 Laitoksen ja vedenhankinnan investoinnit	
		7880 Vesiliikelaitoksen investoinnit	7880 Vesiliikelaitoksen investoinnit